

MAGYAR AFRIKA TÁRSASÁG
AFRICAN-HUNGARIAN UNION

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR
AHU HUNGARIAN AFRICA-KNOWLEDGE DATABASE

Szerkesztői Csoport / Editorial Group

Tropical. Travel & Lifestyle

Eredeti közlés /Original publication

Budapest, 2017, XVIII. szám, 172 old.

Elektronikus újraközlés/Electronic republication:

AHU MAGYAR AFRIKA-TUDÁS TÁR – 000.003.415

Dátum/Date: 2019. február / February

filename: Tropical_2017_XVIII

Ezt az információt közlésre előkészítette

/This information prepared for publication by:

B. WALLNER, Erika és/and BERNACZKY, Szilárd

Hivatkozás erre a dokumentumra/Cite this document:

Szerkesztői Csoport / Editorial Group: Tropical. Travel & Lifestyle, 2019,

pp. 1–174. old., No. 000.003.415, <http://afrikatudastar.hu>

Eredeti forrás megtalálható/The original source is available:

Közkönyvtárakban / In public libraries

Kulcsszavak/Key words

magyar Afrika-kutatás, a Tropical Magazin 2017/XVIII. száma, lásd a tartalomjegyzéket

African studies in Hungary, 2017/XVIII. number of Tropical Magazine, see table of contents

AZ ELSŐ MAGYAR, SZABAD FELHASZNÁLÁSÚ, ELEKTRONIKUS,
ÁGAZATI SZAKMAI KÖNYV-, TANULMÁNY-, CIKK-
DOKUMENTUM- és ADAT-TÁR/THE FIRST HUNGARIAN FREE

ELECTRONIC SECTORAL PROFESSIONAL DATABASE FOR BOOKS, STUDIES, COMMUNICATIONS, DOCUMENTS AND INFORMATIONS

* magyar és idegen – angol, francia, német, orosz, spanyol, olasz és szükség szerint más – nyelveken készült publikációk elektronikus könyvtára/
writings in Hungarian and foreign – English, French, German, Russian, Spanish, Italian and other – languages

* az adattárban elhelyezett tartalmak szabad megközelítésűek, de olvasásuk vagy letöltésük regisztrációhoz kötött/the materials in the database are free but access or downloading are subject to registration

* Az Afrikai Magyar Egyesület non-profit civil szervezet, amely az oktatók, kutatók, diákok és érdeklődők számára hozta létre ezt az elektronikus adattári szolgáltatását, amelynek célja kettős, mindenekelőtt sokoldalú és gazdag anyagú ismeretekkel elősegíteni a magyar afrikaisztikai kutatásokat, illetve ismeret-igényt, másrészt feltárni az afrikai témájú hazai publikációs tevékenységet teljes dimenziójában a kezdetektől máig./The African-Hungarian Union is a non-profit organisation that has created this electronic database for lecturers, researchers, students and for those interested. The purpose of this database is twofold; on the one hand, we want to enrich the research of Hungarian Africa studies with versatile and plentiful information, on the other hand, we are planning to discover Hungarian publications with African themes in its entirety from the beginning until the present day.

Tropical

Travel & Lifestyle

„Our Glass is
Always Half Full.”
Aryee Claudia „Tücsi”

Élet egy
Rejtő-regényben
Interjú
**Peleskey
Bencével**

Baobab, Cave
Steam Engine
Extraordinary
African Restaurants

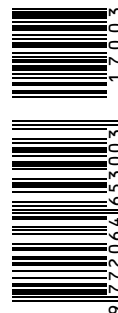
SAVE THE DATES
Afrikai fesztiválőrület

Let's Head
to West **Africa!**

www.tropicalmagazin.hu

€5
1390 HUF
\$5

ISSN 2064-6534

9 772064 653003

RAGADD MEG A PILLANATOT AZ ÚJ SEAT LEON

TECHNOLOGY TO ENJOY

BÁRMIRE KÉSZEN ÁLL.

Lehetsz bárhol. Színházban vagy buliban, úton egy üzleti vacsorára vagy egy baráti összejövetelre. Életed abban a pillanatában vagy, amikor bármit megtehetsz. Éppúgy, mint az új SEAT Leonban. Egy autó, amiben olyan technológiai megoldások vannak, mint a Full LED fényszóró vagy a vezeték nélküli töltő. Egy autó, amit arra terveztek, hogy élvezd a vezetést, akármerre is tartasz. Egy autó, ami bármire készen áll.

CSATLAKOZZ HOZZÁNK!   **SEAT.HU**

A SEAT Leon modellcsalád motorizáltságtól függő, kombinált átlagfogyasztása: 4,1–6,0 l/100 km, CO₂-kibocsátása: 108–139 g/km. Az új személygépkocsi fajlagos üzemanyag-fogyasztási és CO₂-kibocsátási adatai megtalálhatóak az üzemanyag-gazdaságossági ismertetőben, amely ingyenesen hozzáférhető minden eladási helyen és a fogyasztóvédelmi hatóságnál. Az üzemanyag-fogyasztási és CO₂-kibocsátási értékek az előírt szabvány (715/2007/EK rendelet) jelenleg érvényes változata szerint kerültek meghatározásra. Az értékek összehasonlítás alapként szolgálnak más járműtípusokkal szemben, nem szavatolják a jármű valós üzemanyag-fogyasztását, károsanyag-kibocsátását. A képen szereplő modell illusztráció, és felár ellenében kapható extra felszereltségeket tartalmaz.

Előfizetési kedvezmény

1 évre 10.440 Ft • 2 évre 19.600 Ft

Tropical
Travel & Lifestyle

Előfizetések megrendelése:
info@tropicalmagazin.hu • +36 30 851 0000
facebook.com/tropicalmagazin • www.tropicalmagazin.hu

Tropical[®]

Travel & Lifestyle

www.tropicalmagazin.hu

CONTENTS MAY 2017

7

CULTURE

Where Voodoo is the National Religion

Ahol a vudu nemzeti vallás

Visit to the Fulani

Látogatás a fulaniknál

24

TROPICAL REPORT

Interview with Sándor Balogh, AHU president

Interjú Balogh Sándorral, az AHU elnökével

46

FINA

The greatest sporting event of all times in Hungary

Minden idők legnagyobb hazai sporteseménye

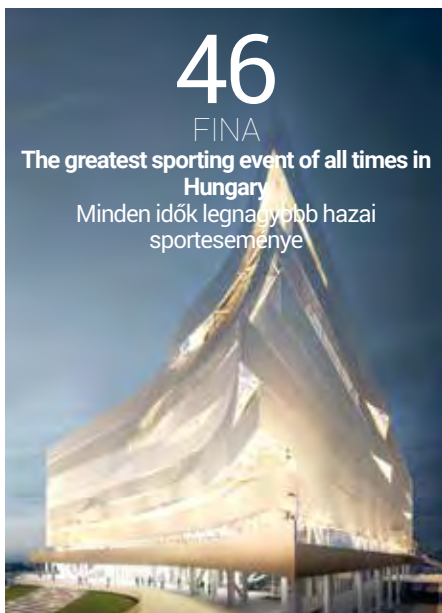

28

DELUX

Extraordinary African Restaurants

Nem mindennapi afrikai éttermek

54

HOW TO...

Africa's Peace Havens

Afrika béke szigetei

Best African Airlines

Afrika legjobb légitársaságai

Let's Head to West Africa!

Irány Nyugat-Afrika!

76

MUST SEE
WHAT YOU MUST SEE
IN WEST AFRICA
AMIT LÁTNI KELL
NYUGAT-AFRIKÁBAN

86

INTERESTING
GANVIE, GOREE
JOAL-FADIOUTH
PINK-TÓ
PONTE-TORONY

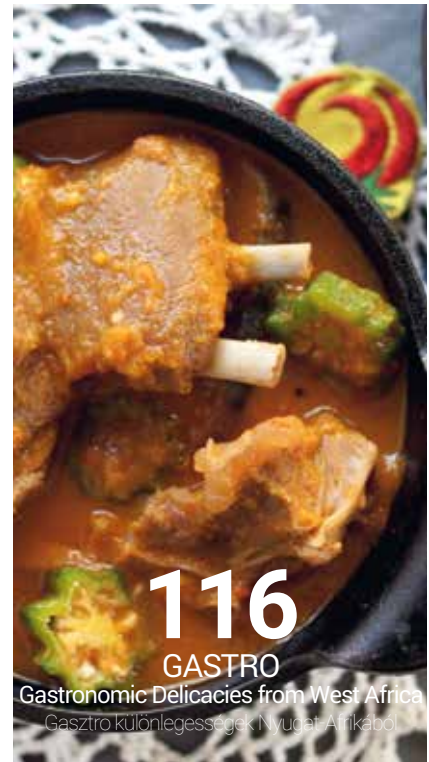

71

STAR INTERVIEW
Interview with Aryee Claudia 'Tücsi'
Interjú Aryee Claudia „Tücsivel”

110

PROGRAMMES, EVENTS
African Festival Craze
Afrikai fesztiválőrület!

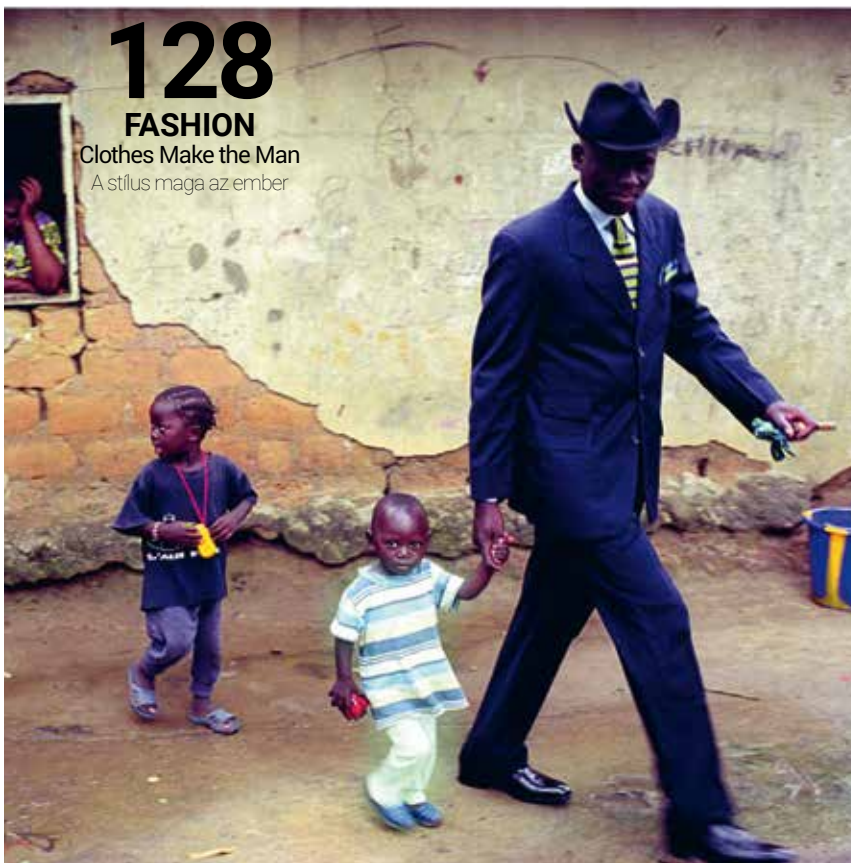

116

GASTRO
Gastronomic Delicacies from West Africa
Gasztro különlegességek Nyugat-Afrikából

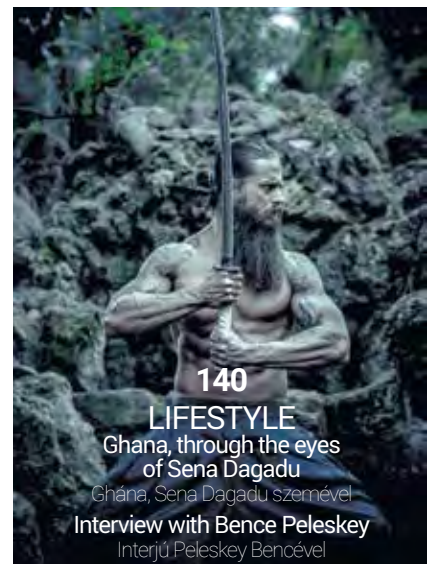
128

FASHION
Clothes Make the Man
A stílus maga az ember

140

LIFESTYLE
Ghana, through the eyes
of Sena Dagadu
Ghána, Sena Dagadu szemével
Interview with Bence Peleskey
Interjú Peleskey Bencével

158

WANDERER
Kunta Kinte, Gambia's Tourist Attraction
Kunta Kinte, Gambia turista attrakciója

152

MEN'S CHALLENGE
Extreme Adventures in Africa
Extrém kalandok Afrikában

162

CHARITY
Hungarian Humanitarian Missions
in Africa
Magyar humanitárius missziók Afrikában

Tropical[®]

Travel & Lifestyle

2017/XVIII.

HU ISSN 2064-6534

PUBLISHER

GLOBE Group
1027 Budapest, Fő utca 73.

EDITORIAL STAFF FOUNDER

Sándor BALOGH

COMPANY GROUP EDITOR IN CHIEF

Dr Róbert Richard KISS

EXECUTIVE DIRECTOR

Bence RINGER
László SZAKÁL

MANAGING DIRECTOR

Roland SZABÓ

EDITOR IN CHIEF

Édit Mészáros

EDITORIAL STAFF

Sándor BALOGH
Imre DOBOS
Mária FINCZIKZI
Dr Róbert Richard KISS
László SZAKÁL
Éva SZERBIN
József VAGI

JOURNALISTS

Barbie BERNATH
Szilárd BIERNACZKY
Anna HAJDU
Ildikó KARAKAI
Édit Mészáros
Gergely PAPP
Kinga Karola SOÓS
Ildikó SZILÁSI
Tamás SZÜCS
Anita SZ.K.
Zsolt RÉPÁSY

SALES MANAGER

sales@tropicalmagazin.hu

LAYOUT EDITOR:

László BODOLAI

TRANSLATION:

Mónika ADDISON

MAKER-UP

Alfa Press Design Kft.

PRESS

Pauker Holding Nyomdaipari Kft.

DISTRIBUTOR

Lapker Zrt

SPREADING/ TERJESZTÉS

LAPKER Zrt – in the shops of Relay/Inmedio/Auchan/Tesco/Kaisers/ Spar/Interspar networks. The magazine comes out every two months. You can subscribe to the magazine at the address of the editorial of ce and on the following e-mail address: info@tropicalmagazin.hu
LAPKER Zrt./Realy/Inmedio/ Auchan/Tesco/ Kaisers/Spar/ Interspar hálózatok üzleteiben. Megjelenik kéthavonta. Előfizethető a szerkesztőség címén és az alábbi e-mail-címen: info@tropicalmagazin.hu.

ALL RIGHTS RESERVED/ MINDEN JOG FENNTARTVA!

Tropical magazine is a registered brand and property of Globoport Media Holding Kft. The published content and the photos must not be used without the publisher's prior written consent. The publisher assumes no responsibility for the advertisements published in the magazine. The publisher assumes no responsibility either for any manuscript or photograph sent to us unsolicited. A Tropical magazin bejegyzett védjegy a Globoport Média Holding Kft. tulajdona. A lap teljes vagy részbeni tartalmának, illetve a lapban leközölt képeknek bármilyen más felhasználása kizárólag a kiadó előzetes írásbeli hozzájárulásával lehetséges. A lapban leközölt hírtételek tartalmaért a kiadó semmiféle felelősséget nem vállal. A meg nem rendelt kéziratok és képek megőrzéséért a kiadó nem vállal felelősséget.

COLLABORATION:

LifeTime Media Kft
Sales House

Africa! Paradise on Earth!

Afrika! A földi paradicsom

Africa is the world's third largest continent (after Asia and America), representing 20% of the total land. Its peoples probably speak more languages (800-1,000) than the population of any other continent.

The continent has never been actually discovered, as it is the cradle of mankind, the site of the evolution of man and the place from which our prehistoric ancestors set off to populate the Earth. The first trips recorded in writing took place approximately 4,000 years ago, when the Pharaohs ruled in Egypt. Africa eventually became a popular destination for European adventurers and travellers but for a long time only natural scientists and researchers were brave and determined enough to explore the depths of the continent.

A number of Hungarians also contributed to those explorations: Sámuel Teleki, László Magyar and László Almásy, all

earned recognition for Hungary.

The continent has everything you could possibly want of a holiday destination: pleasant weather, a fascinating landscape, magnificent beaches, modern hotels and, of course, superb cuisine. It is an exceptional place, with an abundance of mineral resources, gold, diamonds, and unique flora and fauna.

Africa also offers tourists numerous opportunities for adventures which will stay with them for the rest of their lives, whether in an exciting safari or diving amongst great white sharks.

The continent has an advanced culture, untouched nature and an ability to provide everyone a new experience and a new view of both the ancient and the modern world.

We have tried to give you a glimpse of that.

Enjoy our magazine!

Afrika a világ harmadik legnagyobb földrésze (Ázsia és Amerika után), az összes szárazföld egyötödét teszi ki. Népei valószínűleg több különféle (800-1000 féle) nyelvet beszélnek, mint bármely más kontinens lakói.

Ezt a földrészt hagyományos értelemben nem fedezték fel, ugyanis ez az emberiség bölcsője, itt történt évmilliókkal ezelőtt az emberré válás folyamata, és innen széledtek szét az ősemberek utódai benépesítve az egész Földet.

Az írott utazásokat körülbelül négyezer évvel ezelőttre tehetjük, ekkor már fáraók uralkodtak Egyiptomban. Afrika az európai kalandvágyók és utazók kedvenc színtere lett, egy ideig csak természettudósok és kutatók merészkedtek egyre beljebb a földrész belsejébe.

Magyar vonatkozásai is vannak a felfedezéseknek: Teleki Sámuel, Magyar László és Almásy László munkássága megbecsülést hozott Magyarországnak számára.

A kontinensen megtalálható minden, amit az ember kívánhat egy vakáció alkalmával: kellemes időjárás, lenyűgöző tájak, nagyszerű strandok, modern szállások és persze a szuper konyha. A természet kivételesen gazdag ásványkincsekkel, arannyal, gyémánttal, egyedülálló állat- és növényvilággal ajándékozta meg. Emellett rengeteg olyan kalandot is kínál, melyek életre szóló emlékként maradnak meg majd az idelátogatókban, legyen az egy izgalmas szafari vagy egy bűvárlánd a fehér cápák közelségében. Afrika fejlett kultúrával rendelkezik, a természetet is érintetlen formájában csodálhatjuk meg, és mindenki számára tartogat élményeket, új ismereteket az ősi és új világról.

Kellemes olvasást kívánok!

Jó szórakozást!
Szabó Roland

Where Voodoo

is the National Religion
Ahol a vudu nemzeti vallás

by Tamás Szűcs
Szerző: SzűcsTamás

There is no doubt that generally only bad associations come to mind when the word Voodoo is mentioned. At best, what comes to mind is a voodoo doll pierced by needles, or black magic, or in the worst case, scenes from X-rated horror films with zombies, dogs cut in half, spraying blood and young children with unusually deep voices and spewing green vomit backwards. None of that is true in regard to the real Voodoo, i.e., the national religion of Togo and Benin. After scraping away the hocus pocus, the blood and the strong animal odours, a completely ordinary, average polytheistic religion is left. Though it does require a great deal of scraping.

A vudunak kétséget kizáróan rossz híre van. Jobb esetben is túvel szurkált vudubabákra, fekete mágiára gondolunk, titokzatos szertartásokkal, rosszabb esetben pedig Zs-kategóriás horrorfilmekből ismert jelenetekre élőhalottakkal, félbevágott kutyákkal, fröcsögő vérrel, és furcsán mély hangon beszélő kisgyermekkel, akik egyébként zöldet hánynak hátrafelé. A valódi vudura – Togo és Benin nemzeti vallására – ezek közül egyik sem igaz. Ha lekaparjuk róla a hókuszpókuszokat, a vért és az átható állatszagot, akkor egy teljesen rendes, átlagos többistenhívő vallást találunk. De ehhez azért elég sokat kell kaparni.

The atmosphere of **Voodoo** permeates everywhere and everything.

Let us begin in Lomé, the capital of Togo. More than 50% of the population believe in Voodoo, despite the best efforts of the Germans and the French: a Roman Catholic church stands proud in the middle of the district which is home to the market. You only need to move a few streets away from there to reach a fenced part labelled 'Marché des feticheurs', i.e., the Fetishists' Market. Even before you see anything, you know where you are from the smell. Civilised people rarely experience the odour of rotting flesh and probably will not recognise it at first. Here, however, the odour of rotting animals

was so strong that it made us all gasp. We still took a look around, though. Everything is the same, depressing brown, the colour of decay. If we had not been driven by a somewhat morbid curiosity, we would have turned around and left immediately. The long tables were laden with the skulls of various animals. The flesh had already dropped off some of them, but it was still attached to others. Apparently, skulls can break curses and protect houses with the animal's spirit.

Other tables were covered in bones, the largest of which clearly came from elephants. Here elephants live only in

A vudu mindent átható szaga

Vizsgálódásunkat Loméban, Togo fővárosában kezdjük. Itt ma a lakosság több mint fele vuduhívő, pedig a németek és franciák ott is szinte mindent megtettek: a piacnak otthont adó kerület közepén ott magaslik egy katolikus székesegyház. De csak néhány utcát kell arrébb menni, és már el is jutunk egy elkerített részhez, címe szerint „Marché des feticheurs”, azaz a fétishívők piaca. De még mielőtt

not at first identify. Then we realised that it was the hand of a gorilla. In Europe, even children know that, despite their great size, gorillas are peaceful good-natured animals which are close to extinction because their habitat is being destroyed and occupied by humans and they are killed pointlessly. At that point, we asked the question that came to us when we saw the first dead animal; how do they obtain them? For example, gorillas live thousands of kilometres from Lome. The guide swore that all goods had been lawfully purchased, that the animals had died natural deaths and they also had certificates to prove it. We thanked them but did not want to see any, as anyone can get a certificate to prove practically anything. I am more inclined to believe the international nature conservation organisations which claim that traditional medicine is the second main reason for poaching in Africa, followed by the collection of 'bush meat', a true delicacy. Millions of animals die each year, so that their skulls can be sold on such markets and their meat end up in the cooking pot.

That was only the beginning, the real magic started in a back room. A magician with an authoritative appearance, and a 'Doctor of Voodoo Sciences' according to his business card first performed some sort of incantation, said our names into a plate three times, and offered numerous magic devices. One of them was a simple device which I had to switch on, think of someone and that person would immediately fall in love with me. Because – they - claim - here Voodoo is only benevolent magic.

bármit is látnánk, már tudjuk, közel vagyunk. Elér a szag. A civilizált ember ritkán érez dögszagot. Elsőre fel sem ismeri. Itt viszont olyan erővel kapott el az állati bomlás büze, hogy hátrahőköltünk. Aztán mégis körülnéztünk. Minden egyforma, lehangoló bomlásbarna. Ha nem hajtott volna a kicsit perverz kíváncsiság, azonnal visszafordultunk volna. A legkülönbébb állatok koponyái sorakoztak hosszú asztalokon. Egyesekről már lefoslott a hús, másokon még rajta volt. A koponyák, állítólag elűzik a rontást, és az állat szelleme által védik a házat.

Más asztalokon csontok feküdtek. A legnagyobbak láthatóan elefántcsontok voltak. Elefánt pedig itt kizárólag nemzeti parkokban él, ott sem túl sok, így az szinte bizonyos, hogy ezeket a csontokat orvvadászok szereztek be. Akárcsak a leopárdbőröket, amelyekből a rituális ruházat készül. A varázslatokhoz persze sokkal hasznosabb, ha egészben szárított hüllőt használunk. Porrá törve és valakinek az ételébe keverve.

Gorillák a ködben...

A legelszomorítóbb mégsem ez volt, hanem egy tárgy, amit első látásra nem tudunk értelmezni. Aztán rájöttünk, hogy egy gorilla keze. A gorilláról pedig – nálunk Európában – már a gyerekek is tudják, hogy robusztus termete ellenére békés, jámbor állat, és a végpusztulás veszélyezteti, mert élőhelyét elfoglalják, az állatokat

national parks and in small numbers and therefore it is almost certain that these bones had been obtained by poachers, similarly to the leopard skins, from which ritual clothes are made. Of course, it is much more effective magic if whole, dried reptiles are used, powdered and mixed into someone's food.

Gorillas in the mist.

The most upsetting item though was not that, but an object which we could

Where a priest is a certified charlatan

Of course, even Voodoo is different in rural areas. The next place on our trip of discovery into popular religion was Burunki, a small village in the north of Togo, not too far from the Ghanaian border. The village believes in Voodoo, which is shown by the idol at its centre. It is a formless, slightly statue-like, clay cone with eyes, in front of which sacrifices are made on festive occasions and when someone asks or desires something. There are similar, smaller idols next to each house; they are the protective spirits of the families. And, as in any good village elsewhere in the world, they also have a priest. The old man lives in a large house, which indicates that he is the most important person in the community beside the chief. The chapel, a small,

dark lair, which he uses for retreat and to consult with the spirits, is next to his house. Its sign in French says 'Salle à charlater', i.e., the magician's room. The official title of the man is charlater, which means Charlatan and that really is his official title. Although it is not as fancy as 'Doctor of Voodoo Sciences', he has a certificate issued by the State of Togo proudly displayed on his wall. Not just anyone is permitted to associate with the spirits. The wall also contains a full-sized picture of his son, the next charlatan, in a football strip and has a mobile phone number should anyone wish to request magic on the phone. In addition, there are also two statues in the room, which are covered with the dried blood of the sacrificed animals and there is a large number of tiny bottles and pots, which obviously contain potions. The priest, who also heals people, performs his healing with the help of these substances. In exchange for a small, yet locally rather significant, sum, we were able to witness a great miracle. The spirit statues spoke and wished us good luck. I was rather suspicious that

magukat pedig értelmetlenül leöldösk. Ekkor már feltettük azt a kérdést, ami az első döglött állatok láttán azonnal felmerült: hogyan szerzik be? Mert gorilla például Lométól csak több ezer kilométerre él. A guide égre-földre esküdött, hogy itt csak törvényesen beszerezett áruk vannak, az állatok pedig természetes módon pusztultak el. Erről akár papírja is van. Köszöntük, nem kértük. Papírom nekem is lehet gyakorlatilag bármiről. Inkább a nemzetközi természetvédő szervezeteknek hiszek, amelyek azt mondják, hogy a „hagyományos orvoslás” Afrikában az orrvadászat második legfőbb oka, az első a „bush meat”, az ingyencségnek számító „bozóthús” beszerzése. Évente több millió állat pusztul el, hogy a feje ilyen piacokon, a húsa pedig a fazékban végezze.

De ez még csak a kezdet, az igazi varázslás egy hátsó szobában zajlik. A tekintélyes külsejű varázsló, névjegye szerint a „vudu tudományok doktora”, előbb mindenféle hókuszpókuszt csinált, háromszor elmondta a nevünket egy tányérba, majd felajánlott

számos varázsszert. Volt például egy egyszerű kis szett, amelyet, ha bekapcsolok és rágondolok valakire, az azonnal belém szeret. Mert – állítják – itt a vudu csak a jóindulatú varázslatokról szól.

Ahol a pap okleveles sarlatán

Vidéken persze a vudu is más. A népi vallásossággal való ismerkedésünk következő helyszíne egy kis falu Togo északi részén, Burunki, nem messze a ghánai határtól. A falu

the magician himself had whistled in the name of the spirits but did not want to ruin the magic. Finally, each of them was given a drag on the old priest's cigarette.

The sacrificial chicken

A few hundred kilometres away, we experienced something that reminded us of ancient times in Europe, even if only very vaguely. In the middle of Benin, to the south of Natitingou, there is a tree by the road. At first sight, it is just a simple plant but the local residents associate it with

vuduhívó, ezt jelzi a központban álló fétis is. Ez egy formátlan – nagyon enyhén szoborszerű – agyagkúp, amelynek azért szemei vannak, és amely előtt ünnepekkor, vagy amikor valaki valamit kér-kíván, áldozni szoktak. Hasonló, csak kisebb fétisek vannak az egyes házak mellett, ők a család védőszellemei. És mint minden valamire való falunak a világon, van papjuk is. Az öreg egy nagy házban lakik, ami jelzi, a főnök mellett ő a legfontosabb ember a közösségben. Háza mellett van a templom, vagy inkább sötét kis odú, ahová visszavonul, hogy konzultáljon a szellemekkel. Felirata, franciául 'Salle á charlater', vagyis varázslóterem. A bácsi hivatalos címe ugyanis „charlatant”, magyarul sarlatán, és ez tényleg a hivatalos címe. Bár nem olyan hangzatos, mint a vudu tudományok doktora, de van róla a togói állam által kiállított oklevele. Nehogy már valami jöttment bratyizzon a szellemekkel (kint is van a falán, büszke rá). A falon ezenkívül fia – a következő sarlatán – egész alakos, futballistaruhas képe, valamint a mobilszáma látható, ha valaki telefonon kérne varázslatot. A szobában ezenkívül van még két szobor – elképesztően szutykosak az áldozati állatok rájuk száradt véréből –, számtalan kis üvegcsé és edény, amiben pedig nyilván varázsszerek vannak. A pap, aki egyben gyógyító ember is, ezekkel a szerekkel kuruzsol. Némi – helyi viszonylatban elég jelentős – összegért cserébe

nagy csodának lehettünk tanúi. A szellemszobrok megszólaltak, és sok jót kívántak nekünk. Mondjuk nekem elég gyanús volt, hogy a varázsló maga füttyölt a szellemek nevében, de nem akartam elrontani a varázslatot. A végén mindenesetre kaptak egy slukkot az öreg cigijéből.

Az áldozati csirke

Pár száz kilométerrel arrébb aztán már egy olyan élményünk lesz, ami, ha csak távolról is, de az európai ókort idézi. Natitingoutól délre, Benin középső részén van egy fa az út mellett. Látszatra egyszerű növény, de a környék lakói különleges erőt tulajdonítanak neki. Dankoli – nem tudni isten-e vagy démon – szent fája. Aki itt áldozatot mutat be, annak kérése teljesül. A fa körül népes csapat üldögél, mondhatni papok, papnők. Egyikük kérésünkre – némi fizetség ellenében – bemutatta, hogyan is történik a csirkeáldozat. Az áldozóhely, „oltár” leginkább szeméthalomra hajazott. Csirketollak, fadarabok szürkésbarna, meglehetősen undorító, mocskos kis dombocskája körül volt egypár fadarabból összerótt alkotmány. Ebbe szúrt bele a papnő egy újabb fadarabot, majd egy szutykos műanyag palackból a szájába vett valami helyi pálinkféleséget,

special power. It is the holy tree of Dankoli, who is either a god or a demon, who will grant the wish of anyone performing a sacrifice there. A large group of what may be priests and priestesses, sit around the tree. When we asked, in exchange for some money, one of them showed us how a chicken was sacrificed. The sacrificial place, i.e., the altar looked like just a pile of debris. There was a wooden structure around a, rather disgusting, small, greyish-brownish, dirty heap of chicken feathers and wood. The priestess stuck a new piece of wood into the pile and then, from a dirty plastic bottle, put some kind of local alcohol into her mouth and spat it onto the wood. That was followed by a lengthy speech, in which she asked for the good will of Dankoli. She then turned towards a smaller, similar, heap, from the top of which protruded planks, tied together with yellow insulating tape. That was the demon or fetish altar of the God Legba. She sprayed palm oil onto it, also using the spitting method, and also asked for Legba's blessing. Then the sacrifice

itself followed. The priestess slit the throat of the selected chicken with one motion, then let the blood drain out onto the pile of debris awhile stating our request. At that point, the sacred act was over. The unfortunate animal, in its death throes, was first used as a football by the local children, then it was roasted by the priests.

Barbarian or ancient?

Before we are completely appalled, let us just consider whether this process is truly so alien and barbarian. Have we not already heard of something similar? Yes, of course we have. This ritual almost fully corresponds with ancient Greek or Roman sacrificial ritual; only the names of the Gods are different. The God is addressed, the altar is sprayed with sacred oil (a libation), the request is stated, the sacrificial animal is offered up and its blood drained onto the altar. Yes, a sacrificial ritual must have been exactly

amit ráköpdösött a fára. Ezután egy hosszabb szöveg következett, amiben Dankoli jóindulatát kérte. Majd egy kisebb hasonló rakás felé fordult, aminek a tetejéből sárga szigszalaggal összekötött lécek álltak ki. Ez volt Legba isten – démon vagy fétis – oltára. Erre – szintén a köpős módszerrel – pálmaolajat szórt, és kérte Legba áldását is. Ezután jött maga az áldozat. A kiválasztott soványka csirke nyakát egy mozdulattal vágta el a papnő, majd a vérét a szeméthalomra csorgatta, közben elmondta a kívánságunkat. A szent aktus itt véget is ért. A szerencsétlen agonizáló állattal előbb a helyi gyermekek focizgattak, majd a papok megsütötték.

Barbár vagy antik?

Még mielőtt végleg elborzadnánk, gondoljuk végig, tényleg olyan idegen és barbár ez a dolog? Nem tanultunk mi már valami hasonlóról? De igen. A

like that in Europe two thousand years ago. Only the snow white marble and the authority of the ancient authors make them more sublime and we never consider the feathers, blood or the suffering of the animals. The true question of course is whether, over time, the traditions of the ancient Mediterranean spread down into Africa or whether the deep consciousness of mankind is reflected in such ritual?

Writhing and crawling in a trance

Can we immerse ourselves in Voodoo even more? Well, yes. To do that you need to visit a true Voodoo dance ritual. In order to see a real authentic dance you either have to be really lucky or must have a good local contact. We managed the latter. We were recommended a small village, not too far from Aneho, where they were holding celebrations that day. When we first heard the sum we had to pay, we thought it would be a huge rip-off, as it was more or less the annual budget of the village, a lot more than the certified charlatan had asked. In the end, though, we were pleasantly surprised. The strangest experience was not even the dance, although there is no doubt that you do not see people crawling about in a trance on the ground, imitating animal sounds, every day, but that the whole event did not appear to be a frightening, dark ceremony. It seemed to be what it probably really was: a village feast. While women danced, men played music and children played games in the main square. When nobody was dancing, the villagers were talking, exchanging gossip, and the men were drinking beer. The party continued from morning to the night. Naturally, a few people, possessed by the god, began to act strangely. Something would happen to them, sometimes in the most unexpected situations. One woman was just sitting on a bench, listening to the drums, then something came over her and rather than dancing, she just

rítus szinte szóról szóra – az istennevek kivételével persze – megfelel egy antik görög vagy római áldozati szertartásnak. Az istent szólítják, az oltárt szentelt olajjal öntözik meg (libáció), elmondják a kérést, felajánlják az áldozati állatot, majd vérét az oltárra csorgatják. Igen, szinte pontosan ilyen lehetett egy áldozati szertartás kétezer évvel ezelőtt mifelénk is. Csak a hófehér márvány, és az antik szerzők tekintélye valahogy magasztosabbá teszi, és nem gondolunk bele a tollakba, a vérbe, a vergődő állatokba. Az igazi kérdés persze az, hogy vajon idővel a mediterrán ókor hagyományai szivárogtak le ide, vagy az emberiség közös mélytudata nyilvánul meg itt is, ott is?

Transzban kúszni-mászni...

Merülhetünk-e még ennél is mélyebbre a vuduba. Nos, igen. Ha elmegyünk egy igazi vudutánc-szertartásra. Ahhoz viszont, hogy valódi, autentikus táncot láss, vagy baromi szerencsésnek kell lenned, vagy rendelkezni kell egy jó helyi kapcsolattal. Mi az utóbbit választottuk. Egy kis falut ajánlottak, Anéhótól nem messze, ahol aznap ünnepet ülnek. Bár a kért összeg miatt elsőre úgy éreztük ez irratlan nagy lehúzás lesz – a falu éves költségvetését fizettük ki nagyjából, jóval többet kértek tőlünk, mint az okleveles sarlatán –, kellemesen csalódtunk. A legfurcsább nem is a tánc volt – bár kétségtelen, nem mindennap lát az ember transzban földön kúszni-mászni és állathangokat utánozni embereket –, hanem az, hogy mindeközben

az egész nem valami félelmetes sötét ceremóniának tűnt. Annak tűnt, ami volt: falusi ünnepnek. Míg a lányok táncoltak, a fiúk zenéltek, a gyerekek kint játszottak a főtéren. Amikor valaki éppen nem táncolt, akkor beszélgetett, pletykálgatott, a fiúk sörözgettek. Reggeltől folyt a buli napestig. Közben persze azok, akiket megszállt az istenség, elkezdtek furcsán viselkedni. Velük történt valami. Néha a legváratlanabb helyzetekben. Egy nő csak ült a padon, nem is táncolt, csak hallgatta a dobokat, majd egyszerűen leesett a padról, és elkezdett kúszni, a földet kaparni, visítani. Ilyenkor beviszik a templomba – vagy hogy is hívjuk –, ahol a faszobrok állnak. Vigyáznak rá, hogy ne tegyen kárt magában, és áldozzon az istenségnek. Aztán a szellem rendelkezik felette. Ókori tanulmányaim során mindig szerettem volna megtudni, milyenek is lehettek a bacchánsnők. Hát ilyenek.

A vuduhívők Mekkája

Innen már csak egy lépés – és kevesebb, mint száz kilométer – a

fell onto the ground and began to crawl, scream and scrape the earth. When that happens, people are taken into the chapel where the wooden idols are. People in a trance are carefully watched to prevent them harming themselves and so that they can make a sacrifice to the god, who has complete control over them. When studying ancient times, I was always curious about what the bacchantes of ancient Europe were like. Perhaps this was how they were, too.

The Mecca of Voodooists

From our last site, Ouidah, the Mecca of Voodoo worshippers, was only a short journey of less than a hundred kilometres. In a more usual world, Ouidah would attract millions of tourists because it has everything they seek. A beautiful, long sandy beach, buzzing nightlife,

heat, sunshine and a unique and interesting local culture that can't be found anywhere else. The town is on the World Heritage candidate list and, as you will see, it would be easily be worthy of the World Heritage title. I would not say that there are no tourists at all in Ouidah, but we could count them on the fingers of one hand, and all of them came from one of the neighbouring countries. Of course, the almost complete lack of infrastructure, and the state of decay of what does exist, is one explanation for that, though if you are interested in Voodoo, you shouldn't miss it. The town itself was founded sometime in the 16th Century and, according to legend, its first ruler, Kpassé, was the brother of the first king of Dahomey. Soon the first Europeans appeared and, in 1580, the Portuguese built the fortress of Sao Joao Baptist, which is now home to the town museum. The kingdom grew impressively through the trade in slaves and

vuduhívők Mekkája, Ouidah. Egy kicsit is normálisabb világban Ouidah milliószámra vonzaná a turistákat, mert végül is minden megvan itt, amire egy turista vágyhat. Hosszú, gyönyörű, homokos tengerpart, nyüzsgő éjszakai élet, meleg, napfény és olyan érdekes, egyedi, helyi kultúra, amit sehol másutt nem láthat az ember. Sőt, a város a világörökség várományosi listáján van, és látni fogjuk, valójában nagyon is méltó lenne a világörökségi címre. Ehhez képest Ouidahban, na nem mondom, hogy egyetlen turista sincs, de mondjuk egy kezünkön meg tudtuk számolni, hányan voltak rajtunk kívül. És ők is valamelyik szomszédos országból érkeztek. Ezt persze magyarázza az infrastruktúra szinte teljes hiánya vagy lepusztultsága. De akit érdekel a vudu, az ne hagyja ki! A várost valamikor a 16. században alapították, a legenda szerint az első uralkodója, Kpassé a testvére volt Dahomey első királyának. Hamar megjöttek az első európaiak is, a portugálok 1580-ban alapították meg a Sao Joao Baptista erődöt, amelyben ma a város múzeuma van. A királyság pedig szépen gazdagodott a rabszolga-kereskedelemből. Az egykori rabszolgapiac helyén ma emlékmű áll. A rabszolgák útját végig a vudu istenségei kísérik.

A szent kígyóktemplom

A város maga is furcsa egyvelege a nagyon autentikusan nyugat-afrikainak és a gyarmatosítás maradványainak. Helyi mértékkel mérten kellemes, rendezett hely, nagy házakkal, kövezett utakkal. A belvárosban még a koloniális épületek is állnak. A házak mellett azonban szinte mindenütt ott áll egy kis vuduszentély, ahol a házi istenek, a lakók őseinek szellemei laknak. És mi van a vudu főtemplomával, a kígyóisten szentélyével szemben? Mi más, mint a város legrégebbi katolikus temploma. Az út másik oldalán pedig talán egész Nyugat-

there is a monument at the site of the former slave market. The slaves were followed by the Voodoo gods, wherever they went.

The temple of the **holy serpents**

The town itself is a very strange mixture of a truly authentic West African place and the remains of colonisation. On a local scale, it is a pleasant and orderly place with big houses, paved roads and colonial buildings in the town centre. However, next to almost every house there is a small Voodoo sanctuary, where the house gods and the spirits of the ancestors of the residents live. What should be opposite the main Voodoo chapel, the shrine of the Serpent God? What else but the town's oldest Roman Catholic church. The Serpent Temple is perhaps the most interesting

place in the whole of West Africa. The two sacred serpents were found by a woman around the time of the establishment of the town and they and their descendants (now 30+) have lived in this shrine ever since. The snakes go out to hunt once a week but allegedly always return here. They are wise and can tell the future, but only to initiates. On the 10th January each year, this temple is also the centre of the great national Voodoo celebration, when thousands of Voodoo worshippers make pilgrimage to Ouidah. To add to the sanctity of the town, the sacred grove of Kpassé, the founder king, stands at its edge. That is the place to learn about the whole Voodoo religion. There are small sanctuaries, circular temples and life-size idols among the trees. Everything is labelled in the Fon language, which is another rarity and also the national language of Benin, even though French is still used every day. Here we find legends of the Gods in a grove which is beautiful and well maintained, even looking like a renaissance of ancient times in Europe.

Afrika legérdekesebb helye, a kígyótemplom. A két szent kígyót egy nő találta valamikor még a város alapításának idején. Azóta laknak itt ők és utódaik – most jó harmincan – a szentélyben. A kígyók hetente járnak el vadászni, de állítólag visszatérnek mindig ide. Bölcsék és megmondják a jövőt, természetesen csak a beavatottaknak. Ez a templom a központja minden év január tizedikén a nagy országos vudu ünnepnek is, amikor a hívők tízezrével zarándokolnak el Ouidahba. És hogy még fokozzuk a város szentségét, ott áll határában Kpassé, az alapító király szent ligete. Itt ismerhetjük meg a maga egészében a vuduvallást. A fák között kis szentélyek, körtemplomok és ember nagyságú istenszobrok állnak. Rajtuk – ez is ritkaság itt – fon nyelvű feliratok. Ez Benin nemzeti nyelve, de inkább a franciát használják ma is. Az istenekről történetek szólnak, a liget pedig szép és jól karbantartott. Ez már tényleg olyan, mintha újjáéledne az európai ókor.

MOZGÓKÉPKÉSZÍTŐ OKJ KÉPZÉS

90%
ÖSZTÖNDÍJ

**AKÁR AZONNALI
ELHELYEZKEDÉS**

www.tudastarakademia.hu

Visit to the Fulani

Látogatás a fulaniknál

I first saw the Fulani partly by accident during one of my trips to Nigeria in 2013. I found their posture, their natural simplicity and modesty, the variety of their colourful clothes fascinating even then and therefore I could hardly wait to meet them again. During my trip to Senegal, it gave me special pleasure to re-visit a few 'peul' villages, as they are called, around Tambacumba in Senegal.

by Zsolt Répásy Szerző: Répásy Zsolt

A fulanikhoz először 2013-ban egy nigériai utam során vetődtem el, félig-meddig a véletlennek köszönhetően. Már akkor elvarázsolt a tartásuk, a természetes egyszerűségük, a szerénységük, a színes ruhák kavalkádja, így alig vártam, hogy újra találkozzam velük. Szenegáli utazásom során külön öröm volt újra meglátogatni néhány peul – ahogy Szenegálban hívják őket – falvat Tambacounda környékén.

Pulaaku: the code of ethics

The Fulani, or 'Pulbe', 'Peul' or 'Fulbe' as they are called in other regions, are one of the largest nomadic animal husbanding ethnic groups in the world and are present in a number of countries in West Africa. The Fulani people are extremely varied both in lifestyle and in dress. Some Fulani live in the open air, in huts in villages or town and, of course, there are also some nomadic and migratory groups. Their common features, which include the Fulfulde languages and the so called 'Pulaaku', are easily identified. The latter, 'Pulaaku', refers to their code of conduct, which has determined their life and thinking since ancient times.

It summarises all the values important to them, of which the most important include moderation, sincerity, self-discipline, patience, bravery, diligence, respect for others (even the enemy) and wisdom. It also functions as a kind of Fulani code of ethics. You may ask why it is so special. Perhaps it is because, in contrast to many western people of today, they take these values very seriously and, ultimately, this may make them more human than the people of the developed world.

Beware of the Fulani!

Deep down, I think they are correct. In the constant whirlpool of civilisation, we may tend to forget our basic human values.

Before you imagine that they are

Pulaaku, az etikai kódex

A fulanik, vagy ahogy Nyugat-Afrika más térségeiben hívják őket, pulbe, peul, fulbe, a világ egyik legnagyobb nomád állattartó népcsoportja. Nyugat-Afrika számos országában jelen vannak, rendkívül sokszínűek, mind az életstílusukat, mind a viseletüket tekintve. Vannak szabadban, falvakban, kunyhókban, városban élő fulanik, és persze ott vannak a vándorló, nomád csoportok. Könnyen azonosíthatók persze a közös vonások, például a fulfulde nyelv, illetve az úgynevezett Pulaaku. Utóbbi az az eszmerendszer, amely ősidőktől fogva meghatározza az életüket, gondolkodásukat.

Ez foglalja össze a számukra fontos értékeket, amelyek közül a legfontosabbak a mértékletesség, az őszinteség, az önuralom, a türelem, a fegyelem, a bátorság, a szorgalom, a mások, akár az ellenség tisztelete és a bölcsesség. Felfogható egyfajta fulani etikai kódexnek is. Könnyen legyinthetnénk erre, és joggal kérdezhetnénk, hogy ebben mi a különleges. Talán az, hogy a modern, nyugati emberrel ellentétben ők ezeket az értékeket tényleg komolyan veszik, és végső soron talán ettől lesznek a fejlett világ emberénél is emberibbek.

Óvakodj a fulaniktól!

Magamban persze igazat adok nekik. Valahol a „civilizáció” forrágában hajlamosak vagyunk megfedkezni az alapvető emberi értékekről.

Mielőtt azt gondolnánk, hogy már-már szinte „szent emberek”, fontos tudni, hogy a fulani jellemzően soha sem bocsát meg. Ha egyszer sérelem éri őket, árt nekik valaki, arra akár évek, évtizedek után is emlékeznek, és amikor eljön a megfelelő idő, akkor elégtételt is vesznek. Igen szervezett emberek, például 2013 nyarán fegyvert ragadtak a nigériai Nasarawa államban, ahol véres összecsapásokra került sor a legelőterületek körüli viták miatt a fulanik, valamint a helyi farmerek között. A fulanik ugyanis rendszeresen ráhajtották az állataikat a farmerek földjére, amíg azok természetesen nem néztek jó szemmel. Egy szó, mint száz: jobb óvatosnak lenni, és inkább

almost saintly people, you should know that the Fulani typically never forgive. If they are hurt even just once by anyone, they will remember it years or even decades later and, when the time is ripe, take their revenge. They are also very organised people. For example, in the summer of 2013, in the state of Nasarawa, Nigeria the Fulani took to arms and fought bloody battles with the local farmers over grazing land. The Fulani were in the habit of grazing their animals on the lands of the farmers to which, naturally, the farmers objected. In clear that, in the case of the Fulani, it is better to be cautious and not to test their patience and self-discipline.

Islam and tribal tattoo

Apart from 'Pulaaku', religion also has a great impact on Fulani life. Of the African ethnic groups converting to Islam, they were the first to adopt the 'true religion'. In fact, they also disseminated it in West Africa. The Fulani people who live farther away from the settlements usually visit the

ne éljünk vissza a türelmükkel és az önfegyelemükkel!

Iszlám és törzsi tetoválás

A Pulaaku mellett az életükre a vallás is nagy hatással van. Az iszlámra áttérő afrikai népcsoportok közül ők vették fel elsőként az „igaz hitet”. Sőt, Nyugat-Afrikában ők is terjesztették el. A településektől távolabb élő fulanik többnyire csak pénteken mennek a mecsetbe, a többi napon

ott imádkoznak, ahol éppen vannak. A muszlim vallás ellenére nem veszik olyan szigorúan az öltözködési előírásokat, mint más népcsoportok. A fulani nők például soha nem takarják el kendővel az arcukat, mint például a hauszák, hiszen ott (is) viselik a tradicionális törzsi tetoválásokat, jeleket. A lányok pedig tinédzserkortól kezdve festik a szemüket és ajkukat, gyakorlatilag sminkelnek. Ennek a sminknek persze jelentése van, többek között például elárulhatja a lány családi állapotát is.

mosque on Fridays and on other days, they pray wherever they happen to be. Despite their Islamic religion, they do not take clothing rules as strictly as other ethnic groups. For example, Fulani women never cover their faces as the Hausa do because they wear traditional tribal tattoos and signs on their faces as well. Girls start to paint their eyes and lips as soon as they become teenagers so, in practice, they wear make-up. Naturally, that make-up has a meaning, and can also reveal the familial status of a female.

The Fulani are a pastoral people, i.e., they traditionally follow the green pastureland with their herds. They build their homes in the forest or in the bush, at some distance from the other settlements. As the State is busy taking ever-larger areas into agricultural cultivation, the Fulani are increasingly pushed back into bush.

The Fulani day

Peulga, one of the extremely charming villages we visited, is home to a number of large families. It consist of 8-10 huts and a few

outbuildings, which are outstandingly clean and tidy. That is not a show put on for visitors; it is just what the Fulani are like. There are little garden plots around the huts, where they grow the vegetables and grains to satisfy their needs. One of the most typical Fulani foods is "Fura da Nono", a type of homemade millet ball served with yoghurt. They are made as follows: the millet is milled then the husks are removed by sieving. The millet flour is mixed with water and ginger, in a mortar then, when it has reached the correct consistency, formed into small balls or 'furas', which are then boiled in hot water for a few minutes. The ginger gives a slightly spicy flavour, but occasionally the balls are also rolled in dried chilli to increase their spiciness. The boiled millet balls are eaten with sweet yoghurt, i.e., 'nono'. Like most people living in the tropical zone, the Fulani are very fond of spicy food, which has numerous positive biological effects. Before taking their animals to graze, the herdsmen eat something at home and then have another meal when they return home after dark. During the day, they drink water from the streams just like their animals. That is why you will see

A fulani jellemzően pásztornép, vagyis hagyományosan a zöld legelőterületeket követve vándorolnak a marhacsordáikkal. Házaikat a fás-bozótos részekben, az úgynevezett „bush”-ban, a településektől kissé távolabb építik. Ahogy az állam egyre nagyobb területeket von művelés alá, a fulanik úgy szorulnak vissza egyre inkább a bozótos területekre.

Egy fulani egy napja

Peulga, ez a rendkívül bájos „falu”, ahova elvetődünk, gyakorlatilag pár nagyobb család lakhelye. 8-10 kunyhó és néhány „gazdasági épület” alkotja, amelyek feltűnően rendezettek és tiszták. Ez nem valamiféle kirakatállapot, nem a látogatóknak szól, ők ilyenek. A házak körül itt-ott kisebb konyhakerteket látunk, ahol saját szükségleteik kielégítésére zöldségeket és gabonát termelnek. A fulanik egyik legtipikusabb étele az úgynevezett „fura da nono”, ami egyfajta házi kölesgolyó joghurttal. Ezt a következő módon készítik el: a kölest meghántolják, szitával szétválasztják a magot a héjtól, majd a magokat mozsárban összezúzzák vízzel és gyömbérrel vegyítve. Amikor már eléggé összeállt, kis golyókat,

Jószágban mért gazdagság

A fulanik számára, mint oly sok állattartó és nomád nép esetében, a vagyont a szarvasmarha jelenti. Jellemzően a púpos szarvasmarha, a zebu található meg errefelé. A marhán kívül a ház körül baromfi, kecskék és birkák legelésznek. Napfelkeltét követően hajtják ki az állatokat a bozótos legelőterületre, illetve a hegytetőre, és esteledéskor térnek csak vissza a faluba. A marhákat nagy becsben tartják, ezért csak kivételes, jelentős alkalmakkor vágnak le egyet-egyet. Fiúgyermek születésekor jellemzően kost, lánygyermek születése esetén kecskét, ikrek születésekor azonban marhát vágnak az új jövevények tiszteletére. Mivel érzelmileg is kötődnek állataikhoz, ritkán vágják le sajátjaikat, inkább az állatvásáron szerzik be azokat a kereskedőktől. A névadó ceremóniára a születés után egy héttel kerül sor. A fulaniknál a többnejűség teljesen természetes, a családfő mellett többnyire két feleség, valamint feleségenként 5-10 gyerek alkotja a familiát. A lányok fiatalon mennek férjhez – ebben kivételt jelentett az a menyasszony, aki ebben a faluban épp az esküvőjére készült, és már a húszas éveiben lehetett –, és az esküvő követő két évben a szülői házban maradnak.

Menyasszonydíj és stafírun

Csak a két év lejárta után költözik át a férj falujába. A fiúk általában húszéves korukban házasodnak. Régebben még itt is működtek az elrendezett házasságok, azaz a szülők választották ki a fiú mellé a lányt és fordítva, de ma már a fiatalok kinyilvánítják tetszésüket, és ezáltal akarataikat. Ennek ellenére az első bemutatást továbbra is a szülők szervezik meg. Esküvőkor a környező falvakból is megjelennek az emberek, mindenki hoz valamit magával, természetesen calabashból, azaz egyfajta lopótköből készült tálakban, edényekben a fejükön, néha műanyag lavórban. Ez azon kevés jelek egyike, amely tisztán mutatja, hogyha halvány nyomokban is, de a civilizáció

that, while grazing their animals, they carry nothing other than their long stick and have no bags, food or anything else. As they live amongst nature, they know all the plants and their benevolent or harmful effects. They have their natural medicine for every affliction, from a simple cold to snake bite.

An economy measured in livestock

Like many animal herding and nomadic peoples, wealth for the Fulani is measured in cattle. Most typically, they keep the hump-backed, Zebu. In addition to cattle,

furakat formáznak belőle, majd pár percig forró vízben főzik. A gyömbér eleve kicsit csípős ízt kölcsönöz neki, de néha meghempergetik szárított chiliben, biztos, ami biztos. A legtöbb forró égővi néphez hasonlóan ők is kedvelik a csípős ételeket, melynek számos pozitív élettani hatása van. A kész kölesgolyókat cukrozott joghurttal, vagyis nonoval fogyasztják. Amikor legeltetni viszik az állatokat, reggel otthon esznek, majd amikor hazaértek sötétedés után, akkor újra. Napközben maximum vizet isznak a patakból, ahonnan az állataik is. Ezért van az, hogy legeltetésük nem látni náluk az égvilágon semmi mást, csak a hosszú botjukat. Se batyut, se elemózsiát, semmit. Mivel a természetben élnek, ismerik az összes ott fellelhető növényt és azok jótékony vagy éppen ártó hatását. Minden nyavalyára megvannak a természetes gyógyszereik, a megfázástól a kígyómarásig.

they keep poultry and goats, while sheep can also be seen grazing around their huts. The animals are driven to pasture just after sunrise and return to the village only at dusk. The cattle are especially prized and therefore only slaughtered on exceptional and significant occasions. When a boy is born, the Fulani eat a ram, when a girl is born, they eat a goat, but when twins are born, they kill one of the cattle to celebrate the new arrivals. As they also have emotional ties with their animals, they rarely kill their own, tending to buy animals for slaughter at the markets. Newborn children are given their names in a ceremony that takes place one week after birth. Polygamy is seen as completely natural among the Fulani and a typical family usually consists of the head of the family, two wives and 5-10 children from each wife. Girls marry young. A bride who was preparing to be married in the village when we were there was an exception as she could have been in her twenties. After the wedding, the married couple live in the bride's parental home for two years.

A bridal fee and dowry

The married couple move to the husband's village only after two years have passed. Boys usually marry at around the age of twenty. In the past, marriages were arranged, i.e., the parents selected a bride for their son, but these days young people like to express their own preferences and will. Nonetheless, the first introduction is, typically, still arranged by the parents. The wedding is attended by people from the surrounding villages and everyone brings something to help celebrate, carried on their heads in dishes or pots made from calabash or occasionally in a plastic bowl (one of the few signs that outside civilisation reaches everywhere). Carrying things on the head is the most practical and most widely used manner of transporting loads,

because both hands are left free. It is interesting that these days the bridal fee is payable in cash rather than cattle or other animals, which is the usual habit among animal herding peoples. The cash is paid to the bride's father, and then her family spend it on her wedding clothes. By the time wife moves to the husband's family after the two years is up, they have purchased goods for the dowry to ensure that the wife does not go empty-handed.

Where time stands still

The Fulani live in a patriarchal society, which is also reflected in the fact that, when anything happens, like a divorce or the death of a parent, the paternal family takes in

valamilyen formában mindenhova eljut. Itt ez a teherszállítás legelterjedtebb és legpraktikusabb módja, hiszen mindkét kezük szabadon marad. Érdekes, hogy a „menyasszonydíj” itt nem az állattartó népek körében megszokott módon marhában vagy egyéb jószágban, hanem ma már pénzben fizetendő, amelyet stafírungra költ a lány családja. Ezt a pénzt a lányos apa kapja meg. Mire a lány odaköltözik a férjéhez a két év letelte után, addigra bevásárolnak stafírungból, hogy a lány ne üres kézzel menjen.

Ahol megállt az idő

Patriarchális társadalomban élnék, ami abban is meglátszik, hogyha bármi történik, például válás vagy valamelyik szülő halála, a gyerek az apai házhoz kerül. Ha a férfi küldi el a nőt, akkor csak az útiköltséget kell kifizetnie a nőnek, hogy az hazajusson a falujába. Amennyiben a nő bontja fel a házasságot, akkor vissza kell fizetnie a menyasszonypénzt, mégpedig az inflációt követő jelen értéken számolva. Hiába, igen gyakorlatias népről van szó, de emancipáció tekintetében van még hova fejlődni. A fiúgyermek sorsa igencsak

the children. If a husband wishes to separate from his wife, he need only pay the cost of her travel back to her own village. If a woman wants to divorce, she must repay the bridal fee, at current value, taking into account inflationary increases. It seems that, even though the Fulani are a practical group, they still have some room for development in terms of emancipation. The fate of the boys is rather different from what we would imagine. According to Islamic custom, boys are circumcised at around the age of seven years, which is an important milestone in them coming to adulthood. From that time onward, they are no longer regarded as children and carefree, happy childhood is replaced by responsible working days in which they must help in the everyday activities around the house, in agriculture and in grazing the livestock. Many people seek answers to our own questions among those who live closer to nature and secretly hope to would find the philosopher's stone among them. Even if we failed to do that with the Fulani, we still were able to see in their lifestyle that, for us in the western world too, occasionally, it is worthwhile slowing down, stopping and looking deeper into ourselves and the way we live our lives today.

különbözik az általunk megszokottól. Az iszlám szokások szerint a körülmetélés 7 éves kor körül történik, amely a fiúknál a felnőtté válás útján egy fontos mérföldkő. Innentől már nem számítanak gyerekeknek, és a gondtalan, felhőtlen gyerekkort felváltják a felelősségteljes, dolgozó hétköznapiak. Innentől kezdve be kell segíteniük a mindennapi feladatokba

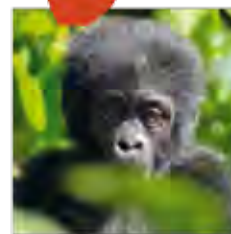
a ház körül, a földművelésbe, és ők viszik legelni a marhákat is. Sokan keressük kérdéseinkre a válaszokat a természethez közel élő emberek között. Titkon azt reméljük, hogy náluk talán meglegeljük a „bölcsek követ”. Ha azt nem is találtuk meg a fulaniknál, jó leckét kaptunk, hogy kicsit érdemes megállni, lelassítani, és magunkba nézni.

AFRIKA

EGÉSZ ÉVBEN!

SZENEGÁL
TANZÁNIA
GHÁNA
MADAGASZKÁR
MAURITIUS
KENYA
UGANDA

utazzafrikaba.hu
 Utazz Afrikába Utazási Iroda

**“We are not Africans
because we are born in
Africa, we are Africans
because Africa is born
in us.”**
Chester Higgins, Jr.

With Devotion and Affection for Africa

Interview with Sándor Balogh, AHU president

Afrikaért szívvel – lélekkel

Interjú Balogh Sándorral, a Magyar Afrika Társaság elnökével

“Write it down and do it because dreams get lost and objectives disappear. Write it down and implement it!” - That is what the President of the African-Hungarian Union, Sándor Balogh believes in. And, in fact, the idea of founding a non-profit organisation came to the businessman while at a picnic. With 13 other founding members, he then used a pink felt tip pen to outline the plan on a piece of paper. During the past 10 years, they have sent 15 medical missions to Africa and AHU physicians have treated thousands of patients. Why is a Szerencs businessman so devoted to the fate of distant Africa? We asked him!

When did you first visit Africa? Was it love at first sight?

– I visited Africa as a tourist first in the 1980s. I then primarily travelled to Arab countries in North Africa and South Africa was the first black African country I visited. It is said there are two

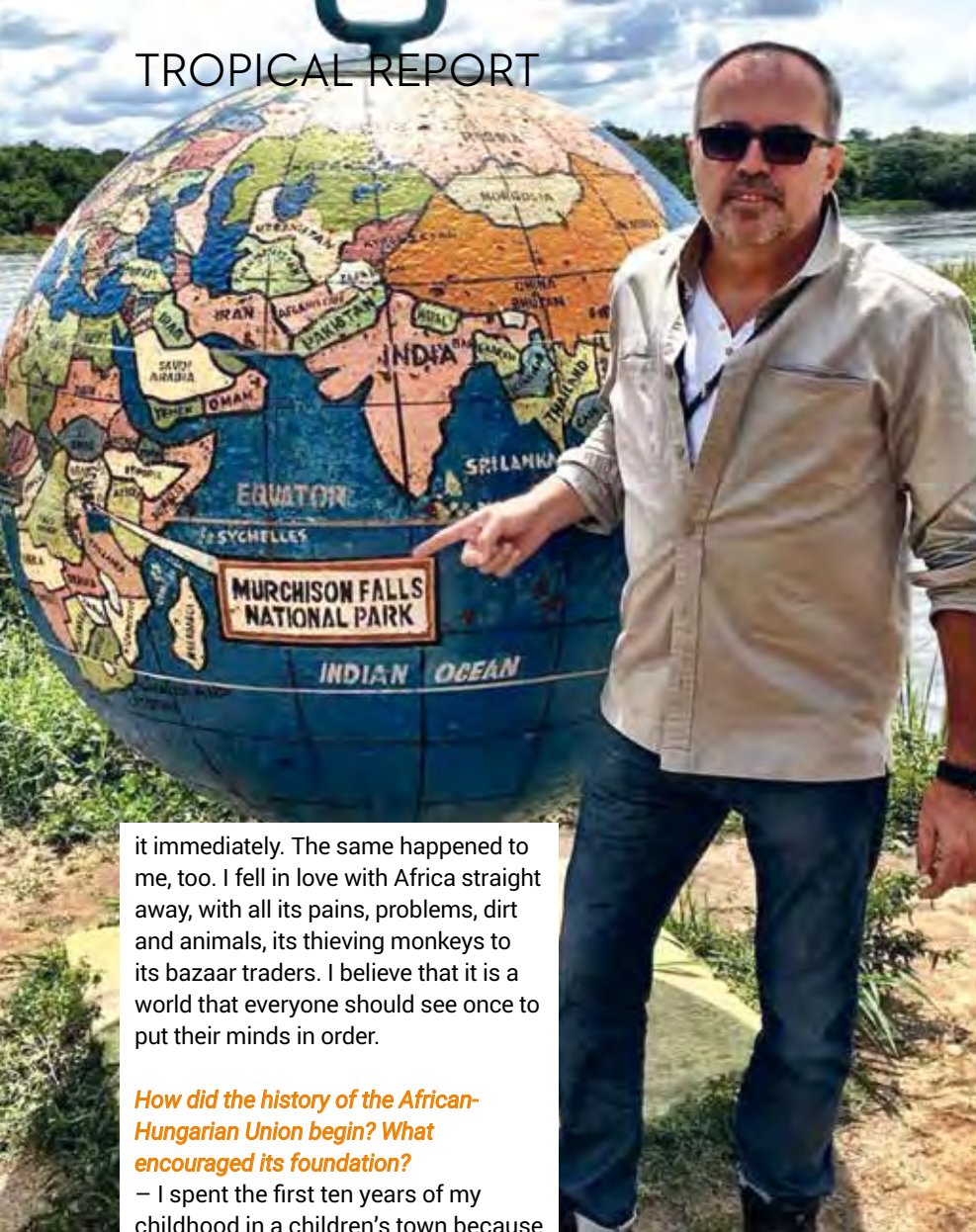
types of traveller who visit Africa: one type never returns because they cannot stand the disorder, the different culture, the dirt, the smells and the aromas that are natural there, while the other type instinctively feels that that it is the cradle of mankind and falls in love with

„Írd le és tedd meg, mert az álmok elvesznek, a célok eltűnnek. Írd le és valósítsd meg!” – vallja a Magyar Afrika Társaság elnöke, Balogh Sándor. És valóban, a civil szervezet alapításának ötlete egy pikniken pattant ki az üzletember fejéből, amit aztán rózsaszín filctollal vetett egy hevenyészett papírra 13 alapító társával együtt. Az azóta eltelt több mint 10 év alatt 15 orvosi missziót küldtek Afrikába, az AHU orvosai pedig több tízezer beteget láttak már el. De miért viseli a szívén egy szerencsi üzletember a távoli Afrika sorsát? Erre kerestük a választ.

Mikor járt először Afrikában? Szerelem volt első látásra?

– Turistaként utaztam először Afrikába, még a '80-as években. Akkor leginkább az észak-afrikai, arab országokban jártam, Dél-Afrika volt az első fekete afrikai ország, ahova eljutottam. Azt mondják két fajta utazója van Afrikának: van, aki soha többet nem megy vissza, mert nem tudja elviselni

it immediately. The same happened to me, too. I fell in love with Africa straight away, with all its pains, problems, dirt and animals, its thieving monkeys to its bazaar traders. I believe that it is a world that everyone should see once to put their minds in order.

How did the history of the African-Hungarian Union begin? What encouraged its foundation?

– I spent the first ten years of my childhood in a children's town because my parents were teaching there. Most probably, that is why I grew up with diversity and an understanding of people living in different situations. That could be one cornerstone of the foundation of the federation. Another is that I studied at an international university in the 1980s, together with a large number of people of various colours and cultures I had never before seen or known. The third cornerstone is that, having worked with the same people with whom I attended university, they approached me and asked me to become the representative of an African country in Hungary. However, the foundation of the union was not planned. We organised a friendly picnic in Szerencs for 60-70 people, all of whom had ties with Africa and the idea of founding a non-profit organisation emerged there. The union was a spontaneous process and the deed of foundation

azt a rendetlenséget, a másfajta kultúrát, a koszt és az illatokat, amik ott természeteseek. Sokan viszont mintha zsigerből megéreznék, hogy ez a világ

az emberiség bölcsője, és azonnal beleszeretnek. Így voltam ezzel én is, azonnal megszerettem Afrikát minden nyűgjével, bajával, a kosszal, az állatokkal, a mindent elcsenő majmoktól kezdve a bazári árusokig. Azt gondolom, ez egy olyan világ, amit egyszer mindenkinek látnia kell ahhoz, hogy a saját fejében rendet tegyen.

Honnan indult a Magyar Afrika Társaság története? Mi ösztönözte a megalakulását?

– Gyerekkorom első évtizedét egy gyermekvárosban töltöttem, így én valószínűleg belenőttem a sokszínűségbe, a különböző élethelyzetekben élő megismerésébe. Ez egy sarokkőve lehet az egyesület megalakulásának. A másik, hogy egy nemzetközi egyetemen tanultam a '80-as években, ahol rengeteg, általam akkor még soha nem látott színű és kultúrájú emberrel tanultam együtt. A harmadik sarokkőve, hogy miután már együtt dolgoztam azokkal az emberekkel, akikkel az egyetemre jártam, megkerestek, hogy legyek egy afrikai ország képviselője Magyarországon. Megalakulása azonban nem egy tervezett akció volt. Szerveztünk egy baráti összejövetelt Szerencsre, ahol 60-70 ember gyűlt össze, akik valamilyen szállal kötődtek Afrikához. Ott jött az ötlet, hogy alapítsunk egy civil szervezetet. Teljesen spontán alakultunk meg, az alapító okiratot pedig egy étkezőasztalon írta alá 13 afrikai

was signed on a dining table by 13 scientists, university lecturers and businessmen of African origin or working with Africa on random pieces of paper, using a pink felt tip pen. At that time, we were not absolutely sure what we would like to achieve and we did not plan to organise medical missions or prepare studies for the decision makers. All we knew then was that there was a need for an African organisation which could be contacted by African immigrants applying for political refugee status or which could organise cultural events or African music concerts. I believe that now we have clearly exceeded those original aims.

Can you give us some examples?

– This year, we are sending our 15th medical mission to Africa; in 2016, eight physicians treated 10 thousand patients and for the first time completed 43 successful operations, within the framework of two medical missions. AHU also launched the Health Centres Project, with the aim of providing long-term and sustainable health infrastructure in those African countries where access to medical services is a major problem for local residents. The foundation stone of the Hungarian hospital in Uganda has already been laid. In 2016, our organisation was also a humanitarian partner of the Budapest-Bamako Rally. Last year, we sent tonnes of donations on four trucks to the social educational and health institutions of Mauritania and Mali. We are running three child sponsorship schemes, assisting the studies and education of 139 disadvantaged children in Ethiopia, Mali and Uganda.

What is the objective of your organisation?

– To present Africa to the Hungarian people and to help erase the stereotype that Africa is a black continent, full of black children with puffed up bellies, surrounded by flies, begging for rice and waiting for us to take them food. Africa is not a remote black continent stuck in the ancient past, but is a modern developing continent of 54 countries. Our mission is to bring this colourful world closer to Hungarians.

származású, vagy Afrikával foglalkozó tudós, egyetemi tanár, üzletember egy rózsaszín filctollal egy hevenyészett papíron. Akkor még nem tudtuk pontosan, hogy mit szeretnénk, nem volt világos cél, nem terveztük, hogy orvosi missziókat indítunk, vagy tanulmányokkal állunk a döntéshozók elé. Akkor még csak annyit tudtunk, hogy kell egy afrikai szervezet, hogy legyen hova fordulnia például egy politikai menekültstátuszhoz folyamodó afrikai bevándorlónak,

vagy egy kulturális rendezvényt, afrikai zenei koncertet szervező valakinek. Azt hiszem ma már bőven túlteljesítettünk.

Például?

– Idén már a 15. orvosi missziót küldjük ki Afrikába, 2016-ban pedig két orvosi misszió keretében 8 orvos összesen 10.000 beteget látott el, és most először 43 sikeres műtétet végzett el. Az AHU Health Centers Project-tel, melynek célja a hosszú távon fenntartható egészségügyi infrastruktúra biztosítása azokban az afrikai országokban, amelyekben az orvosi ellátáshoz

való hozzáférés jelentős problémát jelent a lakosság számára. Egy magyar kórház alapkövét már le is raktuk Ugandában. A Budapest-Bamako Rally-nak 2016-ban is humanitárius partnerei voltunk. Tavaly 4 teherautónyi, több tonnányi adományt juttattunk el Mauritánia és Mali szociális, oktatási és egészségügyi intézményeibe. Három gyermektámogatási programunk fut, Etiópiában, Maliban és Ugandában, összesen 139 halmozottan hátrányos

helyzetű gyermek tanulmányait és nevelkedését segítjük.

Mi az egyesület célja?

– Hogy megismertesse Afrikát a magyar emberekkel és eloszlassa azokat a sztereotípiákat, miszerint Afrika egy fekete kontinens, ahol felpuffadt hasú néger gyerekek élnek testükön legyekkel, akik rízsért könyörögnek, és arra várnak, hogy mi vigyünk nekik ennivalót. Afrika nem egy távoli fekete kontinens valahonnan az őskorból, hanem egy modern, fejlődő, 54 országból álló kontinens. A mi feladatunk pedig az, hogy közelebb hozzuk ezt a színes világot.

Baobab, Cave and Steam Extraordinary African Restaurants Engine

A baobab, a barlang és a gőzmozdony
Nem mindennapi afrikai éttermek

by Anna Hajdú

The steam engine puffs and pulls out of the station in a spectacular cloud of steam. Passengers on this elegant train are able both to taste exciting delicacies and to enjoy an extraordinary view of the Victoria Falls. For tourists visiting Africa it is not only a safari that could be a lifelong experience and adventure, but also a visit to one of the extraordinary restaurants.

A gőzmozdony pöfékelve, látványos füstfelhőt eregetve fut ki az állomásról. Az elegáns vonat utasai izgalmas finomságokat kóstolhatnak, miközben nem akármilyen látvány tárul eléjük: maga a fenséges Viktória-vízesés. Az Afrikába utazók számára nem csupán a szafari jelenthet egy életre szóló kalandot, hanem a látogatás is egy nem mindennapi, különleges atmoszférájú étterembe.

Zambia Moonlight Dinner Run

The Victoria Falls is the broadest and perhaps most spectacular cataract in the world. It is no wonder therefore, that inventive caterers seize every opportunity to attract the tourists who visit the fall in large numbers. Those who dreamed up the Moonlight Dinner Run programme approached their task in a truly creative way. Here is an excellent opportunity to visit the fall, to hop on a train pulled by a steam engine and while admiring the sunset and the waterfall, enjoy some of the delicacies on offer in the comfort of your own compartment. Thanks to a

special inter-governmental agreement, the train crosses freely over the border of Zimbabwe and Zambia on the majestic river Zambezi on a 111-metre long bridge. The train stops for a short while on the bridge, in 'no man's' land to give a chance to its passengers to enjoy the extraordinary view undisturbed. Then, the steam engine pulls its train and passengers onward to the Zambezi National Park where guests can enjoy their elegant dinner under the stars.

A Viktória-vízesés a Föld legszélesebbje és talán legszemképrázatosabbja is. Nem csoda, ha a szemfüles vendéglátósok minden lehetőséget megragadnak, hogy magukhoz csábítsák az ideseregülő turistákat. A Moonlight Dinner Run program megálmodói igazán kreatívan oldották meg a kérdést. Kiváló lehetőség a vízeséssel való megismerkedésre az, ha gőzmozdony vontatta kocsikba szállunk, majd miközben a lemenő nap fényében és a vízesésben gyönyörködünk, finomságokat kóstolunk a kupénkban. A vonat egy különleges államközi megállapodásnak köszönhetően zavartalanul kel át Zimbabwe és Zambia határán, a fenséges Zambézi folyón egy 111 méteres hídon. A „senkiföldjének” számító hídon rövid ideig meg is áll a szerelvény, hogy a turisták zavartalanul kiélvezhessék a nem mindennapi látványt. A gőzös ezután továbbindul a Zambézi Nemzeti Parkba, ahol a vendégek elfogyaszthatják elegáns vacsorájukat a csillagos ég alatt.

DELUX

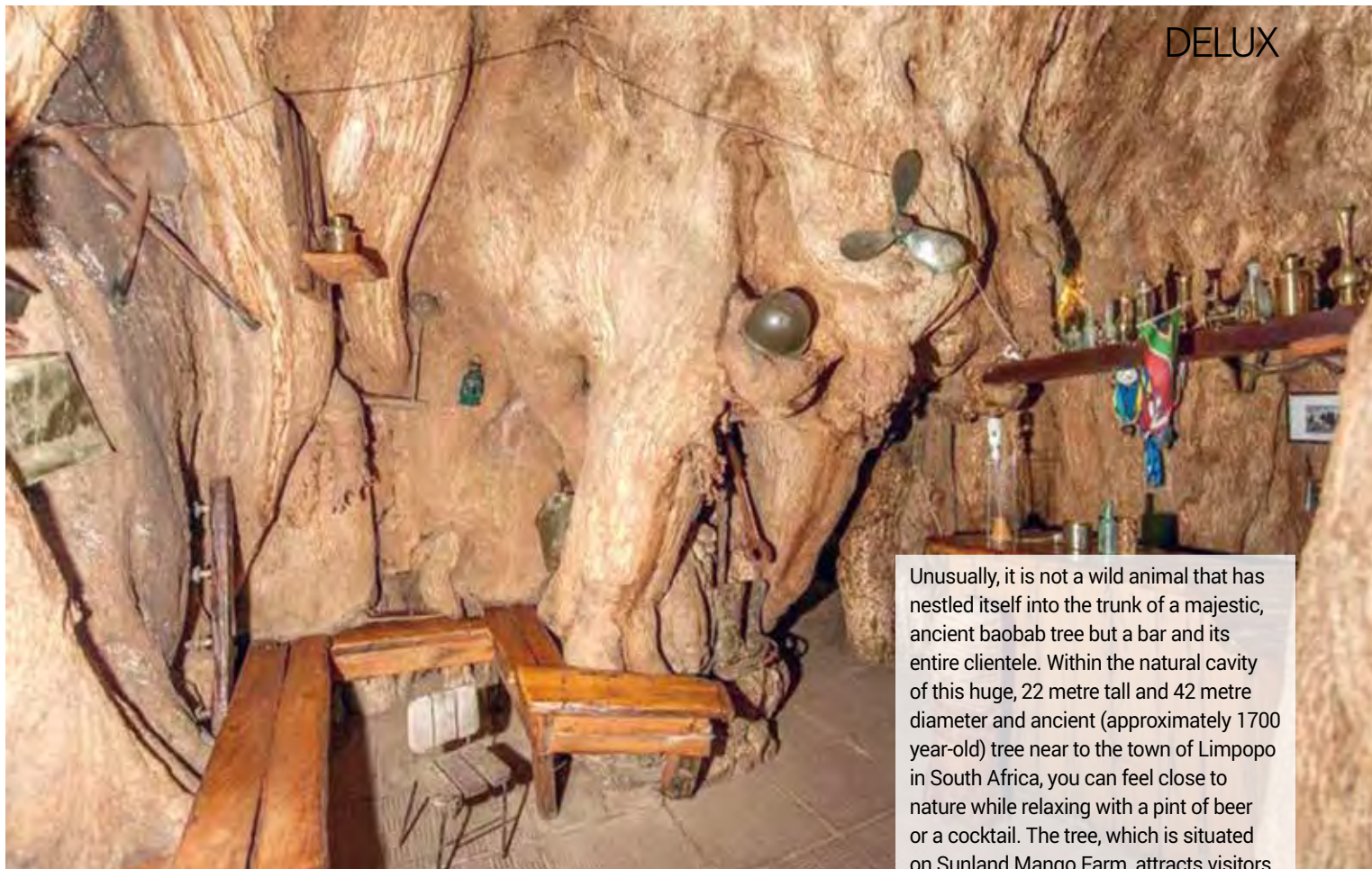
Test Kitchen

Cape Town, South Africa Fokváros, Dél-Afrika

In 2016, a restaurant in Cape Town made it onto the list of the best 50 restaurants in the world. Test Kitchen, a favourite of the growing South African gastronomic world, is situated in an old industrial district of Cape Town called Woodstock. The clean and homely interior, furnished according to the latest trends, creates a discreet background for the spectacular presented dishes. Instead of an a la carte arrangement, guests can choose from carefully set menus. Do not be afraid of experimenting with a set menu of nine courses because they include only small portions. Guests can sample such delights as duck with citrus and goose liver sauce and pecan purée or trout with salted scallops, roast celery, radish, yoghurt and mussel oil.

2016-ban egy fokvárosi étterem is felkerült a világ legjobb ötven éttermének listájára. Az egyre erősödő dél-afrikai gasztronómiai világ üdvöskéje, a Test Kitchen Fokváros Woodstock névre hallgató régi ipari negyedében található. A legfrissebb trendek szerint berendezett, egyszerre letisztult és otthonos enteriőr visszafogott díszletként funkcionál a látványosan tált étel számárá. A la carte rendelés helyett gondosan összeállított menüsorok közül választhatnak a vendégek. Azoknak sem kell megijedniük, akik kilenc fogásból álló ételsorral kísérleteznek, mert kóstolónyi adagokat fognak kapni. Akik itt vacsoráznak, kóstolhatnak kacsa citrusból és libamájból készült szósszal, pekándiópürével, vagy akár pisztrángot is szózott fésűkagylóval, sült zellerrel, retekekkel, joghurttal és kagylóolajjal.

Unusually, it is not a wild animal that has nestled itself into the trunk of a majestic, ancient baobab tree but a bar and its entire clientele. Within the natural cavity of this huge, 22 metre tall and 42 metre diameter and ancient (approximately 1700 year-old) tree near the town of Limpopo in South Africa, you can feel close to nature while relaxing with a pint of beer or a cocktail. The tree, which is situated on Sunland Mango Farm, attracts visitors from far and wide, some of whom also spend the night in guesthouses around it. The huge tree and its surrounding area is also a captivating wedding venue. Baobab trees have an important role not only in the African ecosystem but also in the culture of the Bushman. They believe that a baobab tree once insulted God, who then planted the tree upside down in revenge, and so its strange branches are, in fact, its roots. According to another myth, anyone who picks the flowers of the tree, which are the dwelling places of spirits, will end as the prey of lions.

Limpopo, South Africa

The Big Baobab

Egy méltóságteljes, őszereg baobabfa törzsébe kivételesen nem vadállat fészkelte be magát, hanem egy bár a teljes vendégkörével együtt. A dél-afrikai Limpopo városa mellett található hatalmas, 22 méter magas,

47 méter átmérőjű és körülbelül 1700 éves fa természetes üregében valóban közel érezhetjük magunkat a természethez, miközben egy pohár sör vagy koktél mellett lazítunk. A Sunland mangófarmon található fa

messze földről vonzza a látogatókat, akik a baobabfa árnyékában az éjszakát is ott tölthetik vendégházakban, ha kedvük tartja. Az óriási fa és környezete megkapó esküvői helyszíneként is funkcionál. A baobabfák nem csupán az afrikai ökoszisztémában töltenek be fontos szerepet, de a busmanok kultúrájában is. Hitük szerint a baobabfa egykor megsértette az istent, aki emiatt bosszúból fejjel lefele ültette el a fát, így furcsa ágai valójában a gyökerei. Egy másik mítosz szerint, aki leszakítja ennek a fának a szellemek lakhelyéül szolgáló virágait, az az oroszlánok zsákmányaként fogja végezni.

DELUX

Kenya

Ali Babour Cave Run

One of the most special restaurants on the continent, created 30 years ago in the natural spaces of an ancient cave, is situated 30 kilometres from Mombasa, near the shore of the Indian Ocean. When evening falls, the naturally beautiful walls of the cave are lit by the warm light of lamps and, as the restaurant is not completely subterranean, guests can also enjoy a view of the starlit sky. The menu

contains simply but carefully prepared international courses. Among the starters, you may try fresh oysters or steak carpaccio, while most of the main courses are mainly seafood, though freshwater fish are also available. Many couples choose this cave restaurant as an exclusive wedding venue.

Mombasától 30 kilométerre, az Indiai-óceán partjához közel található a kontinens egyik legkülönlegesebb étterme, amelyet egy sok százezer éves barlang természetes üregeiben alakítottak ki 30 évvel ezelőtt. Amikor leszáll az este, meleg fényű lámpások világítják meg a barlang természetes szépségű falait, és mivel az étterem nem teljesen a föld alatt helyezkedik el, még a csillagos ég látványában is gyönyörködhetnek a vendégek. A menün egyszerűen, de gondosan elkészített nemzetközi fogások szerepelnek. Előételként többek között friss osztrigát, bélszíncarpacciót lehet kóstolni, a főételek pedig nagyrészt tengeri finomságokból készülnek, de a folyamit is kipróbálhatja a vendég. A barlangéttermet sok pár választja exkluzív esküvője helyszínéül is.

Accra, Ghana

La Tante DC 10 Restaurant

What would you say to a romantic dinner on an aeroplane? Is roast meat, warmed up in a microwave and served on a plastic plate not an attractive proposition? The Ghanaians decided to ditch the plastic but retain the plane, turning a scrapped DC 10 into a restaurant. The spacious

fuselage of the plane can seat 118 people comfortably and even more can enjoy the Ghanaian and other African delicacies in the surrounding park. The restaurant offers such delicacies as peanut soup with duck and goat soup with fufu. This latter is a thick, elastic mash with a neutral flavour, made from cassava. The truly exotic food is the roast tilapia, a fresh water fish with tender, white flesh, which is indigenous to Africa.

Mit szólnának, ha a romantikus vacsorájukat egy repülőn kellene elkölteniük? Nem túl csábító a megmikrózott sült hús műanyag

tányérban tálalva? A ghánaiak úgy döntöttek, mellőzik a műanyag tányérokat, de megőrzik a repülőre szállás izgalmát, ezért étteremmé alakítottak egy kiszuperált DC 10-es repülőgépet. A gép tágas törzsében 118 ember tud kényelmesen megvacsorázni, de az azt körülvevő parkban még több ember falatozhat ghánai, afrikai finomságokat. Olyan helyi klasszikusokat is lehet kóstolni az étteremben, mint a kacsával készült földimogyoró-leves és a kecskeleves fufuval. Ez utóbbi fogás egy kasszavából készült semleges ízű rugalmas, tömör kása. Igazi finomság a roston sült tilápia, amely egy Afrikában őshonos, fehér, lágy húsu édesvízi hal.

DELUX

Safari, Lying in Bed

Exciting Accommodation in Africa

Szafari az ágyban heverésze

Izgalmas szálláshelyek Afrikában

At one time, discovering the African wilderness was a very demanding challenge. These days, however, more-affluent tourists can take a luxury safari and observe the movement of animals even while lying in bed. Here are a few of the more special hotels on the black continent.

Az afrikai vadon bejárása egykor embertpróbáló kaland volt. Manapság azonban a vastagabb pénztárcájú utazók számára nyitott a lehetőség, hogy egy luxusszafari résztvevőiként akár az ágyukból heverészve figyeljék az állatok vonulását. Összegyűjtöttünk néhányat a fekete kontinens legkülönlegesebb szálláshelyei közül.

by Anna Hajdú
Szerző: Hajdú Anna

Singita Sabora Tented Camp

Tanzania

The elegant Sabora Safari Camp in North Tanzania takes you back to the 1920s. The guests, curious about the untouched beauty of the Grumeti Reserve, can prepare for the discovery

of the golden plain of the Serengeti in one of the camp's 12 'tents'. Here we are using the word tent quite loosely, as you do not need to crawl into these canvas-walled structures and you can leave your rucksack at home, too. The

guests at Sabora walk on Persian carpets, sleep in comfortable antique beds and view the horizon from their own verandas with stylish binoculars provided by the staff. Sabora guests can not only take part in excursions to see the large

African wild animals, they can also enjoy cycling tours or a trip in a hot air balloon. Those who remain in camp can play tennis, swim or even opt for a pampering massage treatment.

Az 1920-as évek világát idézi az észak-tanzániai Sabora szafaritábor elegáns kialakítása. A Grumeti rezervátum érintetlen szépségeire kíváncsi vendégek a tábor 12 „sátorának” valamelyikében készülhetnek fel a Szerengeti aranyló síkságának felfedezésére. Az idézőjel indokolt. Ezekbe a vászonfalú építményekbe nem négykézláb kell bemászni, és a hálósákokat is otthon hagyhatjuk. A Sabora vendégei perzsaszőnyegeken járhatnak, kényelmes, antik ágyban alhatnak, és saját verandájukról kémlelhetik a láthatárt, amihez a személyzet stílusos távcsövet is biztosít számukra. Az afrikai nagyvadak megtekintésére szolgáló kirándulásokon túl kerékpártúrát vagy hőlégballonos utazást is választhatnak a Sabora vendégei. A táborban maradók teniszezhetnek, úszhatnak, vagy részt vehetnek egy masszázskézelésen.

DELUX

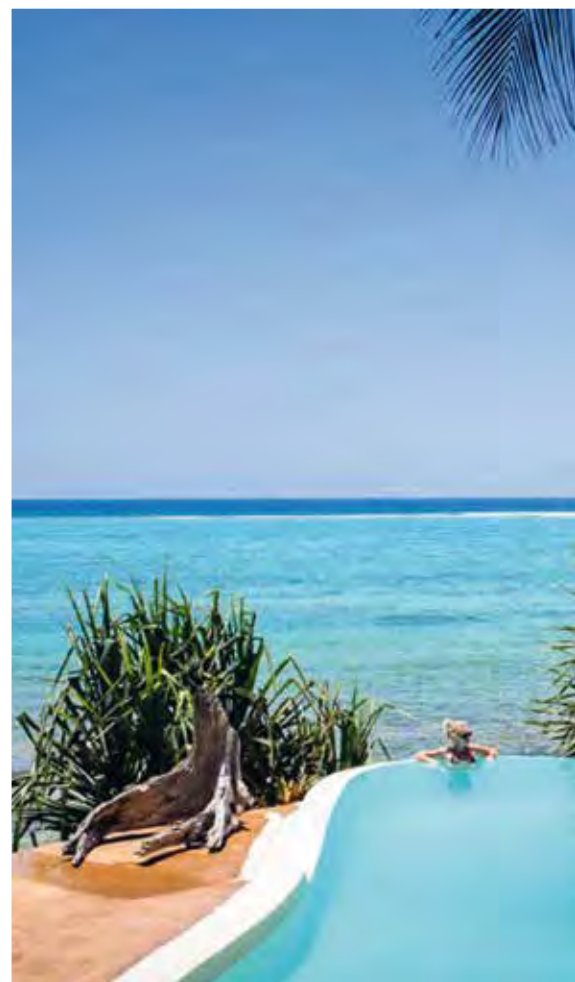

Matemwe Lodge

Zanzibar, Tanzania

Surrounded by the Indian Ocean, the island of Zanzibar has been an important trading centre for the past thousand years. Persians, Indians, Arabs and Europeans have all visited and settled on the island. Today, however, the tourists visiting the island are attracted not only by its complex and special culture, but also by the sparkling blue waters of the Indian Ocean and the snow-white, sandy beaches. Matemwe Lodge, situated on the eastern shore

of the island, satisfies all needs of the lovers of white beaches. The hotel, set on the beach and facing the water, has airy open spaces furnished with sophisticated rustic furniture and is ideal accommodation for the lovers of light elegance. As the hotel is close to the Mnemba maritime reserve, recreational divers also enjoy the place. The hotel has an environmentally aware approach; some of the furniture was made from driftwood and some of the electricity is generated by solar panels.

Az Indiai-óceán által körülölelt ölelt sziget, Zanzibár az utóbbi ezer évben fontos kereskedelmi központ volt.

Megfordultak és letelepedtek itt perzsák, indiaiak, arabok és európaiak is. A manapság idelátogató turistákat azonban nem csupán a sziget összetett és sajátos kultúrája és épített környezete vonzza, hanem az Indiai-óceán ragyogó kék vize, valamint a hófehér, homokos tengerpartok is. Ez utóbbi szerelmeseinek elégti ki minden igényét a sziget keleti partján

elhelyezkedő Matemwe Lodge. A tengerpartra megálmodott, szellős nyitott terekkel a víz felé forduló hotel finoman rusztikus berendezésével a könnyed elegancia kedvelőinek ideális szálláshelye. Mivel a szálloda a Mnemba tengeri rezervátum közelében található, a bűvárkodás szerelmesei is megtalálják itt a számításait. A szálloda ökotudatos hozzáállást képvisel. A bútorok egy része uszadékfából készült, és a villamosenergia egy részét is napelemekkel állítják elő.

DELUX

Angama Mara

Masai Mara Reserve, Kenya

The owners of Angama Mara tried for fifteen years to persuade the Masai to sell them a beautifully panoramic part of their land in the territory of the Great Rift Valley. This particular area was also used in the shooting of the film 'Out of Africa'. Finally, the members of the tribe agreed to sell the land and construction began. It is not surprising that the majestic view of the Mara Plato was at the centre of the hotel design. The guests, accommodated in glass walled 'tents', can enjoy a 180 degree panorama, take a dip in the pool, which seems to float above the valley or warm themselves around an elegant fireplace while watching the multi-coloured sunset. Angama guests may also venture out into the plain in front of them and observe the animals of the valley, take a hot air-balloon trip or attend a picnic. The hotel provides impressive international cuisine and serves excellent South African wines.

Az Angama Mara tulajdonosai 15 évig próbálták meggyőzni a maszájakat, hogy adják el nekik a Nagy-hasadékvölgy területén lévő földjük egy különösen gyönyörű kilátással bíró részét – ezen a tájon forgatták egykor a Távolság Afrikától című filmet is. A törzs tagjai végül másfél évtized után ráálltak

az egyezsége, így megindulhatott az építkezés. Nem meglepő, hogy a hotel tervezésekor a Mara-síkság fenséges látványa állt a középpontban. A vendégek üvegfalú „sátraikból” 180 fokos panorámában gyönyörködhetnek, vagy megmártózkodhatnak a völgy fölött szinte lebegni látszó medence vizében, sőt egy elegánsan kialakított

tűzrakóhely körül is melegedhetnek, miközben az ezerszínű naplementét figyelik. Az Angama vendégei le is merészkedhetnek az előttük elterülő síkságra. Megfigyelhetik a völgy állatait, de léghajós túrán vagy akár egy pikniken is részt vehetnek. A hotel impozáns nemzetközi konyhát visz, és kitűnő dél-afrikai borokat kínál.

Ulusaba Private Game Reserve

South Africa

The safari camp of the billionaire, Sir Richard Branson, is situated at the heart of a privately owned nature reserve. In the local language, the word 'ulusaba' means 'The place where one is slightly afraid.' It was not named accidentally. One of the two Ulusaba camps was built upon high rocks from where, in the past, the Shangaan warriors sat and watched the surrounding landscape. The other Ulusaba camp was built on the river Mabrak, where some houses are built in the

surrounding ancient trees to make sure that guests get a true impression of living in the wild. If you are lucky, you may be able to watch elephants while lying in bed. Branson left nothing to chance. All the furniture is made from excellent materials and it is clear that comfort is the main focus in Ulusaba. In addition to the safari and pampering wellness experience, guests may also play tennis or watch the stars in the night sky through a professional telescope.

A milliárdos Sir Richard Branson szafaritábora egy magánkézen lévő természetvédelmi terület szívében található. A „ulusaba” szó helyi nyelven annyit tesz: „A hely, ahol az ember egy kicsit fél”. Nem véletlen a névadás. Az Ulusaba két táborhelye közül az egyik azokra a magas sziklára épült, ahonnan az egykori shangaan harcosok a környező tájat kémlelték. Az Ulusaba másik táborhelye a Mabrak folyó mentén épült. Némelyik ház a környező ősi fákra van építve, így igazán a vadon

szívében érezhetik magukat a vendégek. Ha szerencséjük van a szállóvendégeknek, akár vonuló elefántokat is nézegethetnek az ágyukban fekvve. Branson semmit sem bízott a véletlenre. Minden szoba visszafogott eleganciával van berendezve, kitűnő anyagok felhasználásával. Nyilvánvaló: az Ulusabában a kényelem a legfontosabb szempont. A szafarin és a kényeztető wellnessélményen túl a vendégek teniszezhetnek, sőt éjszaka egy profi távcsővel a csillagos eget is megfigyelhetik.

DELUX

Mandina Lodges

Gambia

According to legend, anyone who ventures into the Makasutu Forest of Gambia may also come across dragons. In the wilderness stretching along the River Gambia, tourists may see crocodiles, baboons and more than 600 species of bird, even if they will not find any fire-breathing creatures. The flora and fauna of this five hundred

hectare area has not always been as rich as it is now: by the end of the 1980s, the area of the forest decreased 80% and the indigenous animals had been driven away. At the beginning of the 1990s, the British, James and Lawrence Williams, acquired Makasutu, intending to do their best to preserve the rich natural heritage of the area. Their attempts

were successful as over the years, the number of trees in the forest have tripled and the wild animals have returned. The British owners created comfortable and special accommodation on the shore of the river, and that serves as an ideal base for exploring the wilderness. Perhaps most interesting is the spacious suite built on wooden piles, from the small private viewing

tower of which there is an excellent view of the River Gambia. Some of the suites float on the water, while others are hidden in the greenery of the jungle. The spacious rooms are equipped with comfortable beds and their private verandas await exhausted guests returning from a bird watching or canoe trip.

A gambiai Makasutu erdőben a legendák szerint sárkányokkal is találkozhatnak azok, akik idemerészkednek. A Gambia folyó mentén elterülő vadonban, ha tűzokádó fenevadakat nem is, de krokodilokat, páviánokat és több mint 600 madárfajt megfigyelhet az utazó. Az ötszáz hektáros terület élővilága nem mindig volt ilyen gazdag: a nyolcvanas évek végére lecsökkent az erdő területe, és kiszorultak az őshonos állatok is. Makasutut az 1990-es évek elején vette birtokba az angol James English és Lawrence Williams, akik mindent megtettek, hogy megőrizték

a vidék gazdag természeti örökségét. Próbálkozásuk sikerrel járt, az évek során megsokszorozódott az erdő fáinak száma, és a vadállatok is visszatértek. Az angol tulajdonosok kényelmes és különleges szálláshelyeket alakítottak ki a folyóparton, amelyek a környék felfedezésének ideális bázisául szolgálnak. A legizgalmasabb talán az a cölöpökre épült tágas lakosztály, amelynek saját kis kilátótornyából jól belátható a Gambia folyó. Vannak vízen úszó, de a dzsungel zöldjében megbúvó lakosztályok is. A tágas szobákban kényelmes ágyak, privát teraszok várják a madárlesen vagy a kenutúrán elfáradt vendégeket.

FINA

The greatest sporting event of all times in Hungary

**17th FINA WORLD CHAMPIONSHIPS:
14–30.07.2017, BUDAPEST, BALATONFÜRED**

Minden idők legnagyobb hazai sporteseménye

17. FINA VILÁGBAJNOKSÁG: 2017.07.14–30., BUDAPEST, BALATONFÜRED

Hungary is about to host the biggest sporting event in its history. The 2017 Swimming, Water Polo, Diving, Synchronised Swimming, High Diving and Open Water Swimming World Championships beginning on 14 July is one of the most prestigious sporting events in the world. During the World Championships the whole world is going to focus on our country since in addition to almost one hundred thousand athletes and tourists, thanks to TV broadcast programmes billions of viewers can also follow the event hosted by Hungary.

Magyarország története legnagyobb sporteseményére előtt áll, hiszen a július 14-én induló 2017-es Úszó-, Vízilabda-, Műugró-, Szinkronúszó-, Óriás Toronyugró és Nyíltvízi Úszó Világbajnokság a világ egyik legnézettebb és legnagyobb presztízsű sporteseménye. A világbajnokság időszakában valóban az egész világ hazánkra figyel majd, hiszen az ide látogató közel százezer sportolón és turistán túl, a televíziós közvetítéseknek köszönhetően több milliárd néző is követheti a magyar rendezésű vizes vb eseményeit.

Who are the guarantee for exciting entertainment?

Olympic, world and European champions, icons from the field of Hungarian and international sport.

VENUES

The brand new attraction of Budapest, **DANUBE ARENA** is the main venue and jewel of the 2017 FINA World Championships. The

modern facility on the riverbank of the Danube is equipped with 12 000 seat grandstands and will be home to the swimming and diving tournaments of the World Championships. This is the first facility in Hungary the capacity of which can be reduced from 21 thousand to 6 thousand right after the international event.

ALFRÉD HAJÓS National Swimming Stadium – considered

És, hogy kik biztosítják az izgalmas szórakozást számukra?

Olimpiai, világ- és Európa-bajnok klasszisok, a magyar és nemzetközi sportélet emblematikus alakjai.

A HELYSZÍNEKRŐL

A **DUNA ARÉNA** Budapest legújabb látványossága a 2017-es FINA Világbajnokság fő helyszíne és ékköve lesz. A Duna partján felépült korszerű létesítményben 12 000 fős lelátó kap

as the Mecca or Wimbledon of water polo- as well as Margaret island will be renovated completely for the Championships. According to plans about 8000 spectators could cheer for the Hungarian water polo team here.

One of the most unique venues in the history of FINA World Championships will be the **CITY PARK LAKE** hosting the synchronised swimming tournament in mobile pool established specifically for this purpose. It is expected that the atmosphere at the lake by Vajdahunyad Castle will be similar to that in an arena as 2 grandstands (with total capacity of 5000 seats) will be set up opposite to each other.

Speaking about mobile pools, there will be another one, also, established at **BATTHYÁNY SQUARE** with the Parliament in the background, to host the high diving finals. Men jump from a 27m whereas women jump from a 20m platform into a temporary pool of soft covering suited for this event specifically. Grandstands will be set up on the upper embankment so spectators will have the impression as if divers were jumping into the Danube.

FINA World Championships will boost not only the good reputation and touristic revenues of the capital highly visited in summer anyway, but **BALATONFÜRED** will also benefit from the event as this city will host the open water swimming tournament. The swimming area

helyet, itt rendezik a világbajnokság úszó- és műugróversenyeit. Az Aréna az első olyan hazai komplexum, amely a világversenyt követően visszabonthatóvá válik – 15 ezres befogadóképessége 6 ezresre csökken.

A világbajnokságra szinte teljesen felújítják a vízilabda Mekkájának vagy Wimbledonjának nevezett **HAJÓS ALFRÉD USZODÁT** és a Margitsziget is komoly renováláson esik át. A tervek szerint közel 8000 fő szurkolhat majd

will be located in the port, close to Tagore Promenade so grandstands will offer a fascinating view to the Tihany Peninsula.

17th FINA WORLD MASTERS CHAMPION- SHIPS (7-20 AUGUST)

The Elite will be followed by the Masters events taking place between 7 and 20 August. Athletes above the age of 25 including thousands of recreational athletes, former world and European

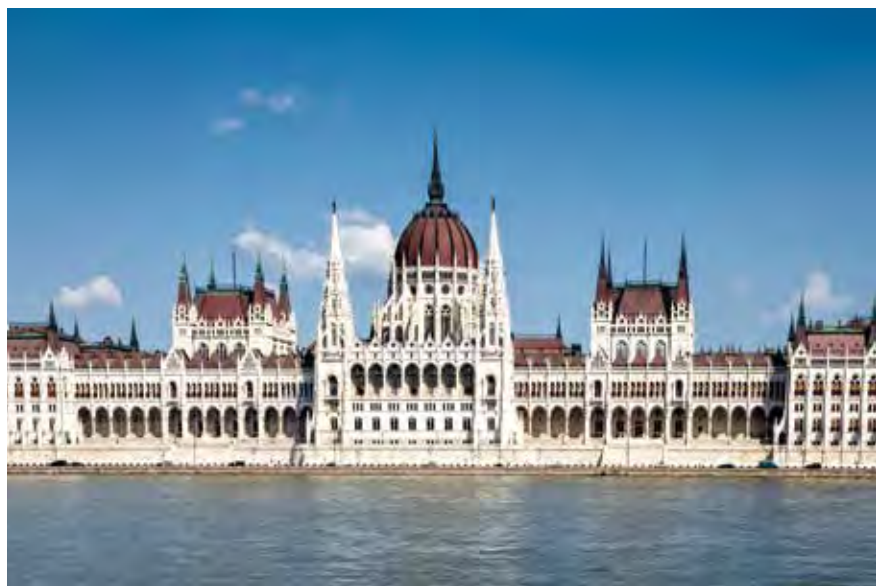

champions, amateur athletes can participate in the World Masters Championships.

At the 17. FINA World Masters Championships men's water polo tournament we can again cheer for the heroes of Sydney, Athens and Beijing, including Tibor Benedek, Péter Biros, Tamás Kásás, Gergely Kiss, Tamás Molnár and Zoltán Szécsi, who will compete in the +40 category under the stylish name of

az újabb magyar vízilabda sikerekért.

A FINA Világ bajnokságok minden kori történetének egyik legkülönlegesebb helyszíne lesz a **VÁROSLIGETI-TÓ**, ahol a szinkronúszás versenyait rendezik majd meg, egy külön erre a célra felhúzott mobilmedencében. Igazi arénahangulat várható majd a tó vizén, a Vajdahunyad vára tövében, hiszen két, egymással szemben álló, összesen 5000 főt befogadni képes lelatót építenek fel a szervezők.

Millenium. Their goal is to claim one more gold at the locally held World Championships.

Entry to Masters WCH events in Budapest and Balatonfüred is free of charge, FINA and the organisers expect 12-15 thousand athletes to participate. Attendants, friends,

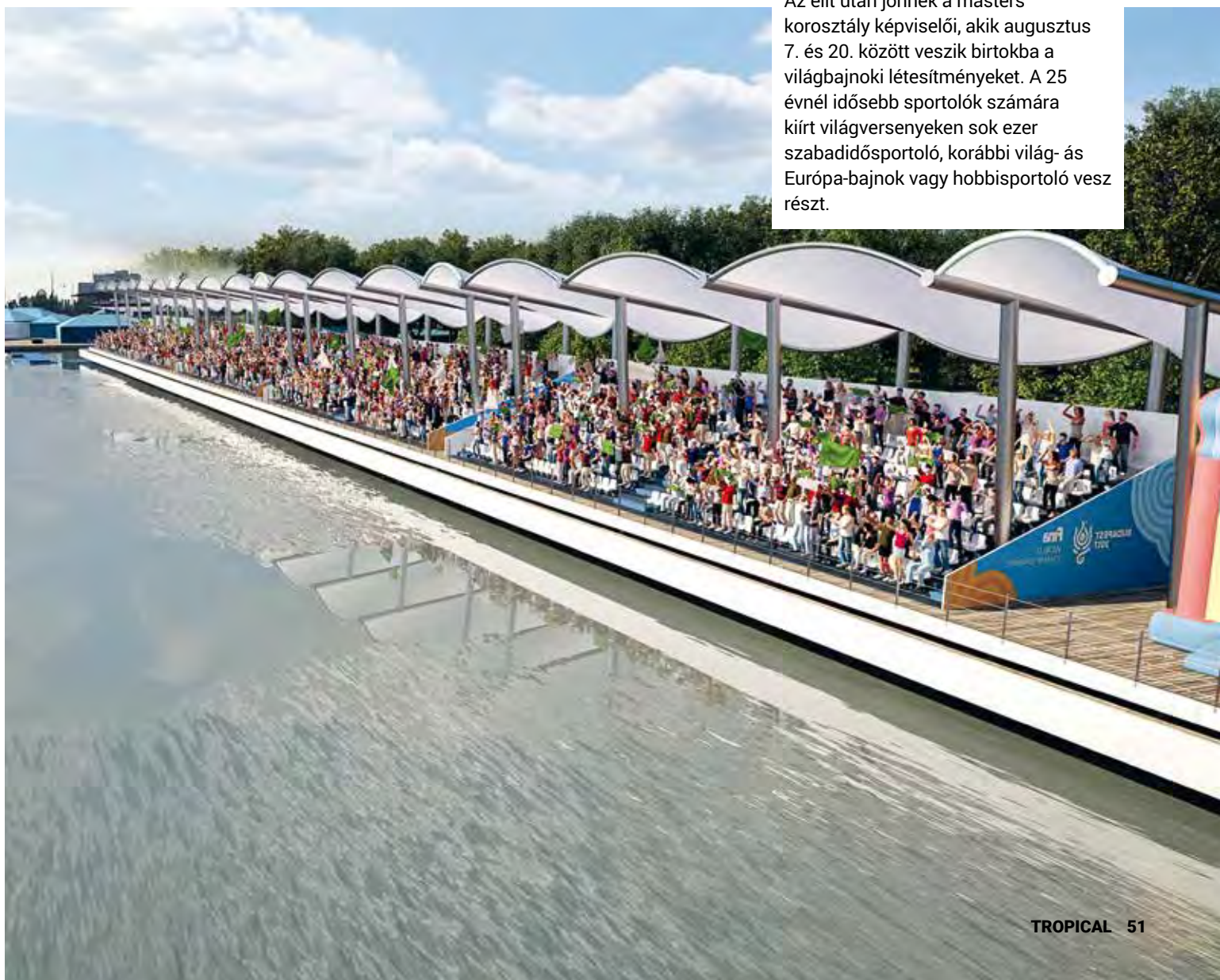
S ha már mobilmedence: lesz egy másik is, még hozzá a budapesti **BATTHYÁNY TÉREN**, ahol az óriás toronyugrás vb-döntőjét rendezik meg, a háttérben a Parlamenttel. A férfiak 27, a nők 20 méterről ugranak a Duna partján felépített ideiglenes, külön erre az eseményre kialakított, puha borítású

medencébe. A helyszínen a lelátókat a felső rakparton alakítják ki, így a nézőknek olyan érzése lesz, mintha a műugrók a Dunába érkeznének.

A FINA világbajnokság nemcsak a nyáron egyébként is pezsgő főváros turisztikai bevételeire, valamint jó hírnevére hat majd pozitívan, hanem BALATONFÜRED is komoly hasznokat húzhat belőle, ott rendezik meg ugyanis a nyíltvízi úszók világbajnokságát. A versenypályát a kikötőben, a Tagore-sétány közelében alakítják ki, a lelátóról pazar látvány tárul majd a Tihany-félszigetre is.

A 17. FINA MASTERS VILÁGBAJNOKSÁG (AUGUSZTUS 7–20.)

Az elit után jönnek a masters korosztály képviselői, akik augusztus 7. és 20. között veszik birtokba a világbajnoki létesítményeket. A 25 évnél idősebb sportolók számára kiírt világversenyeken sok ezer szabadidősportoló, korábbi világ- és Európa-bajnok vagy hobbisportoló vesz részt.

family travelling with athletes will definitely cause a big buzz in the city.

TRAVELLING HINTS

Train tickets for half price:

Organisers are negotiating with MÁV-START ZRT in order to make a deal that WCH ticket holders could use the train service for half price (from the place of departure to the destination: to Budapest and Balatonfüred) for return tickets. The deal includes a special train service for the Masters: dedicated trains will run directly between Budapest and Balatonfüred on 10-11-12 August. Valid accreditation card is required for using this service.

Travelling to the WCH by boat:

Considering that most WCH venues are located by the riverbank MAHART PassNave Navigation Ltd. provides 8 boats and 10 ports for visitors of the WCH travelling by water.

Boats will stop at all ports between Fővám Square and the Danube Aréna. Also, there will be an express boat service between the Palace of Arts (MŰPA) and the Danube Arena. Boat services are available for about 1200-1500 passengers per direction every 30 mins.

A 17. FINA Masters Világversenyt többek között ismét szurkolhatunk majd Sydney, Athén és Peking hőseinek – köztük Benedek Tibornak, Biros Péternek, Kásás Tamásnak, Kiss Gergelynek, Molnár Tamásnak és Szécsi Zoltánnak – ,akik stílusosan Millenium néven indulnak a +40-es kategóriában. A cél, hogy a hazai rendezésű vében begyűjtsenek még egy aranyat.

A budapesti (és balatonfüredi) masters vb versenyekre ingyenes a belépés, a FINA és a szervezők 12-15 ezer indulóra számítanak. **A versenyzőkkel érkező kísérők, barátok, családtagok tehát birtokba veszik majd a fővárost ennek a dzsemborinak a keretén belül.**

HASZNOS UTAZÁSI TIPPEK

Vonatjegy féláron:

A szervezők tárgyalnak a MÁV-START ZRT-vel annak érdekében, hogy a világbajnokságra szóló jeggyel rendelkező nézők 50%-os kedvezményrel utazhassanak a világeseményre (indulási ponttól a cél állomásig: Budapestre és Balatonfüredre) return jegy vásárlása esetén. A megállapodás részét képezi a Masters különvonatok is: a Masters különvonatok 2017. augusztus 10-11-12 napokon Budapest és Balatonfüred között megállás nélkül közlekednek, a felszálláshoz érvényes akkreditációs kártya szükséges.

Dunai hajókkal a Világbajnokságra:

Mivel a világbajnokság helyszíneinek nagy része a fővárosban a Duna partján helyezkedik el a **MAHART PassNave Navigation Ltd.** 8 hajót és 10 kikötőt biztosít a Vb-re látogatók vízi közlekedése érdekében.

A Fővám tér és a Duna Aréna közötti hajójárat minden érintett kikötőnél megáll majd, a MŰPA és a Duna Aréna között pedig expresszjárat indul. A Szervező Bizottság irányonként 1250-1500 fő részére biztosít utazási lehetőséget minden 30 percben.

BUDAPEST
2017

FINA
WORLD
CHAMPIONSHIPS

WATER.WONDER.
WELCOME.

17th FINA WORLD CHAMPIONSHIPS
14-30 JULY 2017
BUDAPEST - BALATONFÜRED

WWW.FINA-BUDAPEST2017.COM

OFFICIAL FINA PARTNERS

OFFICIAL NATIONAL SPONSORS

OFFICIAL FINA SUPPLIERS

NATIONAL MEDIA PARTNER

HOW TO

Africa's Peace Havens

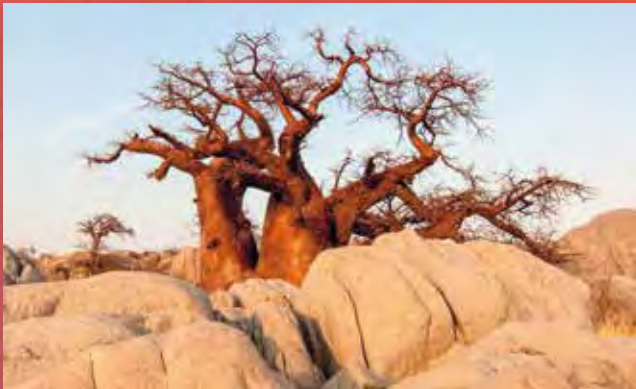
by Gergely Pap Szerző: Pap Gergely

Afrika béke-szigetei

It is a total misconception that in all the countries of Africa, the people are poor, wars are in progress and there are epidemic outbreaks. Some states on the continent are famous for their love of peace, being stable, safe and successful. However, they get very little press coverage because most news organisations report only negative events in relation to Africa. This is why we have put together a few African states that are considered havens of peace on the continent.

Tévhit, hogy Afrikában kizárólag olyan országok léteznek, ahol csak szegények élnek, háborúk dúlnak, és járványok tombolnak. A kontinensen ugyanis akadnak olyan államok is, amelyek pont arról híresek, hogy békeszerető, stabilak, biztonságosak és sikeresek. Ezekről azonban kevés szó esik, mivel a híradások rendszerint mindig csak a rossz történetekről számolnak be, ha Afrika kerül szóba. Ezért most összegyűjtöttük azokat az afrikai országokat, amelyek a béke szigetének számítanak a kontinensen.

Botswana

Few countries in Africa have achieved so much since gaining independence as Botswana. In this southern African state, there has never been a violent coup, ethnic cleansing or a political crisis preventing development. That makes Botswana the most stable democracy in Africa. The economic development of the country is a true success story, owing to the mineral resources and diamond mining there. According to the 2016 data, the per capita GDP of the country is USD 16,900. In Botswana, corruption is the lowest on the whole continent. Botswana is also the safest country, where different ethnic groups live side by side in peace. Its capital city, Gaborone is on the list of the world's modern cities. Public safety is good everywhere in the country and the locals are nice and hospitable, which is why more and more tourists are visiting it. Botswana offers lasting experiences primarily to nature and animal lovers. Every species of large African wild animal is present in Botswana and they can be observed on organised safari trips. The country also has numerous world heritage sights listed by UNESCO. Such are, the Okavango Delta with its unique flora and fauna and the Tsodilo Mountains which, according to researchers, were one of the cradles of mankind and where you can also admire rock paintings which are thousands of years old.

Kevés olyan ország van Afrikában, amely a függetlenségének elnyerése óta olyan utat járt volna be, mint Botswana. A dél-afrikai államban ugyanis még soha nem került sor erőszakos hatalomátvitelre, puccsra, etnikai tisztogatásra vagy olyan politikai válságra, ami meggátolta volna a fejlődését. Ennek eredményeként Botswana Afrika legstabilabb demokráciája. Az ország gazdasági fejlődése igazi sikertörténet, köszönhető az itt bányászott ásványkincseknek és gyémántoknak. Az egy főre jutó GDP-je a 2016-os adatok szerint 16 900 dollár. A korrupció szintje az egész kontinensen itt a legalacsonyabb, emellett messze a legbiztonságosabb ország is, ahol a különböző népcsoportok békében élnek egymás mellett. Fővárosa, Gaborone a modern városok listáját gyarapítja. A közbiztonság pedig országszerte jónak számít, a helyi emberek vendégszeretők és kedvesek, ezért nem véletlen, hogy egyre több turista látogat el ide. Botswana elősorban a természet és állatvilág szerelmeseinek nyújthat maradandó élményeket. Az afrikai nagyvadak közül mind megtalálható Botswanában, és ezeket a szervezett safariutakon lehet meglesni. Az ország emellett számos, az UNESCO által világörökségnek nyilvánított helyszínnel is rendelkezik. Ilyen a páratlan növény- és állatvilággal megáldott Okavongo-delta vidéke és a Tsodilo-hegység, amely a kutatók szerint az emberiség egyik bölcsője, ahol több ezer éves sziklafestményeket csodálhatunk meg.

Namibia

Namibia gained independence after a long and difficult journey. The area has been inhabited by indigenous people since ancient times and was discovered by Europeans only in 1486. Its interior territories remained unknown until the 19th Century. The country was colonised by Germany in 1885 after some diamond sites had been discovered. After WW I, South Africa occupied the territory then, in 1990, following a long struggle, Namibia became an independent state and has been a stable and peaceful country ever since, with political parties forming and maintaining a democratic system in co-operation. The peaceful co-existence of the local ethnic groups has had a major role in that process. Namibia's economy is heavily export-orientated, the country is extremely rich in mineral resources and its fishing industry is the third largest in Africa. Tourism is another source of revenue as the country is a popular tourist destination with many attractions. Twyfelfontain and the Namibian sea of sand are parts of the UNESCO world heritage. The country's Etosha National Park is one of the oldest in Africa. Mining settlements, such as Kolmanskop, founded by German colonists but now abandoned, are also among the more popular tourist destinations. The Skeleton Coast is another attraction and a number of shipwreck remains can be seen there. In addition, Namibia is also a favourite destination for sport anglers and hunters.

Namíbiának hosszú, küzdelmes utat kellett végigjárnia ahhoz, hogy elnyerje függetlenségét. Területét már az ősidők óta bennszülöttek lakták, az európaiak csak 1486-ban fedezték fel, belső területei pedig egészen a 19. századig ismeretlen vidéknek számítottak. 1885-ben a németek gyarmatosították, miután gyémántlelőhelyeket fedeztek fel az országban. Az I. világháború után pedig Dél-Afrika szállta meg a területet. Namíbia végül hosszú küzdelmek árán 1990-ben vált független állammá, azóta stabil és békés ország, ahol a politikai pártok együttműködve alakították ki és tartják fenn a demokratikus rendszert. Ennek pedig nagy szerepe volt abban, hogy az itt élő népcsoportok békében legyenek egymással. Namíbia gazdasága erősen exportorientált, ásványkincsekben rendkívül gazdag, halászata pedig a harmadik legnagyobb Afrikában. Az idegenforgalom szintén fontos bevételi forrást jelent, az ország ugyanis közkedvelt turistacélpont, rengeteg látnivalóval. Twyfelfontein és a Namíbi homoktenger az UNESCO világörökségének része. Az Etosha Nemzeti Park pedig az egyik legrégebbi Afrikában. A turisták közkedvelt célpontjai még az egykori német gyarmatosítók által alapított, mára azonban elhagyottá vált bányásztelepülések, mint Kolmanskop. De ide sorolhatjuk még a csontvázpartot is, ahol zátonyra futott hajóroncsok maradványait lehet megcsodálni. Namíbia mindezek mellett a sporthorgászok és vadászok körében is közkedvelt célállomás.

HOW TO

Malawi sajnos Afrika egyik legszegényebb országai közé tartozik. Az eltelt évtizedek hibás gazdaságpolitikai döntései, illetve zűrzavaros belpolitikai krízisei miatt jócskán lemaradt a fejlődésben. Ezért az egyik legritkábban látogatott országok közé tartozik. Az ország helyzete azonban korántsem reménytelen. Malawi ugyanis szép lassan, de kezd kilábalni a válságból, és folyamatosan fejlődik. Egyre több külföldi befektető jelenik meg az országban. Az itt élő különböző népcsoportok pedig békében élnek egymás mellett. A Global Peace Index felmérései szerint Malawi a hetedik legbékésebb ország a kontinensen. A helyiek rendkívüli vendégszeretetükről híresek, nem véletlenül hívják az országot „Afrika meleg szívének”. A Lonely Planet utazási magazin szerint Malawinak minden esélye megvan arra, hogy hamarosan Afrika egyik legnépszerűbb utazási célpontja legyen. Itt található ugyanis Afrika harmadik legnagyobb és egyben második legmélyebb tava, a Nyasza-tó, amely a bűvárkodás kedvelőinek nyújthat felejthetetlen élményeket. Már csak azért is, mert a Nyasza-tó élővilága hihetetlenül gazdag, ráadásul rengeteg halfaj csakis itt, ebben a tóban található meg. Éppen ezért az UNESCO 1984-ben a természeti világörökség részének nyilvánította. Malawiban emellett számos vadrezervátum és nemzeti park is működik. Afrika meleg szívét főleg azoknak ajánljuk, akik nyugodt, csendes körülmények között szeretnének kikapcsolódni, nem véletlen, hogy számos híresség titkos nyaralóhelyének számít.

Malawi

Unfortunately, Malawi is one of the poorest countries in Africa. It has lagged behind in development due to the mistaken economic policy decisions and turbulent internal policy crises of past decades and, hence, it is one of the most rarely visited countries. However, its situation is not at all hopeless. Malawi is progressing slowly but surely and has started to recover from its crisis, attracting more and more foreign investors to in the country. The local ethnic groups live together in peace and, according to surveys by the Global Peace Index, Malawi is the seventh most peaceful country on the continent. The locals are famous for their extraordinary hospitality, hence the name of the country, 'Warm heart of Africa'. According to the Lonely Planet travel magazine, Malawi has every chance of soon becoming one of Africa's most popular tourist destinations. Lake Nassau, Africa's largest and second deepest lake, offering unforgettable experiences to lovers of diving is also in Malawi and its flora and fauna are extremely rich, including many fish species that are unique to that lake, causing UNESCO to declare it part of the natural world heritage in 1984. There are many game reserves and national parks in Malawi too. Africa's warm heart is recommended mainly to those who wish to relax in a calm and quiet environment. It is not accidental therefore that numerous celebrities chose Malawi as their secret holiday destination.

Mauritius

Officially, the small island state in the Indian Ocean is part of Africa, yet it is situated at least 900-1,000 kilometres from the continent. The island was uninhabited until its discovery by Arab sailors in the 10th Century and then later, in the year 1500, the Portuguese landed on the island. The first colonists were the Dutch, who began to grow sugar cane on the island in the 1630s. After 1715, Mauritius was occupied by the French and then was offered to the French East India Company, though the French re-purchased it in 1767. In the end, Mauritius became an independent state and began to grow in 1968. It is extremely diverse in terms of ethnic groups, language, culture and religion. Of the local inhabitants 68% are Indians, 27% are Creoles, 3% are Chinese and 2% are French, all living in peace and co-operate alongside each other. Everyone pulls together on weekdays in business and in a state administration, but return to their respective communities and religious groups at weekends. According to the Global Peace Index, Mauritius is one of the most peaceful countries in the world. Its economy is developing and growing at an incredible pace, primarily owing to its diversified economy. Tourism is an important factor in that growth, hence many consider it a tourist paradise. Its beautiful sandy beaches and lagoons are breathtaking but the tiny island also contains mosques, pagodas, churches and cathedrals. The Chamarel waterfall and the Flic and Flac Beach, are among the most popular tourist destinations. There is also a buzzing cultural life on the island, where numerous festivals and other religious and cultural events are held. The famous English writer, Rudyard Kipling had good reason to say that "Mauritius was made first, and then heaven."

Az Indiai-óceánban található kis szigetállam hivatalosan Afrika részének tekintendő annak ellenére, hogy a kontinenstől legalább 900-1000 kilométerre fekszik. A sziget eredetileg lakatlan volt, a X. században arab hajósok fedezték fel, majd 1500-ban a portugálok kötöttek ki a szigeten. Első telepesei viszont a hollandok voltak, az 1630-as években cukornádat kezdtek el termesztetni a szigeten. 1715 után azonban a franciák vették birtokukba Mauritius, amit utána az Indiai Társaság rendelkezésére bocsátottak, 1767-ben azonban a franciák visszavásárolták. Mauritius végül 1968-ban vált független állammá, és indult el a növekedés útján. Etnikailag, nyelvileg, kulturálisan és vallásilag rendkívül sokszínű. A szigeten élők 68%-a indiai, 27%-a kreol, 3%-a kínai és 2%-a francia, akik békében és együttműködésben élnek egymás mellett. A hétköznapiak során, az üzleti életben és az ország igazgatásában mindenki együtt tevékenykedik, hétvégén viszont a saját közösségéhez, vallási felekezetéhez vonul vissza. A Global Peace Index szerint Mauritius a legbékésebb országok közé tartozik. Gazdasága egyébként hihetetlen tempóban fejlődik és növekszik, ami elsősorban diverzifikált gazdaságának köszönhető. Ebben pedig kiemelt szerepet játszik az idegenforgalom, ezért nem véletlen, hogy sokan turistaparadicsomként tartják számon. Gyönyörű, homokos tengerpartjai és lagúnái lélegzetelállítóak. Ezen az apró kis szigeten egyaránt találhatunk mecseteket, pagodákat, templomokat és katedrálisokat. De az egyik legnépszerűbb turistacélpont a Chamarel-vízesés és a Flic-en Flac strand. A kulturális élet pezseg a szigeten, ahol fesztiválokat és egyéb vallási és kulturális ünnepeket tartanak. A híres angol író, Rudyard Kipling nem véletlenül mondta azt a szigetről, hogy „Isten először megalkotta Mauritius, majd lemásolta, és létrehozta belőle az Édenkertet”.

Best African Airlines

Afrika legjobb légitársaságai

Air transport in Africa has changed a lot over past few years and now a large number of airlines are operating. That is because most African countries lack motorways or a built railway network and remote places are accessible only by plane. However, according to international regulations and categories African airlines are listed among the worst, though that does not mean that they are not good or reliable. That is why we have collected a few African airlines you can trust to fly you around Africa.

by Gergely Pap
Szerző: Pap Gergely

A légi közlekedés az eltelt években komoly változásokon ment keresztül Afrikában, ahol megszámlálhatatlanul sok légitársaság működik. Ennek az az oka, hogy a legtöbb afrikai ország nem rendelkezik autópályával vagy kiépített vasúthálózattal, ezért távolabbi helyekre csakis repülőgéppel lehet eljutni. Az afrikai légitársaságok többsége azonban a nemzetközi előírások és osztályozások alapján a legrosszabbak között van számon tartva, de ez nem jelenti azt, hogy ne lennének jók és megbízhatók. Ezért most összegyűjtöttük azokat az afrikai légitársaságokat, amelyekre bátran felszállhatunk, hogy körbeutazzuk Afrikát.

South African Airlines

South African Airlines (SAA) has been the dominant actor in African aviation for a long time and is one of the oldest airlines on the continent. Founded in 1934, the airline's registered office is in Johannesburg. Today, it operates 56 flights around the world and its 54-strong fleet is one of the most advanced. As a member of the Star Alliance, SAA has been co-operating closely with 27 other airlines since 2006. SAA has focused on safety and services to its passengers for more than

80 years, which efforts have been widely recognised also internationally. Owing to its advanced fleet, passengers can fly comfortably in both business and economy class. Most planes are equipped with entertainment systems, offering passengers a pleasant on-board experience. It is therefore not accidental that, according to the SKYTRAX customer satisfaction survey, South African Airlines turned out to be the best African airline in 2016.

A South African Airlines (SAA) régóta meghatározó szereplője a légiközlekedésnek Afrikában. Az SAA ugyanis az egyik legrégebb óta működő légitársaság a kontinensen. 1934-ben alapították, székhelye Johannesburgban található. Jelenleg 56 járatot üzemeltetnek világszerte, 54 repülőgépből álló flottája pedig az egyik legmodernebbnek számít a világon. 2006 óta a Star Alliance tagjaként 27 légitársasággal áll szoros együttműködésben. A SAA több mint 80 éve

nagy hangsúlyt fektet utasainak biztonságára és kiszolgálására, ezért nemzetközi szinten is komoly elismerésekben részesült. Modern repülőgépflojtája révén az utasok nem csak Business, de az Economy osztályon is kényelmesen utazhatnak, emellett legtöbb repülőgépükön szórakoztató rendszerek gondoskodnak az utasok kellemes időtöltéséről. Ezért nem véletlen, hogy a SKYTRAX ügyfél-elégedettség felmérése 2016 legjobb afrikai légitársaságának a South African Airlinest hozta ki győztesnek.

Ethiopian Airlines

The leading role of the Ethiopian national airline is unquestionable in Africa. Ethiopian Airlines (EA) is the largest, and most profitable, airline on the continent. With more than 100 scheduled flights and 85 planes it covers the whole of Africa, though it also flies to a number of cities in Europe, Asia, the Middle East and America. EA is committed to always using the most advanced and most reliable planes. It was the first to use the Boeing Dreamliner planes in Africa. Soon the latest Boeing planes,

737 MAXs, will be put into service by the airline. Another reason why the role of Ethiopia is unquestionable in African air traffic is because BOLE international airport at Addis-Ababa handles the largest amount of air traffic on the continent. Receiving regular flights during its 24-hour operation, it is also a very important transit airport, often referred to as the gate to Africa. EA is also an internationally recognised airline and, as a valued member of the Star Alliance, is a key partner to Lufthansa, Turkish Airlines and United Airlines.

Az etióp nemzeti légitársaság vezető szerepe megkérdőjelezhetetlen Afrikában. Az Ethiopian Airlines (EA) ugyanis a legnagyobb és egyben a legnyereségesebb légitársaság a kontinensen. Több mint 100 menetrend szerinti járatával, 85 repülőjével egész Afrikát behálózza, de Európa, Ázsia, a Közel-Kelet és Amerika több városába is repülnek. Az EA elkötelezett amellett, hogy

mindig a legmodernebb és legmegbízhatóbb repülőgépek álljanak rendelkezésére. Afrikában például elsőként állították forgalomba a Boeing Dreamliner repülőgépeket. Hamarosan pedig a Boeing legújabb fejlesztése, a 737 MAX-ok is szolgálatba állnak a légitársaságnál. Etiópia szerepe az afrikai légi forgalomban azért is megkérdőjelezhetetlen, mert az Addisz-Abeba-i Bole Nemzetközi Repülőtér bonyolítja le a legnagyobb légi forgalmat a kontinensen. A nap 24 órájában üzemel, folyamatosan fogadva a repülőgépeket. Emellett fontos átszállóhely, ezért nem véletlenül nevezik gyakran Afrika kapujának. Az EA nemzetközileg is elismert légitársaság, a Star Alliance szövetség értékes tagjaként pedig kiemelt partnere a Lufthansának, a Turkish Airlinesnak és a United Airlinesnak.

Kenya Airways

A good 10 years ago, it would have been unimaginable that Kenya Airways (KA) would ever make it into the top list. After it had struggled with major financial difficulties for years, the then the Kenyan government decided to privatise the airline, which, to the surprise of many, was a success. KLM acquired 27% in the company and a number of other investors decided that it was worth joining the operation of Kenyan Airways. After the privatisation, the financial position of the airline stabilised and it became more and more profitable. As an East African airline,

it has become a major competitor to Ethiopian Airlines, too. Kenya Airways has scheduled flights to more than 60 cities and has a fleet of 37 planes, predominantly Boeing 737-s. It joined the SkyTeam in 2010, and therefore became a key partner of KLM, Air France and Delta Airlines. In addition, Kenya Airways is one of the few African airlines which has had some sort of acknowledgement in each of the past 12 years. In 2016, the airline won the award for the best African airline, from World Travel Awards and also picked up the title of the best African business class.

Jó tíz évvel ezelőtt még elképzelhetetlen lett volna, hogy a Kenya Airlines (KA) valaha is felkerüljön egy toplistára. Éveken át ugyanis komoly pénzügyi nehézségek korlátozták a működését. A kenyai kormány akkor úgy döntött, hogy megpróbálja privatizálni a légitársaságot, ami sokak meglepetésére sikeresen meg is valósult. A KLM 27 százalékos tulajdonrészesevéssé szerzett, emellett számos befektető is érdekesnek találta, hogy beszálljon a Kenya Airlines működésébe. A privatizáció után a légitársaság pénzügyi helyzete stabilizálódott, és egyre nyereségesebbé vált, kelet-afrikai légitársaságként pedig egyre nagyobb

konkurenciát jelent az Ethiopian Airlinesnak is. A kenyaiak több mint 60 városba indítanak menetrend szerinti járatot, flottáját pedig 37 repülőgép alkotja, főként Boeing 737-esek. 2010-ben tagja lett a SkyTeam szövetségnek, ezért kiemelt partnere a KLM-nek, az Air France-nak és a Delta Air Linesnak. A Kenya Airways ráadásul azon kevés afrikai légitársaságok közé tartozik, amely az eltelt 12 év során minden évben részesült valamilyen elismerésben. 2016-ban pedig elnyerte a World Travel Awards legjobb afrikai légitársaságának járó díját, valamint a legjobb afrikai Business Class elismerést is bezsebelte.

Air Seychelles

Officially, the Seychelles islands are part of Africa, even though they are situated 1,000 kilometres from the continent. The tiny islands can only be accessed in two ways: by ship and by plane. That explains why this Indian Ocean island state runs a national airline, which is also one of the major driving forces of it

economy. The Seychelles islands are a popular tourist paradise, with constant tourist traffic all year round. However, we must not think, even for moment, that Air Seychelles operates low cost flights. On the contrary, in 2014 SKYTRAX rated it a four-star airline, for its high quality on-board and other services. They were also given special recognition

for having the best business class and crew in the Indian Ocean region. Air Seychelles operates flights to more than 50 cities around the world and has a fleet of 11 planes. On some flights, the airline also offers VIP services. Since 2015, it has been a member of the Vanilla Alliance aviation group. Recently Etihad Airways

bought into the company and acquired 40% of the shares in the airline. This investment also guarantees further development and higher quality services. You should also know about Air Seychelles, is that it has an excellent security track record as they have had no fatal accidents or any other incidents since its foundation in 1978.

A Seychelle-szigetek hivatalosan Afrika részeként tekintendő, annak ellenére, hogy 1000 km-re található a kontinenstől. Az apróka kis szigetekre ezért csak kétféle módon lehet eljutni, hajóval és repülővel. Ezért nem véletlen, hogy az indiai-óceáni szigetállam saját nemzeti légitársaságot tart fenn, amely egyben gazdaságának egyik legfontosabb mozgatórugója

is. A Seychelle-szigetek ugyanis közkedvelt turistaparadicsom, ahova télen-nyáron folyamatosan érkeznek a turisták. Az Air Seychellesről azonban még véletlenül se gondoljuk azt, hogy holmi fapados járatokat üzemeltetne, éppen ellenkezőleg. 2014-ben a SKYTRAX négycsillagos légitársaságnak minősítette, amiért járatain magas szintű kiszolgálást és egyéb

szolgáltatásokat nyújtanak. Külön elismerésben részesültek azért is, mert az indiai-óceáni térség legjobb Business Class osztályával és személyzetével rendelkeznek. Az Air Seychelle emellett több mint 50 városba repül világszerte, flottája 11 repülőgépből áll. Egyes járatain pedig VIP-szolgáltatásokat is nyújtanak. 2015 óta a Vanilla Alliance légiszövetség

tagja. Nemrég pedig az Etihad Airways vásárolta be magát 40 százalékos tulajdonrészesedést szerezve a légitársaságban, ami egyben garanciát is jelent a további fejlődésre és a magasabb színvonalú szolgáltatásokra. Az Air Seychelles-ről tudni kell még, hogy kitűnő biztonsági mérleggel rendelkezik, 1978-as fennállása óta nem volt halálos kimenetelű balesetük vagy más jellegű incidensük.

Let's Head to West Africa!

Irány Nyugat-Afrika!

The West African region offers numerous tourist attractions, UNESCO world heritages sites, long-lasting adventures and experiences. But, where should you start to discover this region of 15 countries? Which destinations offer the most interesting adventures and sites and the highest level of comfort? Let us focus on two West African countries: the permanently sunny Senegal and Ghana, combined with the neighbouring countries of Togo and Benin.

by Ildikó Hermína Szilasi

Photos: Gergely Lantai-Csont

Ghana is a country of diversity

Moving south from the northern savanna, you gradually enter the rain forest. You can take part in a safari, watch elephants or sunbathe on the

white, sandy beach. The country gives you a colourful mix of Christianity and traditional tribal religions and the combination of an advancing capital city and a traditional rural culture. The country, situated on the shore of the Gulf of Guinea, is bordered by Togo in the

east, Burkina Faso in the north and Ivory Coast in the west. As a British colony, the territory was known as the 'Gold Coast', famous for its productive land, primarily cocoa plantations. It was named 'Ghana' when it became independent in 1957.

A vaccination against yellow fever is obligatory and drugs to prevent malaria (e.g., Malarone) are recommended. Visas are available in Budapest from Honorary Consul, Boldizsár Entz.

Why should you visit Senegal?

- 365 days of sunshine each year.
- Accessible from Hungary by air in 7 hours
- air tickets are available from HUF 150,000 or, with frequent promotions, for as little as HUF 100,000, including airport duties.
- No visa or obligatory vaccination
- Versatile gastronomy and landscape
- Pleasant climate, good public safety

- and infrastructure
- 700km of intact beach
- Outstanding tradition-preserving culture
- Variable instruments, music and dance, buzzing festival culture
- Why should you visit Ghana?
- Varied landscape and cultures.
- Versatile religious life, interesting rituals.
- Coffee and coco culture.
- Multiple architectural styles within one region.
- Elephants in Mole National Park.
- Easily combined with visits to a number of other interesting countries in the region (Togo, Benin, Burkina Faso).

When should you visit **Senegal and Ghana**?

In Senegal, the tourist season is between November and April. That is when the climate is most pleasant. The climate is pleasant and summery from the end of November to February, when the temperature begins to climb, and is really hot from May, with a month of rainy period starting around August. The period indicated above is also ideal for watching the great diversity of birds,

because some of the migrating birds begin to leave for the north in spring. Visits to Ghana are recommended from October to March, when the weather is less hot and humid and you avoid the rainy months, although in December a wind brings dry and hot air across the country from the Sahara. In the north, the prices of hotels and services are the highest between the end of November and the beginning of February and there may be a great difference in price between a date close to New Year's Eve and in one in March.

What, where and how long? **Senegal**

If you wish to immerse yourself in the local culture, then look for a hotel in the buzzing city centre of Dakar, which is rich in colonial buildings. If you prefer a more isolated hotel in an exclusive environment with a pool, and a beach, then you should look for accommodation around the Corniche and in the district of Almadies. Both Senegal and Ghana offer a full range of accommodation at various price levels, from cheap hostels to 5 star luxury hotels. In Senegal, the best hotels and the most beautiful and cleanest beaches, are on the shore of the Atlantic

A nyugat-afrikai régió számos turisztikai látványosságot, UNESCO világörökségi helyszínt, életre szóló kalandot, élményt tartogat. Mégis merre induljunk el a 15 országból álló régió megismerésében? Melyek a legtöbb érdekességet, látnivalót, kényelmet kínáló desztinációk? Két nyugat-afrikai országot emelünk ki: a mindig napsütéses Szenegált és Ghánát, a környező országokkal, Togóval és Beninnel kombinálva.

Szerző: Szilasi Ildikó Hermina
Fotók: Lantai-Csont Gergely

Ghána a változatosság országa

Az északi szavannától déli irányba haladva egyre inkább az esőerdők világát ismerhetjük meg. Szafarizhatunk, elefántokat láthatunk, vagy sütkérezhetünk a hófehér homokos óceánparton. A kereszténység és a hagyományos törzsi vallások színes keveréke, a modernizálódó főváros és a tradicionális vidéki kultúra együttélése tárul szemünk elé. A Guineai-öböl partján található országot keletről Togo, északról Burkina Faso, nyugatról Elefántcsontpart határolja. A terület brit gyarmatként a „Gold Coast”, azaz Aranypart nevet viselte, mely termékeny földjeiről, elsősorban kakaóültetvényeiről volt híres. A Ghána nevet az 1957-es függetlenséggel kapta az ország. A sárgaláz elleni oltás kötelező, a malária megelőzésére szolgáló gyógyszer (például Malarone)

Ocean, in the Petite Cote region, between Somone and the resort of Saly. There are also hotels providing European-quality services on the small island amidst the shrubby, bushy trails of the Saloum Delta National Park, surrounded by romantic mangrove forests, in a totally untouched natural environment. On a trip to Senegal, you must not miss the town of Saint Louis or the Djoudj National Bird Sanctuary, which is situated on the border with Mauritania and considered to be the world's third best bird watching site. We recommend the following programme and 10-12 days of adventure in Senegal, which may be followed by a few relaxing days in the southern regions of Casamance or in the Gambia.

Day1: Sightseeing in Dakar, at the most western point of the African continent (Kermel Market, Square of Independence,

szedése javasolt. Vízum Budapesten, Entz Boldizsár tiszteletbeli konzulnál szerezhető be.

Miért utazzunk Szenegálba?

- évi 365 nap napsütés
- hét-órás repülőúttal elérhető Magyarországról
- repülőjegy 150.000 forinttól, gyakori akciókkal akár már 100.000 forinttól illetve
- nincs vízum, sem kötelező oltás
- változatos gasztronómia és tájak
- kellemes klíma, jó közbiztonság és infrastruktúra
- 700 km érintetlen óceánpart
- kimagaslóan hagyományőrző kultúra
- változatos hangszerek, zene és tánc, pezsgő fesztiválkultúra

Senegal and Ghana in a nutshell

The slogan of Senegal is 'Teranga', which means, 'hospitality'. It is a very apt slogan and true attribute of this tranquil, West African country, with its very pleasant climate. Senegal is a very good choice for any novice Africa traveller and for families. No vaccination or visa are required and it is accessible by air in 7 hours from Hungary. The road network is in good condition and travel is comfortable. The country has excellent gastronomy and an outstanding dance and music culture. For anyone who has already visited East or South Africa, Senegal is a very good choice because West Africa, the baobab forests, the Sahel and the tradition-preserving local culture will turn your trip into an unforgettable experience. The country, the territory of which is some 2.5 times that of Hungary, was named after the most important river in the region, the Senegal. The country became independent from France in 1960 and has been a democratic state with stable domestic politics and good public safety ever since. The capital city, with a population of almost 14 million people, is Dakar. The official language is French; the most widespread dialects are 'Wolof', 'Serer' and 'Peul'. The currency is the Senegalese Frank (CFA).

Miért utazzunk Ghánába?

- változatos tájak, kultúrák
- sokszínű vallási élet, érdekes rítusok
- kávé- és kakaókultúra
- sokféle építészeti stílus egy régió belül
- elefántok a Mole Nemzeti Parkban
- könnyen összekapcsolható a régió több érdekes országának bejárásával (Togo, Benin, Burkina Faso)

Mikor utazzunk Szenegálba és Ghánába?

Szenegálban a turisztikai szezon novembertől áprilisig tart. Ekkor a legmegfelelőbb a klíma. November végétől februárig kellemes nyáris idő van, majd egyre magasabbra kezd kúszni a hőmérséklet. Májustól igazi kánikula van, augusztus körül pedig egy hónap esős időszak következik. A Szenegálban rendkívül gazdag madárvilág megfigyelésére is ekkor nyílik a legjobb lehetőség, ugyanis a vándormadarak egy része tavasztól kezd észak felé vándorolni. Ghánába októbertől márciusig ajánljuk az utazást, ekkor az idő kevésbé meleg és párás, és elkerüljük az esős hónapokat is, bár decemberben száraz és forró szél érkezik északról a Szahara felől az ország területére. A szállások és szolgáltatások árai november végétől február elejéig a legdrágábbak, jelentős különbség lehet például egy szilveszter közeli és márciusi időpont között.

Mit, hol, mennyi időre? Szenegál

Aki el szeretne merülni a helyi kultúrában, annak Dakar zsirom, kolonális épületekkel tarkított belvárosában javasunk szállásokat. Aki inkább exkluzív környezetben, medencés, óceánparti, izoláltabb hotelt szeretne, annak a Corniche óceánparti sugárút és Almadies kerület környékét célszerű megcéloznia. Szenegálban és Ghánában egyaránt az olcsó hostelektől az ötcsillagos luxusszállodákig mindenféle árszínvonalú szállástípus megtalálható. Szenegálban az Atlanti-óceán parti

African Renaissance Monument)

Day 2: The Pink Lake, Fula villages, rallying among the sand dunes. Travel to Saint Louis (UNESCO).

Day 3: Sightseeing in Saint Louis by horse-drawn cart, arts market. Relaxing on the shore of the Atlantic Ocean.

Day 4: Bird watching from boats in Djoudj National Bird Sanctuary.

Day 5: The sacred town of Touba, the Great Mosque of Touba, Centre of the Mourid religion. Travelling to Saly.

Day 6: Rest, optional programmes (fishing in the sea, water sports, quad-biking and buggy trips in the baobab forest).

Day 7: Game watching in Bandia Game Park, visit to the arts market and fish market in Mbour.

Day 8: Visit to the Saloum Delta National Park (UNESCO) and a Serer village.

Day 9: Relaxing on the beach in the morning, Djembe and Afro Dance lesson in the afternoon, a traditional evening.

Day 10: Return to Dakar, Gorée Island, travelling home.

Tip: The detailed programme is also available online at www.utazzafrikaba.hu, among the round trips in Senegal.

Ghana

Air tickets to Ghana are relatively expensive and you should spend 14-16 days there, as the neighbouring countries are also interesting. You can easily find 3 and 4 stars hotels satisfying European standards in Accra, in the resort zone on the shore of the Atlantic Ocean, as well as close to the tourist attractions. However, when visiting smaller towns, expect more simple accommodation. There may be power cuts and interruptions to the water supply.

Programme overview

Day 1: Sightseeing in Accra, Nkrumah Monument, arts market.

Day 2: Cape Coast, Elmina slave forts (UNESCO), fishing ports.

Day 3: Kakum National Park, walk among the trees.

Day 4: Manhyia Palace Museum, Kumasi Cultural Centre, Kente fabric producers.

Day 5: Ejisu-Bessease Temple, Koforidua, Tetteh Quarshie Cocoa Farm, Aburi Botanic gardens.

Day 6: Lake Volta, Akosombo Dam,

részen a Petite Cote régióban, Somone-tól Saly üdülővárosig találhatóak a legjobb szállások és a legszebb, legtisztább partok. A Saloum Delta Nemzeti Park ágas-bogas romantikus mangroveerdőkkel szegélyezett csapásai között elterülő kis szigeteken további európai színvonalú szolgáltatást nyújtó szállodák találhatók, érintetlen természeti környezetben. A szenegáli út során kihagyhatatlan Saint Louis városa és a mauritániai határvidéken található Dzszoudzs Ornitológiai Nemzeti Park, amely a világ harmadik legjobb madármegfigyelő helyeként van számon tartva. Szenegálban az alábbi programmal 10-12 nap tartalmassá elöltetését javasoljuk, amelyet követhet további néhány üdülőnap is például a déli Casamance régióban vagy akár Gambiában is.

1. nap: Városnézés Dakarban, az afrikai kontinens legnyugatibb pontján (Kermel piac, Függetlenség tere, Afrikai Újjászületés Emlékműve).

2. nap: Rózsaszín-tó, fula falvak, rallizás homokdűnék között. Továbbutazás Saint Louisba (UNESCO).

3. nap: Lovas szekeres városnézés Saint Louisban, művészeti piac. Üdülés az Atlanti-óceán partján.

4. nap: Csónakos madárles a Dzszoudzs Ornitológiai Nemzeti Parkban.

5. nap: Touba szent városa, toubai Nagy Mecset, a mourid vallás központja. Tovább utazás Salyba.

6. nap: Pihenés, fakultatív programok (tengeri halászat, vízi sportok, quadolás és buggyzás baobaberdőben).

7. nap: Vadles a Bandia Vadasparkban, művészeti piac, halpiac-látogatás Mbourban.

8. nap: Saloum Delta Nemzeti Park (UNESCO) és serer falu látogatása.

9. nap: Délután üdülés az óceán partján, délután djembe és afrotánc-tanulás, hagyományőrző est.

10. nap: Visszatérés Dakarba, Gorée-sziget, hazautazás.

Tipp: A részletes program a www.utazzafrikaba.hu oldalon, a szenegáli körutazásoknál is megtalálható!

Ghána

Ghánába a viszonylag drága repülőjegy, illetve a szomszédos országok érdekességei miatt érdemes

HOW TO

Ghana-Togo border crossing.

Day 7: Lome fetish market. Sokode.

Day 8: Bassar and Tamberma tribes.

Day 9: Togo-Benin border crossing.

Day 10: Abome Royal Palace.

Day 11: Porto Novo, Benin's capital, Museum of Ethnography.

Day 12: Trip to Ganvie, Africa's largest village built on wooden piles.

Day 13: Sightseeing to Quidah, the Voodoo capital.

Day 14: Travelling home.

Tip: The detailed programme is also available online at www.utazzafrikaba.hu, in the Ghana-Togo-Benin programme.

What to take?

- Hat, thin headscarf for women
- Tissues for hands and face
- Foot-spray
- High factor suntan lotion
- Long-sleeved top and trousers (there are mosquitoes from early in the evening until dawn)
- Anti-mosquito spray
- Medicine: anything you need for digestion, diarrhoea or constipation
- Summer clothes, slippers, but you will also need sport shoes for the National Parks and for the walking tours/hikes.
- Casual, not ostentatious (for women) sporty and light clothing
- A tightly closed bags, bum-bag, rucksack
- Do not take valuable watches, phones, IT equipment or jewellery
- Small gifts for the locals and children in the villages: balls, skipping ropes, pens, exercise books, baseball caps, used toys, clothes, school accessories, skill development tools

14-16 napot eltölteni. Accrában, az Atlanti-óceán partját szegélyező üdülőövezetben, továbbá a turisztikai látványosságokhoz közel könnyűszerrel találhatunk az európai normáknak megfelelő 3, esetleg 4 csillagos hoteleket is. Kisebb városokban viszont számítsunk arra, hogy szállásaink egyszerűek lesznek. Az áram és a víz kimaradása előfordulhat.

Áttekintőprogram

- 1. nap:** Városnézés Accrában. Nkrumah emlékmű, művészeti piac.
- 2. nap:** Cape Coast, Elmina rabszolgavárak (UNESCO), halászkikötők.
- 3. nap:** Kakum Nemzeti Park, séta a lombok között.
- 4. nap:** Manhyia Palace Múzeum, Kumasi Kulturális Központ, kenetkészítők.
- 5. nap:** Ejisu-Bessease szentély, Koforidua, Tetteh Quarshie kakaófarm, Aburi botanikus kert.
- 6. nap:** Volta-tó, Akosombo-gát, Ghána–Togo határátlépés.
- 7. nap:** Lome fétis piac. Sokodé.
- 8. nap:** Bassar és Tamberma törzsek.
- 9. nap:** Togo–Benin határátlépés.

10. nap: Abome királyi palota.

11. nap: Porto Novo, Benin fővárosa. Etnográfiai Múzeum.

12. nap: Túra Ganviéba, Afrika legnagyobb cölöpökre épült falujába.

13. nap: Városnézés a vudu fővárosában, Quidahban.

14. nap: Hazautazás.

Tipp: A részletes program a www.utazzafrikaba.hu oldalon, a Ghána–Togo–Benin programnál megtalálható.

Mit vigyünk magunkkal?

- sapka/kalap, hölgyeknek vékony fejkendő
- törülköző, kézre/arcra
- lábspray
- nagyfaktorú naptej
- hosszú ujjú felső és nadrág (szúnyogok kirajzási időszaka kora estétől hajnalig)
- szúnyogirtó spray
- gyógyszerek: mindenre, ami emésztéssel összefügg, hasmenésre, szorulásra
- nyári viselet, papucs, de egy zárt lábbeli is szükséges a nemzeti parkokba, illetve a gyalogtúrákhoz
- laza, nőknél nem hivalkodó, sportos, könnyű öltözet
- jól zárható táska, övtáska/hátizsák
- értékes órát, telefont, számítástechnikai eszközt, ékszert nem érdemes vinni
- apró ajándékok, amelyeket a helyieknek, falusi gyerekeknek adhatunk: labda, ugrókötel, toll, fűzet, baseball sapka, használt játékok, ruhák, iskolaszerek, készségfejlesztő eszközök

Szenegálról és Ghánáról dióhéjban

Szenegál jelmondata a Teranga, melynek jelentése: vendégszeretet. Találó és igaz jelző ez erre a kellemes éghajlattal bíró, békés nyugat-afrikai országra. Szenegál kezdő Afrika-utazóknak és családosoknak is jó választás. Nincs kötelező oltás, nincs vízum és hét órás repülőúttal elérhető Magyarországról. Az úthálózat jó, kényelmesen lehet utazni. Nagyszerű gasztronómia, kiemelkedő tánc és zenei kultúra jellemzi. Azok számára, akik már jártak korábban például Kelet- vagy Dél-Afrikában, ugyancsak jó választás Szenegál, hiszen Nyugat-Afrika, a baobab-erdők, a Száhel, a helyi kultúra hagyományörző jellege zsigeri és felejthetetlen élményeket ad az utazónak. A Magyarországnál két és félszer nagyobb alapterületű ország a térség legfontosabb folyójáról, a Szenegálról kapta nevét. 1960-ban nyerte el függetlenségét Franciaországtól, azóta belpolitikai stabilitás és jó közbiztonság jellemzi a demokratikus államot. A közel 14 milliós ország fővárosa Dakar, hivatalos nyelve a francia, legelterjedtebb nyelvjárások a wolof, a serer, és a peul. Pénzneme a szenegáli frank (CFA).

She inherited her buoyant, hyperactive character and her positive attitude as well as her African roots from her Ghanaian father. Great attention has been paid to her origin ever since the moment of her birth and her exotic beauty has been rewarded in beauty contests. The number one item on her bucket list is to visit her father's homeland for the first time in her life and to learn more about her African roots. We talked to the pretty announcer and model, Claudia Ayree, i.e., Tücsi.

Életvidám, örökmozgó természetét és pozitív hozzáállását ghánai édesapjától örökölte, ahogy afrikai gyökereit is. Már születésétől fogva kitüntetett figyelmet szenteltek származásának, egzotikus szépségét pedig szépségversenyeken kamatoztatta. Bakancslistája első helyén szerepel, hogy életében először ellátogasson édesapja szülőföldre, és megismerhesse afrikai gyökereit. A csinos műsorvezetővel és modellel, Aryee Claudiával, vagyis Tücsivel beszélgettünk.

by Edit Mészáros
Szerző: Mészáros Edit

“Our Glass is Always Half Full.”

Interview with
Aryee Claudia ‘Tücsi’

„Nálunk a pohár mindig félig tele van”

Interjú **Aryee Claudia „Tücsivel”**

STAR INTERVIEW

Édesapád ghánai származású. Te hogy éled meg a származásod? Otthonról mit hoztál, ami Afrika?

– Egyértelműen apa afrikai mentalitását. Neki érzékelhetően és láthatóan más a mentalitása, mint a magyar embereknek. Ő abszolút mindenről azt gondolja, hogy pozitív, minden megoldódik, sosem idegeskedik, és mindenkivel irtó kedves és segítőkész. Ezt láttam én is otthon, ezt vettem át tőle. Benne az irigység vagy a negatív hozzáállás, ami lássuk be, itthon azért eléggé jellemző, egyáltalán nincs meg. Nálunk a pohár mindig félig tele van, és nem félig üres.

Apukád ápolta az afrikai gyökereidet?

– Ezt így feltétlenül nem érzem, mert már apa is másképp nőtt fel, mint ahogy sokan elképzelik, hogy hogyan élnek kint az afrikaiak. Apa a fővárosban, Accrában született, neki az édesapja is gyógyszerész volt, tehát ő már magániskolába járt. Úgyhogy már ő sem azt a klasszikus afrikai kultúrát örökölte, mint ami sokaknak a fejében él Afrikáról. Neki nagyon jó gyerekkora volt, kvázi teljes mértékben európai, ebből a szempontból pedig nagy kulturális különbségek nem is voltak, még vallásban sem. '75-ben jött át, mert mindenképp orvosira szeretett volna járni, és akkor még két választási lehetőség volt: vagy az NDK vagy Magyarország. De már akkor is köztudott volt Ghánában is, hogy a magyar oktatás nagyon jó, így több honfitársával együtt Magyarországot választották. Anyával az egyetemen ismerkedett meg, aztán itt ragadt.

Élnek kint rokonaitok? Tartjátok velük a kapcsolatot?

Your father is from Ghana. How do you experience your origin? What did you 'bring' from Africa?

– Clearly, my father's African mentality. He has a visibly and clearly different mentality to that of Hungarian people. He has an absolutely positive approach to everything, believes that everything will be resolved; he is never nervous and is extremely kind and helpful to everyone. That is what I saw at home and that is what I learned. My father completely lacks envy or the negative attitude that is quite widespread in Hungary. Our glass is always half full, not half-empty.

Has your father retained his African roots?

– I cannot tell, because my father had a different upbringing to what many imagine to be the African lifestyle. My father was born in the capital, Accra. His father was a pharmacist and therefore he attended a private school. That explains while he did not inherit the classic African culture that exists in the minds of many. He had a very good, African-European upbringing without any major cultural differences, even in religion. He

came to Hungary in 1975, because his dream was to become a doctor, and at that time, that dream could come true only in two countries: the German Democratic Republic or Hungary. It was well known in Ghana that Hungarian education was very

good and therefore he and some other compatriots opted for Hungary. He met my mother at the university and then stayed here.

Do you have relatives in Ghana? Do you maintain contact with them?

– This is a very interesting question because almost all my father's siblings settled in Europe. Of course we maintain contact with them. They have visited us and we have visited them. My father's younger sister lives in Switzerland, as does my younger brother.

Do you plan to discover Ghana one day?

– I definitely would like to go there. I have been urging my father to take me there ever since I learned to speak. The truth is that my father works both as a doctor and as a pharmacist and therefore does not have much free time. If we went to Ghana, it would require almost a month to see everything. It is included in our plans and I would like to do it in the near future.

As a child, did you ever feel that people looked at you differently because of your origin?

– Absolutely! I was born in Szombathely and I was the first mixed-race child in the town. My parents told me that half of the hospital was around when I was born, wishing to know what colour this baby would be (laughter). Naturally,

– Érdekes, mert apa testvérei szintén mind Európában telepedtek le, úgyhogy velük tartjuk a kapcsolatot, ők is voltak már nálunk, és mi is náluk. Apukám húga ráadásul Svájcban él, ahogy az öcsém is.

Tervezed, hogy egyszer felfedezed Ghánát?

– Mindenképp szeretnék elutazni, szerintem mióta beszélni tudok, azóta rágom apa fülét, hogy egyszer menjünk el Ghánába. Az igazság az, hogy apu orvosként és gyógyszerészként is dolgozik, így túl sok szabad ideje nincs. Ha pedig kimennénk Ghánába, az egy közel egy hónapos túra lenne, hogy

mindent lássak. Úgyhogy tervbe van véve, nagyon szeretnék, remélem a közeljövőben meg is tudjuk valósítani.

Gyerekként érzékeltél bármit is abból, hogy a származásod miatt másképp néznek rád?

– Abszolút. Szombathelyen születtem, ráadásul én voltam az első félvér a városban, úgyhogy a szüleim mesélték, hogy születésemkor ott volt a fél kórház, hogy vajon milyen színű lesz ez a gyerek. (nevet) Persze voltak nehézségek is ebből adódóan, hiszen a gyerekek tudnak gonoszak is lenni, meg azért egy kisvárosban kitűnni nem feltétlenül pozitív dolog. Úgyhogy én az első adandó alkalommal, amint megkaptam az érettségi bizonyítványomat, felültem az első vonatra, és felköltöztem Budapestre. Az egyetem miatt amúgy is költöztem volna, de azért számított az is, hogy itt lényegesen elfogadóbbak az emberek, mint egy kisvárosban.

Ghánán kívül mik szerepelnek még az utazási bakancslistádon?

– Kubába, Mexikóba mindenképp szeretnék majd elutazni, úgyhogy ez a két ország rajta van az elkövetkezendő pár év bakancslistáján. Nekem Las Vegas nagy élmény volt, nyilván az másfajta utazás, mint mondjuk Dominika vagy Bali, amelyek szintén gyönyörű helyek, és remélem, hogy egyszer oda is el fogok jutni. De Vegas

STAR INTERVIEW

Dominica or Bali, which are also beautiful places that I hope to be able to visit once. Vegas was good for different reasons. It is full of so many things that even though I spent almost two weeks there I was never bored. That gave Vegas a place of my heart and I often joke that I want to have my hen party there. Anyhow, I am happy anywhere there is a beach and a 30 C temperature.

How do you travel?

– I am not a girl with a rucksack and I do not over plan, either. I need a hotel or an apartment as a base, from which I can go anywhere I would like to explore in the area. 'Whatever will be' is not me either, as I cannot imagine having just one pair of trousers and five T-shirts in my bag.

How do you envisage your trip to Ghana?

– Obviously, I would like to visit its romantic wild side as well as that which so often covered in pictures and the news. However, as I know that my father was no longer living in that African world when he left his home country, I know that those things will not be the dominant points of my trip. Naturally, I am also curious about the tribes who live separately in their own little cultures. As long as I have little base to set out from, I will go anywhere to discover the surrounding world.

it also caused difficulties because children can also be cruel and being different in a small town is not necessarily a positive thing. That is why, having collected my certificate of secondary education I took the first opportunity to board the first train and move to Budapest. I would have moved here for the university anyway, but another factor in my decision was the significantly greater acceptance of people here than in a small town.

In addition to Ghana, what else is included in your travel bucket list?

– I definitely would like to visit Cuba and Mexico so those countries are included in the list for the next few years. Las Vegas was a great experience for me. Obviously, it was a trip much different to visiting, say

más szempontból volt jó, oda annyi minden van összesűrítve, hogy bár közel két hetet töltöttem el ott, sose unatkoztam. Úgyhogy Vegas nekem a szívem csücske, sokszor szoktam poénkodni azzal, hogy a lánybúcsúmat is ott szeretném majd tölteni. (nevet) Egyébként pedig bárhol, ahol tengerpart van és 30 fok, én jól érzem magam.

Milyen utazó vagy?

– A hátizsákos lány nem én vagyok, de a túltervezős se. Legyen meg a szálloda vagy az apartman, ahol megvan a bázis, ahonnan bárhova el lehet menni, ahova az embernek csak kedve van, ahonnan kiindulva fel lehet fedezni a környéket. A lesz, ami lesz viszont nem én vagyok, nem tudom elképzelni, hogy a hátizsákomban van egy nadrág, meg öt póló.

A ghánai utadat hogy képzeled el?

– Nyilván megnézném a vadregényes részét és azt az oldalát is, amivel gyakran találkozunk képeken és híradásokban, de mivel tényleg tudom, hogy amikor apa eljött, már akkor sem ebben az afrikai világban élt, ezért biztos vagyok benne, hogy túlnyomórészt nem ez lenne a jellemző az utazás alatt. Természetesen kíváncsi vagyok én is azokra a törzsekre, akik elkülönülve élnek kint a saját kis kultúrájukban. Ha van egy kis bázisunk, onnan bárhova elmegyek felfedezni az ott élő világot.

"A klasszikus elegancia"

Műemlék épületként kiemelkedik Balatonfüred szálláshely kínálatából és ahogy minden jó helynek van története, úgy az Anna Grand Hotel is magán hordozza az elmúlt 200 év történelmi eseményeit.

A beruházás során az Anna-bálok épületében a műemléki értékek megőrzése mellett a reformkor szellemét kívántuk visszahozni és ezzel párhuzamosan egy, a mai kor követelményeinek megfelelő szállodát kialakítani.

A "rég-új kövekből gyúrt" balatonfüredi Anna Grand Hotel más, mint mások.

A szállodában a műemléki értékek megőrzésével többek között helyet kapott az **1200 nm-es wellness részleg szaunavilággal**, thai masszázsszalonnal, beauty részleg, bowlingpályák, borozó, kávéház és cukrászda, étterem, fogászati klinika, vitális tér terápián alapuló Biomed gyógyszalon.

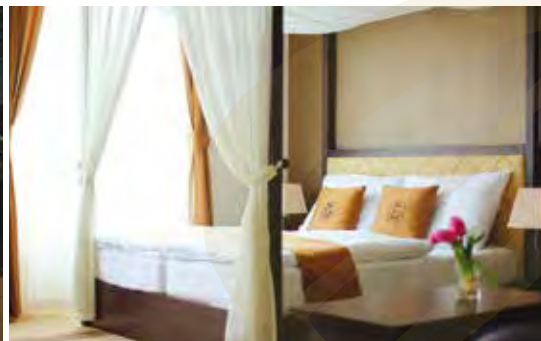
A balatonfüredi Anna - bálók helyszíne.

A hotel országos ismertségét többek között annak köszönheti, hogy minden évben **itt rendezik meg az Anna-bált**, mely 2016-ban már a 191. alkalommal került megrendezésre. Látogassák múltidéző és nagyon is jelenkori kulturális programjainkat, koncertjeinket, színházi előadásainkat, elevenítsük fel együtt a régi bálók hangulatát.

Az Anna Grand Hotel étterme és kapcsolódó árkádsora kitűnő helyszíne nagyszabású esküvői fogadásoknak, vacsoráknak. A 200 éves műemlék épületben található **bálterem és az alatta elhelyezkedő patinás étteremben** 150-200 fős ültetett fogadásokra van lehetőség, a bálteremben szervezett esküvők során a menyasszonyok igazi bálkirálynőnek érezhetik magukat életük legboldogabb napján.

Exkluzív, családi balatonfüredi esküvőjének helyszíne az Ipoly **Residence Executive Hotel Suites**, ahol a víz közeli, nyugodt, exkluzív környezet tökéletes választás egy intim hangulatú esküvőre.

Pihenjen, szórakozzon, kapcsolódjon ki ebben a történelmi környezetben.

www.annagrandhotel.hu

Balatonfüred, Gyógy tér 1. | Tel.: +36 87 581 200 | reservation@annagrandhotel.hu

MUST SEE

What you must see in West Africa

Amit látni kell Nyugat-Afrikában

A large silhouette of a giraffe stands on the left side of the page, its long neck reaching upwards towards a small, dark silhouette of a tree in the top left corner. The background is a warm, orange-hued sky, suggesting a sunset or sunrise. The giraffe's head is tilted back, and its long neck is the central focus of the image.

Pelican Hill, the last giraffes in West Africa, a sacred grove, a buzzing African market and nightlife; you should include all these in your facultative programmes if you travel to West Africa. Besides the well-known safaris, exotic hotels and African children running after jeeps, this colourful continent offers numerous other exciting adventures that are not necessarily included in the brochures that attract tourists. Here are the Tropical Magazine 'must see' tips for tourists seeking adventure.

Pelikánhegy, Nyugat-Afrika utolsó zsiráfjai, szent liget, nyüzsgő, afrikai piac és éjszakai élet – mindezt érdemes beiktatnia a fakultatív programok sorába annak, aki Nyugat-Afrikába utazik. A jól ismert szafarik, az egzotikus hotelek és a dzsipek után szaladó afrikai gyerekek mellett számos olyan izgalmas élményt tud nyújtani ez a színes kontinens, melyek nem feltétlenül szerepelnek a turistacsalogató prospektusokban. Íme a Tropical magazin „must see” tippjei a felfedezni vágyó utazóknak.

by Tamás Szűcs
Szerző: Szűcs Tamás

The pelicans of Djoudj National Park

A wonderful bird is the Pelican, his beak can hold more than his belly can..., sounds the opening of the children's rhyme. But just how much can a pelican's beak hold, or three pelican beaks, or three hundred or even three thousand, you might think when you see them begin to gather around, first in ones and twos and then, soon, their thousands, while you are travelling by boat across the swamp after what seems just average West African savannah. In our case, we had just entered the Djoudj National Park and, being surrounded by them, were compelled to admire their beauty. The park is one of the most important habitats of the Great White or Rosy Pelican, in Latin, *Pelicanus Onocrotalus*. To put it into perspective, in Europe, these birds can almost only be seen in a stuffed form in Bulgaria's Srebarna National Park, also a protected world heritage site, where occasionally you might still spot one as an isolated patch among the vegetation. Here in the Djoudj Park, the giant white birds

wheeled above us in huge flocks preparing to land, though the best was yet to come! After another half an hour in the boat, we reached the hatching site and saw an enormous number of pelicans. Half of the global stock live there in just a few square kilometres. The majority of the birds in the area

A Djoudj Nemzeti Park pelikánjai

„A harmadik pelikán... Nála is szebb volt talán...” – a gyermekdal sorai visszhangzanak fülünkben, amikor már nem a harmadik és nem is a háromszázadik, de legalább a háromezredik pelikánt látjuk. Pedig a táj nem valami sokat ígérő, átlagos nyugat-afrikai szavanna. Aztán – a nemzeti park bejáratától kezdve – elkezdenek gyűlni a madarak. Először egy-kettő. Meg is bámuljuk őket, de szép madarak. Aztán hirtelen már nem egy-kettő köröz körülöttünk, hanem tíz vagy száz. Persze ekkor már a mocsárvilágban hajókázunk. Ha kicsit tudományosabban szeretnénk fogalmazni, akkor azt mondjuk, hogy a Djoudj Nemzeti Park a pelikán – latinul *Pelicanus Onocrotalus*, viccesebb, ámde hivatalos magyar nevén rózsás gödény – egyik legfontosabb élőhelye. Összehasonlításképp, a szintén világörökségi védeltséget élvező bulgáriai Szrebarna Nemzeti Parkban leginkább csak kitömve látható már, illetve távoli kis foltként a zöld

used to be migratory, but these days have settled in the one place.

The great experience of the “little coast”

When you sit in a coastal bar sipping a cocktail and eating a shrimp salad by dazzling white sands with the ocean in the background, you tend to forget about all the problems of Africa. The ‘little coast’, the ‘Petite Côte’, is a truly captivating site and you will simply not want to leave. This section of coast, stretching only a few kilometres, has perhaps the best climate in the world: it has a balanced temperature of 24-28 degrees Celsius during the day and 18-20 degrees at night. It is ideal for spending the day on the beach and the night at a wild party. This is why the infrastructure also beats everything you would expect from the unknown West Africa. Many former colonists, executives, tourists and other foreigners arriving in this area felt that they could live with that climate for the rest of their lives. They also demanded good restaurants, good hotels, car rental, entertainment facilities, shops and everything else that belongs to pleasures in the modern world.

Nightlife in Freetown

If you wish to visit West Africa, you simply must not miss the nights. If you can, the best choice you can make is to enjoy the nightlife in Freetown. That is where the contrast between the day and the night is the greatest. The capital city of Sierra Leone is not a nice place during the day. The long-lasting civil war has left its mark on the town. However, at night, the town shows a very different side. Bars where music is played open and people dance to get rid of their daily stress, as if there were

növények közt egyesével. Itt viszont, mint a leszálláshoz készülő bombázók húznak el felettünk rajokban az óriási fehér madarak. De a csúcs még hátra van: vagy fél óra hajózás után jutunk el a költőhelyig. Ott aztán egy teljes hegy van pelikánból. A világ állományának fele él itt néhány négyzetkilométeren. Az itt élő madarak nagy része egykor költöző jóság volt, ma már viszont letelepedtek.

A „kis part” óriási élménye

Amikor koktélt szopogatva ülünk egy tengerparti bárban, előttünk a ráksaláta, azon túl pedig, kicsit távolabb ott a hófehér homok, no meg az óceán, hajlamosak vagyunk elfeledkezni Afrika összes problémájáról. A „kis part” – Petite Côte – igazán lebilincselő hely. Egyszerűen nincs kedvünk innen elmenni. A világon ennek az alig pár tíz kilométernyi partszakasznak van talán a legjobb éghajlata: egész évben kiegyensúlyozott, nappal 24-28, este 18-20 fok. Ideális ahhoz, hogy nappal kint legyünk a parton, este pedig egy örült buliban. Így aztán az infrastruktúra is messze felülmúlja mindazt, amit az ember az ismeretlen Nyugat-Afrikától elvár. Hiszen nem kevés volt gyarmatosító, idevetődött üzletember, turista és egyéb külföldi érezte úgy, hogy ezt az éghajlatot élete végéig el tudná viselni. Az ő igényeikhez pedig járnak a jó éttermek, jó szállodák, autókölcsönzők,

szórakozóhelyek, boltok és minden egyéb a modern világ örömforszási közül.

Éjszakai élet Freetownban

Aki Nyugat-Afrikába készül, egyszerűen nem hagyhatja ki az éjszakát. És ha választhat, talán a legjobban teszi, ha Freetownban merül bele. Mert itt a

legnagyobb a kontraszt a nappal és az éjszaka közt. Sierra Leone fővárosa nappal nem éppen szép hely, a hosszú polgárháború máig tartó nyomokat hagyott a városon. Éjszaka viszont egy egészen más arcát mutatja. Kisebbségi szórakozóhelyek nyitnak meg, ahol szól a zene, és az emberek kitáncolják magukból a napi stresszt. Mintha nem lenne szegénység, és nem is lett volna háború sosem. Gyönyörű lányok és jól öltözött urak mozognak hihetetlen ügyességgel a dallamos afrikai zenére a parketten. Égnek a fények és dübörög a dob, ami elnyomja a háttérben a generátor zúgását, ami jelezne, még nincs vezetékes áram. Alkalmi barátságokat, pár napos örök szerelmet éppoly gyorsan és egyszerűen lehet itt kapni, mint rumos kólát.

Djenné, ahol megállt az idő

Ha a képeslapokra kívánczó múzeumvárosokában sétálunk, ritkán jut eszünkbe, hogy a középkor városi levegője – ami ugye szabaddá

no poverty and there had been no war at all. Beautiful girls and well-dressed men move with incredible skill on the floor to the melodic African music. The lights are on and the drums are loud, suppressing the sound of the generator in the background, which would indicate that there is no mains electricity yet. Casual friendships or 'eternal love' for a few days can be found just as quickly as you can buy rum and coke.

Djenné, where time has stopped

While wandering in the historic towns that are ideal picture postcard material, you rarely consider that the urban atmosphere of the Middle Ages was flooded with the odours of animal and human excreta. In Djenné, it is still as much a part of reality for the population these days as it was for us centuries ago. Time has stopped among the clay walls. In the Middle Ages, Djenné was an important town, perhaps even more important than Timbuktu. Some think that even the name Guinea, which at one time covered the whole of Africa south of the Sahara, came from the name of the town. However, just like Timbuktu, after a while, Djenné was also ignored

by the traders. Then the French arrived and were very taken with the mystical beauty and ancient features of the place. And, here is something slightly disappointing: the French governor erected the Great Mosque in 1907 in the style they wished to see the African architecture. These days it is the symbol of the town and is a World Heritage site. Embedded in the environment, it seems a truly Middle Ages town, at least from the outside. What it looks like inside can not have been seen by unbelievers ever since Vogue used it to take photos of underdressed women in 1996. Anyone who manages to get there will better understand and live through their own history, too.

tett – mindenféle állati és emberi végtermékek szagától volt terhes. Djennében pedig ez éppoly élő valóság ma is, mint sok minden más, ami nálunk már évszázadokkal ezelőtt feledésbe merült. Az agyagból tapasztott falak közt áll az idő. Djenné pedig igen fontos volt a középkorban, talán még Timbuktnál is fontosabb. Olyannyira, hogy egyesek szerint a város nevéből származik a Guinea elnevezés, amellyel egykor a teljes Szaharától délre eső Afrikát illették. De akárcsak Timbuktu, Djennét is elkerülték a kereskedők egy idő után. Aztán jöttek a franciák, és megigéztek őket a hely misztikus szépsége és ősisége. És – ez kicsit kiábrándító – a francia kormányzó építtette fel 1907-ben a Nagy Mecsetet olyanra, ahogyan ők az autentikus afrikai építészetet látni szerették volna. Ma a város jelképe és világörökségi helyszín. Beleolvadva a környezetbe valódi középkorinak látszik, legalábbis kívülről. Hogy belülről milyen, azt a gyaúrok azóta nem láthatják, hogy a Vogue 1996-ban alulöltözött nőket fotóztatott odabenn. Aki ide eljut, sokkal jobban megérti, átéli a saját történelmét is.

A larabangai mecset

Képeken hatalmasnak látszik, hiszen ilyen épületből vannak hatalmasak is, és ő miért lenne kisebb. Bár, hogy pontosabbak legyünk, képeken a méreteit éppúgy nem lehet megbecsülni, ahogy a korát sem.

The Mosque of Larabanga

The mosque seems huge in pictures because some mosques are huge, so why should it be smaller. Although to be exact, it is impossible to estimate its size or age from pictures. Standing in front of it in reality, its size becomes apparent; it is smaller than an average

A valóságban előtte állva látjuk csak, hogy milyen kicsi, kisebb, mint egy átlagos hazai kockaház egy magyar faluban. Az embernek, ha az egyik oldalajtón be szeretne lépni – hitetlenként ezt egyébként nem teheti meg, csak éppen bekukkanthat –, jócskán össze kell húznia magát, hiszen a faajtó alig méternyi magas. A fizikai kicsinység persze egyáltalán nem jelenti azt, hogy a mecset jelentéktelen is lenne. Sőt. 1421-ben épült (talán), így ez Ghána legrégebbi épülete. Sőt, egész Nyugat-Afrikában

férfiak mindet szívesen elmesélik – számos csodálatos történetet tartanak számon, amelyek a mecsethez vagy a nem messze levő „misztikus kövekhez” kapcsolódnak. Ahogy már lenni szokott hasonló esetben, az építtető jósló álmot látott, majd magától épült fel a mecset alapja, de még a fa is csodás módon nőtt az építtető sírja felett.

A kouréi zsiráfok

Nyugat-Afrika nemzeti parkjai – valljuk meg – elég kiábrándítók mindazoknak,

square in a Hungarian village. People wishing to enter at the side, which is not permitted for non-believers anyway, other than just taking a glimpse, must duck down because the wooden door is not much more than a metre tall. Naturally, its small size does not mean that the mosque is insignificant. On the contrary, it was built in 1421 (most probably), which makes it the oldest building in Ghana. In fact, there are very few similar old structures in West Africa. Of course, there are very

kevés ehhez hasonlóan régi építményt találunk. Valójában persze nagyon kevés az ennyire régi darab benne. A hetvenes években ugyanis úgy érezték, hogy a hagyományos agyagfal sokkal jobban tartana, ha kis betont kennének rá kívülről. Nem tartott – szétrohasztotta azt is, ami belül volt –, végül egy nemzetközi alapítvány segítségével állították helyre az elmúlt évtizedben. A helyi mondák – a mecset körül az ideérkező külföldi láttára összegyülekező hófehér ruhás, vallásos

akik a kontinens más részein láttak olyan parkot, amelyben tényleg élnek is állatok. Mert Nyugat-Afrikában az állatok nagy részét már akkor megették, amikor a „nemzeti park” kifejezést még nem is ismerték a helyiek. El lehet persze kapni egy-egy elefántot vagy bivalyt itt-ott, de a Mole a Comoë vagy a Niokolo-Koba park által nyújtott élmény meg sem közelíti mondjuk azt, amit a Serengeti nyújt. Az egyetlen igazán különleges – és épp ezért kihagyhatatlan – nagyszabású hely a

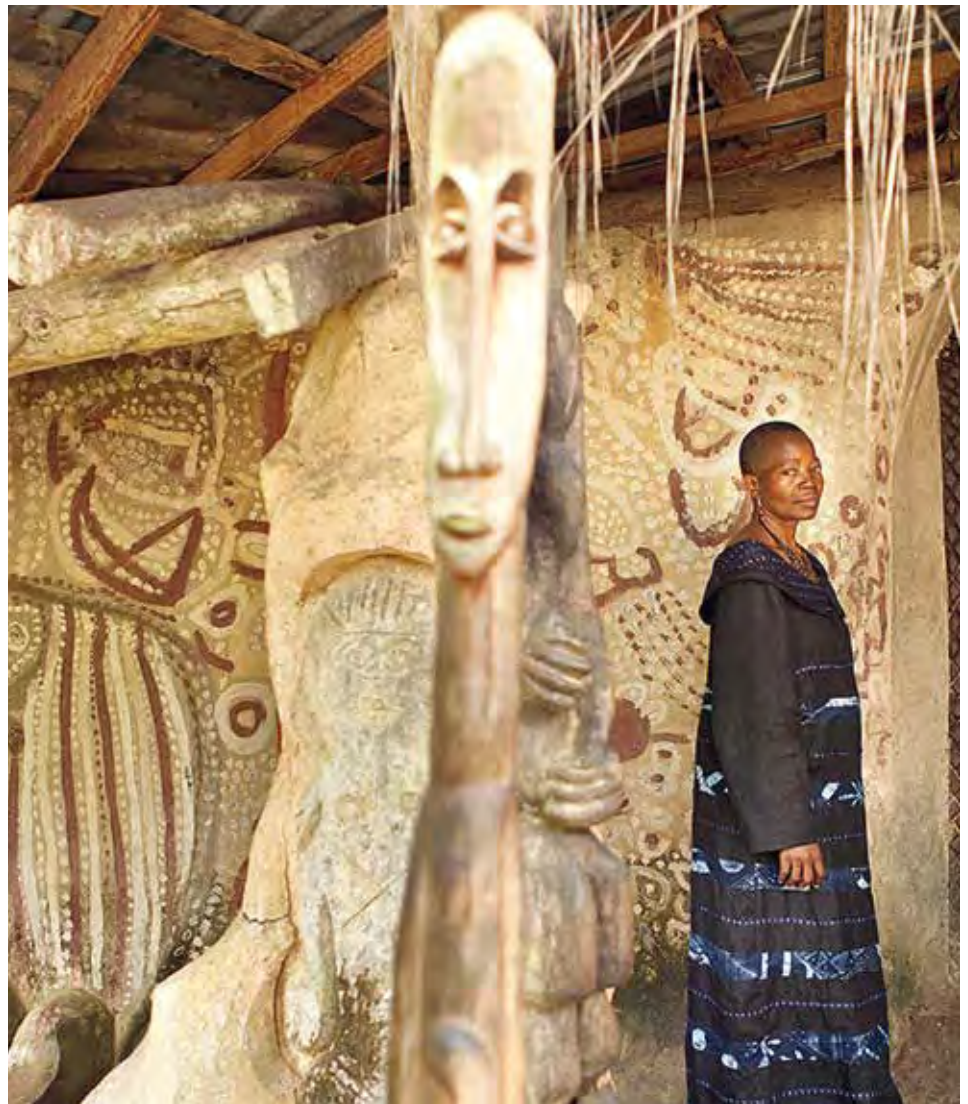
few items in it that are as old as the structure. In the seventies, some people felt that the traditional clay wall would last much longer if some concrete were added on the outside. Well, it did not last, the concrete made what was inside rot until it was reconstructed in the past decade with the help of an international foundation. The local legends, which the religious men dressed in white gathered around the mosque are happy to tell when they see a foreigner, contain numerous miraculous stories associated with the mosque and the 'mystical stones' close by. As usually happens in similar cases, the developer had a dream with a prediction and then the foundation of the mosque was built on its own and even a tree grew miraculously above the grave of the developer.

The giraffes of Kouré

Let us admit that the national parks of West Africa are rather disappointing to anyone who has visited other parks in the other parts of the continent where animals actually live. In West Africa, the majority of animals had already been eaten while the term 'national park' was still unknown to the locals. Naturally, you can catch an elephant or a buffalo here and there, but the experience provided by Mole, Comoé

or Niokolo-Koba Park is nowhere even comparable to the experience offered by the Serengeti. The only place in the area that offers large animals is Kouré, which makes it really special and unmissable. We are in Niger, on the road connecting the capital city Niamey to the border with Benin. The giraffe section is marked by a sign by where you pay the required fee and employ a local guide. The guide knows where the giraffe are and they are not far away. This is what makes it special: Leaving the road, we had to drive through sorghum plantations on tracks for just ten minutes before the giraffe family appeared among the trees. There were eleven giraffe in the group, and there are in total approximately five thousand giraffe. This is the case now, though at one time, the figure, at its lowest, was just over three hundred. They are the last giraffe in West Africa, and are now heavily protected. In contrast to their East African relatives, who are rather timid, the giraffe here have learned to live alongside people. They have had to. People have also learned to live with

térségben Kouré. Nigerben járunk, a fővárost, Niamey-t a benini határral összekötő út mentén. A zsiráfok részt egy tábla jelzi, itt kell kifizetni a díjat, és felfogadni a helyi vezetőt. Ő ugyanis tudja, hogy hol is vannak a zsiráfok. Nem messze. És ez benne a különleges. Az útról letérve alig tíz percet kell a szorghumültetvények közt szolgalmi utakon autózni, amikor a fák közt feltűnik a zsiráfcsalád. Tizenegyen vannak ebben a csapatban, összesen körülbelül ötezen. Most, mert a legalacsonyabb szám alig múlt a háromszázat. Ők Nyugat-Afrika utolsó zsiráfjai, immár szigorúan védettek. Kelet-afrikai rokonaikkal ellentétben, akik igen félős jószágok, az itteniek megtanultak együtt élni az emberrel. Muszáj volt. Az emberek is megtanultak együtt élni velük. A kultúrnövényeket nem bántják, túl alacsonyan vannak nekik. Együtt legelésznek a kecskével, ki füvet, ki fát. És ez adja az élményt magát is: a kocsiból kiszállva úgy sétálgatunk a legelésző zsiráfok között, mintha csak kecskék, báránnyak lennének.

them. The giraffe do not damage the cultivated crops, as they are too low down for them to reach easily. They graze together with the goats, some eating grass, others the bark of the trees. And that is what provides the experience: getting out of the car, you can walk among the grazing giraffe as if they were goats or lamb. You can almost reach out and touch the huge animals.

The sacred grove of **Osun** in Osogbo

Few people visit Nigeria for purely touristic reasons and there is an explanation for that. Lagos is one of the most dangerous cities in the world and

Szinte meg is érinthetjük a hatalmas állatokat.

Osun szent ligete Osogbóban

Nigériába kevesen mennek pusztán turisztikai céllal, és ennek oka van. Lagos a világ egyik legveszélyesebb városa, történelmi látványosságokban pedig nem bővelkedik, éghajlata sem annyira vonzó, miután fullasztó tud itt lenni a meleg. Ha valakit mégis iderepít a sors, annak igazán érdemes kicsit elmerülnie a joruba kultúrában, vallásban. Ma már viszonylag kevés igazán autentikus emléket láthatunk, hiszen a lakosság többsége keresztény. De jó háromóránra Lagostól van még egy igazi szent liget, Osunnak, a szépség és termékenység joruba istennőjének szentelve. A zajos város mellett a liget – vagy inkább kis erdő – tényleg mágikus hangulatot áraszt. A fák alatt pedig több tucat

kisebb-nagyobb szentély várja a híveket, és azt a kevés turistát, aki ide elvetődik. Az igazán ironikus a helyben az, hogy azt, hogy a joruba szentély így túlélte az elmúlt évtizedeket, hogy a házakat felújították, és még világörökségi rangot is kapott, egy ide telepedett osztrák festőnőnek, Susanne Wengernek köszönheti.

A nagy piac Kumasiban

Egy afrikai piac mindig élmény. A nagy piac Kumasiban ennek megfelelően hatalmas élmény. A Keireta piacon, ahogy másutt is a kontinensen, korán indul az élet, reggel hatkor már kipakolnak. Az árusok szinte kizárólag asszonyok. Ők kelnek hajnalban, hogy elhozzák a friss zöldségeket, a tóban fogott, majd megfűstölt halat, a földimogyoró-krémet, a pálmaolajat, a maniókát, és ki tudja még mi mindent, hogy addig haza se induljanak, míg az

is not rich in historic sites. Its climate is not very attractive either as the heat can be really suffocating there. If fate does lead anyone there, they should immerse themselves a little in the Yoruba culture and religion. These days, the number of truly authentic sites has fallen greatly, as the majority of the population are Christian. However, just three hours

from Lagos there is a true sacred grove, named for Osun, the Yoruba goddess of beauty and fertility. In comparison to the noisy city, this grove or, rather, small forest has a truly magical atmosphere. Under the trees, dozens of smaller and larger temples await believers and the few tourists who manage to get there. Ironically, it is down to an Austrian painter, Susanne Wenger, who settled there, that the Yoruba shrine has survived the past decades, that the houses have been restored and that it has been granted World Heritage status.

The great market in Kumasi

An African market is always an experience, so the great market in Kumasi is therefore a great experience. Like anywhere else on the continent, life begins early at Keireta market. The traders open up at six o'clock in the morning. Almost all of them are women and they get up at dawn to bring to market the fresh vegetables, the smoked lake fish, the peanut butter, the palm oil, the manioc and many other things. They do not start their journey home until they have sold everything they had. On this market, which is the size of a small town, the

trading stalls are arranged according to their wares; one place reeks of fish, while another smells of spices. The men have an entirely different role. There is a Christian or Muslim wandering preacher at every corner, addressing God with through amplification equipment that would put any rural disco to shame. The more serious ones have a small choir and a theatrical group. On the outskirts of the market, a group of moneychangers, self-designated parking wardens and suspicious folk stand about talking to each other. In the evening when the traders have left, the market turns into a huge restaurant.

The snow-white castle of Elmina

European explorers discovered the coast of West Africa in the 16th Century, but did not dare go beyond the coast until the 1880s. It was very hot, and there were many diseases. Every time they tried to leave the pleasant coast and travel inland, their attempts always failed. Thus, for centuries, the European presence was limited to forts and small towns on the coast. One of

utolsó szemig mindent el nem adtak. A kisebb városnyi piacon áruik szerint rendeződnek a kofák, egyik helyre a halak büze, másakra a fűszerek illata emlékeztet. A férfiaknak egész más szerep jut: minden fordulónál van egy-egy keresztény vagy muszlim vándorprédikátor, aki egy vidéki diszkót megszégyenítő felszereléssel és hangerővel szólítja az Urat. A komolyabbak kis kórust vagy színpadi társulatot is hoznak magukkal. A piac határán pedig pénzváltók, önjelölt parkolóőrök és egyéb gyanús alakok

the most spectacular monuments of those times is the Castle of Elmina in Ghana. From a distance, the castle, painted snow-white, stands out from the streets of the surrounding small town and still dominates the landscape. The Portuguese began to build it ten years before Columbus arrived in America and it was the first European stone structure in the sub-Saharan Africa. Even the stone used for the foundation, and the roof tiles, were brought from Portugal by ship. However, its current form is the work of the Dutch East India Company. The serious simplicity of the governor's residence and the modest Calvinist Church both reflect the taste of the Dutch traders. The snow-white castle has a very dark history. It is to there that the victims of slave hunting expeditions were driven by the rulers of the kingdoms along the coast and it was from there that the ships, full of human cargo, left for the American colonies.

Notre Dame de La Paix

At one time, the Ivory Coast was one of the most prosperous countries in West Africa. Then the civil war came, causing chaos, collapsing the price of cocoa and reducing the country to a shadow of its former self. Hopefully, the country will develop into a better place again. Until then, it is well worth visiting Yamoussoukro to recall the better times and to learn the lessons of the dissemination of Christianity in Africa. Notre Dame de La Paix is simultaneously breath-taking and surreal, extra-terrestrial and very much earthly. President Félix Houphouët-Boigny provided a gift of 120,000 square metres of marble, 2,000 square metres of lead glass and 7,000 air-conditioned seats as a gift to his village of birth. When it was opened in 1989, the building stood out boldly amidst the reality of Africa, just as the great cathedrals of Europe must have done in the Middle Ages. These days, even though it is emptier, it still suggests that Christianity has a future there.

hada álldogál, beszélget. Este pedig, amikor a kereskedők már hazatértek, a piac egy hatalmas étteremmé alakul.

Elmina hófehér vára

Az európai felfedezők a 16. században feltérképezték már Nyugat-Afrika partvonalát, de egészen az 1880-as évekig ennél beljebb alig-alig merészkedtek. Nagy volt a meleg, sok a betegség, valahányszor megpróbálták elhagyni a kellemes tengerpartot, mindig kudarcba fulladtak a próbálkozásaik. Így az európai jelenlét évszázadokig parti erődökre,

várnak sötét múltja van: ide hajtották fel a rabszolgavadász-hadjáratok zsákmányát a part menti királyságok urai, és innen indultak tovább a hajók emberi áruval zsúfolva az amerikai gyarmatokra.

A Notre Dame de La Paix

Elefántcsontpart egykor Nyugat-Afrika egyik legmenőbb országa volt. Aztán jött a polgárháború, a zűrzavar, zuhant a kakó ára, és az ország most csak árnyéka önmagának. Egyszer talán jobb hely lesz megint.

kisvárosokra korlátozódott. Ennek a kornak az egyik leglátványosabb emléke Elmina vára Ghánában. A hófehérre festett vár már messziről kiemelkedik a környező kisváros utcáiból, és máig uralja a tájat. Még a portugálok kezdték építeni tíz évvel azelőtt, hogy Kolumbusz felfedezte volna Amerikát. Az első európai kőépítmény volt a szubzaharai Afrikában. Még az alapozáshoz használt köveket és tetőcserepeket is hajóval hozták Portugáliából. Mai formáját viszont a holland Kelet-indiai Társaságnak köszönheti. A kormányzói rezidencia komor egyszerűsége és a visszafogott református templom is a holland kereskedők ízlését tükrözi. A hófehér

Addig is, a jobb idők emlékeként és a kereszténység afrikai térhódításának tanulságaként érdemes elmenni Yamoussoukroba. A Notre Dame de La Paix egyszerre lélegzetelállító és szürreális, földöntúli és földhözragadt. Félix Houphouët-Boigny elnök egykori szülőfaluját ajándékozta meg 120 ezer négyzetméter márvánnyal, 2000 négyzetméter ólomüveggel, 7000, egyenként légkondicionált székkal. Az egész épület úgy ragyogott az afrikai valóságban, amikor 1989-ben megnyitották, mint egykor a nagy középkori katedrálisok Európában. Ma inkább üres, de látszik rajta: a kereszténységnek itt van a jövője.

Ganvie

The Venice of West Africa

by Tamás Szűcs
Szerző: Szűcs Tamás

Nyugat-Afrika Velencéje

Wherever we go in the world, we are often confronted by shabby, rural versions of Athens and rundown, boring versions of Paris. Of course, occasionally somewhere stands out. In the 'Venice of North', Saint Petersburg, the shops are more elegant and the food is more expensive than in the original Venice, and these days more tourists visit the 'Venice of East', i.e., Bangkok than the original city. When I heard that I could visit the 'Venice of West Africa', I imagined I would see water, although I did not know exactly what to expect.

Bárhol is járunk a világban, kopottas vidéki Athénok és lepusztult, uncsi Párizsok fogadnak. Aztán persze van, amikor a fagyú visszanyal. „Észak Velencéjében”, Szentpéterváron ugyanis már elegánsabbak az üzletek és drágábbak az ételek, mint az eredetiben, „Kelet Velencéjébe”, vagyis Bangkokba pedig már több turista megy, mint az eredetibe. Így aztán, mikor megtudtam, hogy ellátogathatok „Nyugat-Afrika Velencéjébe”, bár konkrétan nem tudtam, mire számítsak, azt azért sejtettem, hogy a víznek lesz szerepe a dologban.

The 'Romanticism' of boating in Africa

Every self-respecting continent has its own Athens, Paris or Venice. In general, the point in any comparison to large western cultural centres is to raise the reputation of the town and to provide good subject matter to authors generally producing some kind of unimaginative syrupy nonsense.

In comparison to my first expectations, Ganvie, situated at the edge of the agglomeration of the capitol of Benin, turned out to be a very

pleasant surprise, indeed. The Ganvie village was built in the very shallow, yet very large, Lake Nokoué and, just like Venice, can only be approached by boat. The port, just like any free and open space visited by people, also functions as a market.

Just like any other means of African transport, the boats operating on the lake are made of rubber, are worn out and are in a clearly bad condition. While we were sitting in the boat I was reassured that the average depth of the lake was just 1.5 m, therefore I would not be in any danger if I could swim. That assured me. After a good 20 minutes on the boat, the first houses built on the water appeared. The first impression was not exactly fantastic, as we saw tattered cottages that lacked any kind of romance.

Az afrikai hajózás „romantikája”

Athénja, Párizsa, no meg Velencéje, minden magára valamit is adó földrésznek van. A nagy nyugati kultúrközpontokhoz való hasonlítás általában arra jó, hogy emelje a város fényét, no meg hogy jó kis patrónát adjon az amúgy általában fantáziátlan, szirupos marhaságot kiöltő turisztikai szövegíróknak.

A Benin fővárosi agglomerációjának szélén fekvő Ganvié aztán a várakozásokhoz képest nagyon is kellemes meglepetés lett. A település a meglehetősen sekély, de a nagy kiterjedésű Nokoué-tóra épült, és Velencét ugye csak hajóval lehet megközelíteni. A kikötő, mint minden

They were similar to the dwellings you may see in the slums of any large African city, only they stood on stilts. As we gradually approached the village, which has a good 20 thousand inhabitants, I had to realise that the combination of the traditional, slightly battered, wooden houses, waterlilies, the water and the picturesque boats turned Ganvie into almost the most mysterious and pleasant place in West Africa.

The Venice of the escaped

We learned the story of the village. Even though it is not as old as the original Venice, Ganvie, has a history of more than 500 years. Back in the beginning, Dahomey began to

extend its power in the region and started wars against other smaller nations, hunting for slaves. The captured prisoners of war were later sold to the Portuguese and then to the French in Ouidah for a good

szabad térség, ahol emberek járhatnak a térségben, egyben piac is.

A tavon közlekedő hajók általában, akárcsak az afrikai közlekedés egyéb eszközei, meglehetősen használtak, és kimondottan rossz műszaki állapotban vannak. De megnyugtattak, hogy a tó átlagos mélysége alig másfél méter, tehát nagy gond nem lehet, ha kicsit is tudok úszni. Megnyugodtam. Jó húsz perc hajózás után tűntek fel az első vízre épült házak. Az első benyomás nem volt valami lenyűgöző, a romantikát igencsak nélkülöző düledező viskók voltak, körülbelül olyanok, mint minden afrikai nagyváros szegénynegyedében, csak éppen lábakon. Később, ahogy beljebb hajóztunk a jó húszezres faluba, rá kellett jönnöm, hogy a hagyományos, kissé lepusztult faházak, a tavorózsák, és más vízi virágok, a víz és a festői hajók együttese valóban Nyugat-Afrika talán lehangulatossabb, legkellemesebb helyévé varázsolja Ganviét.

A megmenekültek Velencéje

Közben pedig megismerkedhettünk a település történetével is. Ha nem is olyan idős, mint az eredeti Velence, Ganvié is jó ötszáz éves múlttal bír. Dahomey akkor kezdte kiterjeszteni hatalmát az egész térségre, és indított rabszolgavadász-háborúkat más kisebb népek ellen. Ezeket a hadifoglyokat adták aztán el jó áron a portugáloknak, majd a franciáknak

price. One of the wise men of the Tofinu people, whose name has been forgotten, came up with the idea of moving out into the water to escape the hunters. Water was sacred to the Fons, i.e., the people of Dahomey, and therefore they could not fight in a village built on the water. The name of the village, which means 'Escaped', is also a reminder of the

past. Since the beginning, hardly surprisingly, the Ganvie residents have made a living fishing. As is the general habit in Africa, men fish and women take the catch to the market to sell. Recently, tourism has slowly begun to penetrate into their lives. For the time being, there is only one small hotel and one souvenir shop on the concrete platform in the middle of the village. So, in contrast to any other 'Venices', what you see here is the real world. In 1996, Benin added the village to the world heritage prospective list, in my opinion with good reason to hope. Unfortunately, the documentation is still not complete and a decision is yet to be made.

Ouidah-ban. A tofinu nép egyik bölcse – mára már elfeledték a nevét – találta ki, hogy a vadászok elől költözzenek a vízre. Az ugyanis szent volt a fonok, vagyis Dahomey lakói szemében, így a vízre épült telepen nem harcolhattak. Innen ered a falu neve is: „Megmenekültünk”. Azóta Ganvié lakói halászból élnek – ez ugye nem meglepő –, egészen pontosan, ahogy Afrikában szokás, a férfiak halásznak, a nők pedig a piacra viszik

eladni a zsákmányt. A turizmus csak most kezd - lassacskán - behatolni az életükbe. Egyelőre egyetlen kis szálloda és egyetlen szuvenírbolt található a falu közepén lebetonozott placon. Így, amit itt látunk - ellentétben a többi „Velencével” –, az a való világ. Benin 1996-ban a világörökségi várományosi listára tette a helyszínt – szerintem abszolút reményteljesen. A dokumentáció azóta sajnos még nem készült el, így a döntés várat magára.

Gorée Island

by Zsolt Répásy
Szerző: Répásy Zsolt

The Dark History and Colourful
Present of a Slave Island

Egy rabszolgasziget sötét múltja és színes jelene

When you hear the words 'slave trade' a shiver runs down your spine. In that dark period in the remote past, which is still disturbing to everyone, Gorée Island was one of the most frequently visited ports for the ships of the slave traders plying between Africa and the Americas. Although the island has been a UNESCO world heritage site since 1978, at one time was one of the main hubs of that dark business.

Amikor az ember meghallja a rabszolgakereskedelem szót, kirázza a hideg. A távoli múlt ma is sötét és hideg gondolatokat ébreszt ilyenkor mindenkiben. Az Észak-, Közép- és Dél-Amerikát Afrikával összekötő rabszolgakereskedő hajók egyik leggyakrabban látogatott kikötője Gorée szigete volt. Bár a sziget 1978 óta UNESCO világörökségi helyszín, egykor ez volt a nyugat-afrikai rabszolgakereskedelem egyik fő gócpontja.

A romantic picnic island?

The island took its name from the Flemish, 'Goede Reede', i.e., good port, with a typical pidgin language solution, combining the two words into Gorée. Officially, Gorée is a district of Dakar, the capital city of Senegal and is reachable from there by ferry that operates 8-9 services to the island and back every day. The journey takes about half an hour and a ticket costs approximately CFA (West African

Romantikus pikniksziget?

Nevét a holland „Goede Reede”, azaz jó kikötőről kapta, amolyan tipikus pidgines nyelvi megoldással, szépen összeolvasztva. Gorée hivatalosan Szenegál fővárosának, Dakarnak az egyik „kerülete”, ahova komppal lehet átutazni. Egy nap 8-9 járat indul a szigetre, és ugyanennyi vissza. A menetidő körülbelül fél óra, és külföldieknek 5000 CFA, vagyis nyugat-afrikai frank körüli összeg a jegy ára, míg a helyieknek természetesen ennek a töredéke.

A komp bejáratánál a külföldiek útlevelét megnézik, és mindenkinek

(Franc) 5,000 for foreigners and, of course, a fraction of that for the locals.

All foreigners must present their passports for inspection and must undergo a security check before boarding the ferry. Well, here and in similar places around the world, stricter security checks are more reassuring than frustrating. Following a long wait, to which you become accustomed in Africa, you are then allowed into a waiting room to do just that: continue waiting. With us, there were surprisingly many local passengers and only a few other foreigners. Our Senegalese companion informed us that locals loved going to Gorée Island for picnics, romantic assignments or excursions and first sign of that becomes clear on the ferry, with a selfie and photo tsunami, which starts as soon as it sails. On the ferry, there is what seems to be a regular, established, domestic tourist service with 2-3 official photographers who take photos of local and foreign tourists visiting the island, naturally for a fee.

Memories of slavery

Gorée was primarily a well-known and infamous slave-trading hub. In the past, the island has been occupied by Portuguese, French and Dutch colonists and colonisers, who have left their mark in the colonial buildings that remain. This island was one of the first places in Africa inhabited by Europeans in the 15th Century. From the port, we went to the slavery museum, which is equally interesting, ghostly and sad. The building was constructed by the Métis family in the 1780s, but has functioned as a museum since 1962. We saw one space where as many as 20 men or women were crammed together (though at least it had one window) and the cells, used for those to be punished. We learned that each man had to weigh at least 60 kg and if any weighed less, they were fed until they

át kell haladnia egy biztonsági ellenőrzésen is. Hiába, a világ ezen és hasonló tájain az embert inkább megnyugtatja a szigorúbb biztonsági ellenőrzés, minthogy frusztrálná. Az Afrikában megszokott hosszú várakozás után egy váróterembe engednek be, itt a változatosság kedvéért tovább várakozunk. Meglepően sok a helyi utas, rajtunk kívül csak néhány külföldit látok. Szenegáli kísérőnk felvilágosít, hogy a helyiek imádnak Gorée szigetére járni piknikezni, romantikázni, kirándulni. Ennek már a kompon látom nyomait, induláskor elindul a „szelfi- és fotócunami”. Már útközben érezhető, hogy rendesen bejáratott belföldi turistajárat is ez, hiszen 2-3 hivatalos fotós van a kompon, akik – természetesen nem ingyen – fotózzák a szigetre tartó bel- és külföldi turistákat.

A rabszolgasors emlékei

Gorée elsősorban a rabszolgakereskedelem híres, hírhedt központja volt. A múltban portugál, francia és holland telepesek, gyarmatosítók népesítették be a szigetet, melynek nyomai fellelhetők a „koloniális” épületeken. A sziget egyike volt az első afrikai helyeknek, amelyet európaiak laktak a XV. században. A kikötőből a rabszolgamúzeumba megyünk, ahol végigjárjuk a néhol kísérteties, néhol szomorú, de érdekes helyiségeket. Az épületet a Métis család építette az 1780-as években, és 1962 óta működik múzeumként. Láttuk, hol zsúfoltak össze akár 20 férfit vagy nőt (utóbbi helyiségnek legalább volt egy ablaka), és hol voltak azok a „zárkák”, ahova azokat zárták be, akiket meg akartak regulázni. Megtudtuk, hogy a férfiaknak legalább 60 kg-osnak kellett lenniük, ha valaki nem érte el ezt a súlyt, akkor addig etették, amíg meg nem felelt a súlya. Bejártuk a folyosókat is, amelyek a korabeli kikötőbe vezettek. Személy szerint engem az épület ezen része érintett meg leginkább. Szinte magam előtt láttam, ahogy a szűk, sötét folyosón láncra verve vezetik a rabszolgának szánt férfiakat, nőket és gyerekeket

reached that weight. We also visited the passages that led from there to the port, a place that personally affected me most. I imagined the men, women and children destined for slavery being chained together and led through a narrow dark passage towards the door which took them to the infinite blue of the Atlantic Ocean and the uncertainty of their fate; a door of no return. Anyone passing through there faced a 10-12 week voyage to a new world, if they survived.

Collective Remorse

In the slave quarters, the dead and the sick were simply thrown from the cliffs into the sea to be eaten by sharks. Here one can easily imagine the cruelty and, as a white European, also feel ashamed about the actions of the European slave traders of past centuries in the search for profit. The local guide stressed that cruelty, dramatically, on several occasions though it would be unfair to hold Europeans responsible for everything. The locals were also intensively involved in the trade in slaves, as those destined for slavery were brought here from many other African countries, with their assistance. Many think (and our guide also told us this) that Europeans came here and forced the locals into slavery under force of arms. There is, though, a lot of written evidence showing that local leaders and village chiefs practically sold the sons and daughters of their

egy ajtó felé, aminek másik oldalán az Atlanti-óceán végtelen kéksége és a bizonytalanság volt, hogy hova viszik őket. Az ajtó, ahonnan nem volt visszaút. Aki idáig eljutott, az 10-12 hetes hajút elé nézett, amely végén – ha túlélte – az „új világ várta”.

Kollektív büntudat

A rabszolgaházban a halottakat vagy a betegeket egyszerűen csak lehajították a sziklákról, akik így végül cápaelesésként végezték. Ilyenkor az ember akarva akaratlanul elmereng a kegyetlenségen, talán „fehér” európaiként el is szégyelli magát, noha nem tehet arról, amit pár évszázaddal

ezelőtt az európai rabszolgakereskedők tettek a busás vagyon reményében. A helyi idegenvezető is többször drámaian kiemeli ezt a kegyetlenséget, de nem lenne igazságos mindent az európaiak számlájára írni. Hisz a helyiek is bőven kivették részüket a rabszolga-kereskedelemből, számos más afrikai országból az ő közreműködésükkel jutottak el ide a rabszolgának szánt lakosok. Sokan azt gondolják (és vezetőnk is ezt a verziót vallja), hogy az európaiak idejöttek, és fegyverrel kényszerítették rabszolgaságba a helyieket. Sok írásos bizonyíték szól arról, hogy a helyi törzsfőnökök, falufőnökök gyakorlatilag eladták a saját népük fiait, lányait fegyverért és alkoholért. A pénz itt is sok mindent felülírt már akkor is. Mindenesetre önmagában már ez megérte a gorée-i kirándulást, mert egy dolog iskolában könyvekből olvasni és tanulni a rabszolgaságról, és megint más azok közt a falak közt járni, ahol ez a mindennapi valóság része volt. Talán nem is a látvány és ezen gondolatok voltak a leghátborzongatóbbak, hanem az a tény, hogy gyakorlatilag a mai napig nem lehet pontosan (de még megközelítőleg sem) tudni, hogy hány embert hurcoltak el Afrikából. Milliós nagyságrendről beszélünk, de nem volt igazi nyilvántartás, és arról sincs adat, hogy a fogva tartottak közül vagy útközben a hajón hányan haltak meg.

own people in exchange for arms and alcohol. Money spoke back then, too. Anyway, this experience alone made the trip Gorée worthwhile because, it is one thing to read and learn about slavery from books at school and it is another thing to walk among the walls where it was part of everyday life. Perhaps it was not the sight and the thoughts which were the most disturbing, but the fact that, even now, we do not know exactly (or even approximately) how many people were taken from Africa into slavery. We talk about millions but there were no real records and there is no information about how many of those taken died in captivity or on the ships during the voyage.

Farewell to the **dark past**

After the slavery museum, we visited the colonial style streets of the island, open only to pedestrians, and a kind of relief. Walking in Gorée I had the feeling that I was walking in a different

town and in a different world. We also decided that, as elsewhere across Senegal, it would be much better business to sell cold, refreshing drinks or water rather than the necklaces, scarves and other souvenirs aimed at the tourists. Being very thirsty, initially politely, but later firmly and impatiently, we turned away the rather pushy, and occasionally aggressive, souvenir sellers. Of course, we understood that the income of a whole family could depend on how many necklaces, bracelets, scarves or bags the particular woman was able to sell that day, but we found it increasingly difficult to tolerate being harassed, especially while eating a meal. This latter problem cast a slight shadow over our experience and therefore we were exhausted by the time we re-boarded the ferry after yet another queue and a wait of more than an hour. On board we said goodbye to Gorée Island with mixed emotions; slightly relieved weighed down by emotions. Besides simple curiosity, another reason to visit not only Gorée Island, but also similar places, is to remind ourselves of the events and behaviours of the past. Let us hope they will never be repeated.

Búcsú a **sötét múlttól**

A rabszolgamúzeum után felüdülésképpen bejártuk a sziget gyarmati stílusú utcáit, ahol csak gyalogos forgalom van. Gorée-ban sétálgatva teljesen az az érzésem, mintha egy másik városban, másik világban járnék. Itt is tapasztaljuk, amit Szenegál-szerte többször konstatáltunk, hogy mennyivel nagyobb üzleti érzékre vallana, ha mindenféle nyaklánc, kendő és más szuvenir helyett például behűtött innivalót vagy vizet árulnának. De nem. Szomszjasan, kezdetben udvariasan, később már határozottan és türelmetlenül hessegetjük el a meglehetősen rámenős, sőt néha agresszív szuvenirárúsokat. Persze értjük, hogy akár egy egész család megélhetése múlhat azon, hogy az adott hölgy hány nyakláncot, karkötőt, kendőt, táskát ad el aznap, mi mégis egyre nehezebben viseljük, hogy étkezés közben sincs nyugtunk. Ezek a tapasztalatok némiképpen beárnyékolják élményeinket, és fáradtan szállunk fel a kompra, melyet újabb több mint egy órás sorban állás, várakozás előz meg. A kompról vegyes érzelmekkel intünk búcsút Gorée szigetének, kicsit fellélegezve, de nehéz gondolatokkal. A kíváncsiság kielégítésén kívül azért is érdemes ellátogatni nemcsak ide, de hasonló helyekre is, hogy emlékeztessük magunkat a múlt azon eseményeire, tendenciáira, amelyek remélhetőleg soha nem ismétlődnek meg.

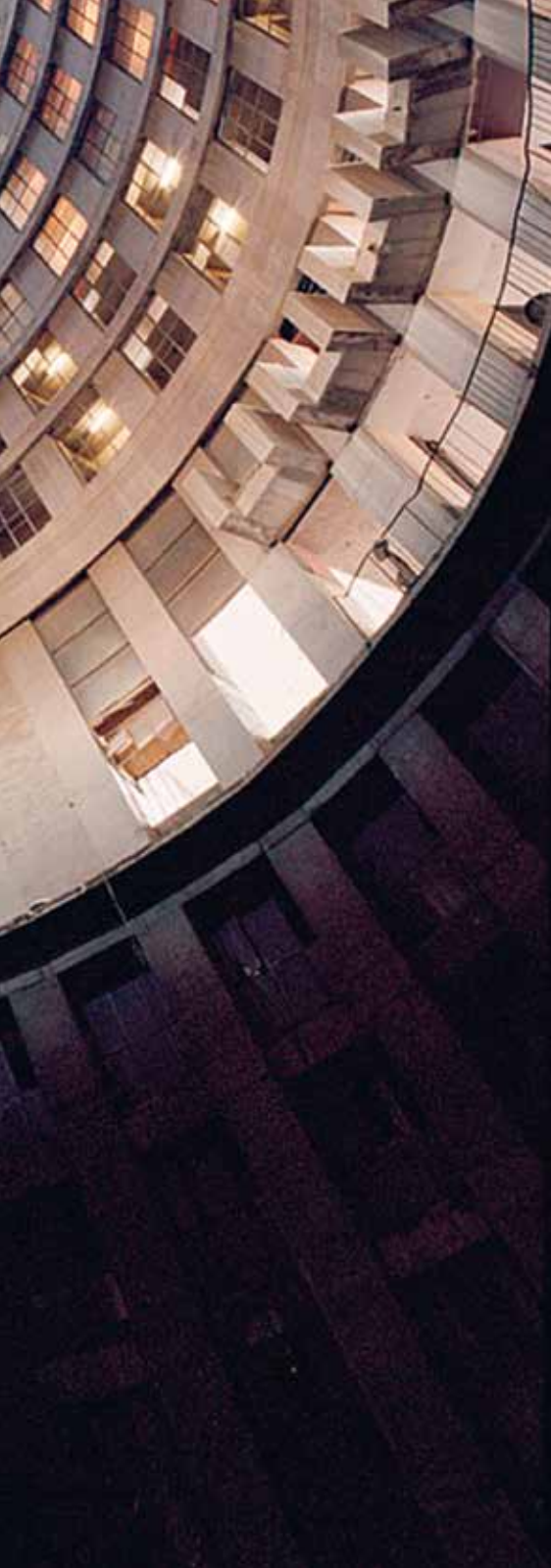
Infernal Tower in the Heart of Johannesburg

Pokoli torony Johannesburg szívében

by Tamás Szűcs
Szerző: Szűcs Tamás

Some people think that the Ponte Tower is an architectural masterpiece, while others consider it an extremely ugly building. In any event, this huge building is one of the most famous sights in Johannesburg and an integral part of its cityscape, the history of which is not only unique, but also part of the history of South Africa.

Egyesek szerint a Ponte toronyház egy építészeti remekmű, míg mások egy borzalmasan ronda épületnek tartják. Mindenesetre ez a hatalmas épület Johannesburg egyik leghíresebb nevezetessége, látképének kitörölhetetlen része, melynek története nemcsak hogy egyedülálló, de egybeforrt Dél-Afrika történelmével is.

Africa, intending to offer them luxurious conditions for living, like those of the Western elite. Following a lengthy design and construction process, the cylindrical building opened in 1975. At a height of 173 metres and with 54 floors, it was the highest skyscraper on the continent. The building was extremely popular among white South Africans and the most influential families, with a decisive say in business and the economy, had their homes there. Ponte practically satisfied all their needs. The lower floors were occupied by outlet shops and offices and also contained swimming pools and other sports premises. According to some plans, an indoor ski track would also have been built, but in the end, that idea failed. Naturally, the best homes were built on the top floors and had Jacuzzis and saunas. The peace of the residents was guaranteed by permanent, 24-hour security, and unauthorised persons were kept away from the building. Consequently, the Ponte Tower was not only a luxury building surrounded by beautiful parks but also a strictly guarded fortress and a practical manifestation of the apartheid regime.

A symbol of white supremacy

The apartheid regime was introduced in South Africa in the 1940s, for the purposes of racial discrimination and isolation and affected all aspects of life. The white population, which was in a minority in the country, held all the power, while the black population was totally suppressed, completely excluded from cultural, political and business activities and their movements and employment were heavily restricted and regulated. They were able to enter cities and parts of cities inhabited by white people only with permission and to move within the country they had to use a separate domestic passport. Under the strict laws, the black were not even allowed to approach the Ponte Tower; entry passes were granted only to those who were contracted by white families to run their households, clean their homes and do their laundry and cooking. A separate

A dél-afrikai elit paradicsoma

A Ponte toronyházat az apartheid idején építették, csakis kizárólag a dél-afrikai fehérek részére, hogy olyan luxuskörülmények között lakhassanak, amilyenben a nyugati elit élt. Hosszas tervezés és kivitelezés után a hengerformájú épületet 1975-ben adták át. 173 méteres magasságával és 54 emeletével ez volt a kontinens legmagasabb felhőkarcolója. A fehér dél-afrikaiak körében hatalmas népszerűségnek örvendett, a legbefolyásosabb családoknak voltak itt lakásaik, akiknek döntő szavuk volt a gazdasági és politikai életben. A Ponte gyakorlatilag minden igényüket kielégítette. Az alsó szinteken üzletek, boltok és irodák működtek, emellett medencék és egyéb sportolásra alkalmas helyiségek is voltak benne. Sőt, olyan tervek is napvilágot láttak, miszerint egy fedett sípályát is kiépítenek benne, de ez az elképzelés végül megghiúsult. A legjobb lakások természetesen a legfelsőbb szinteken voltak kialakítva, jacuzzival és szaunával ellátva. Állandó, 24 órás őrség biztosította az itt élők nyugalmát, az illetéktelen személyeket távoltartották az épülettől. A Ponte toronyház tehát nemcsak egy luxusépület volt, amit gyönyörű parkok vettek körbe, hanem egy szigorúan őrzött erődtámasz is, amely gyakorlatilag megtestesítette magát az apartheidrendszer is.

A fehér felsőbbrendűség jelképe

Az apartheidrendszer, amelyet az 1940-es években vezettek be Dél-Afrikában a faji megkülönböztetésre és elkülönítésre, az élet valamennyi területére kiterjedt. Az ország kisebbségben lévő fehér lakosságának a kezében összpontosult a hatalom, míg a fekete lakosság teljesen háttérbe volt szorítva. Hiába voltak a feketék többségben az országban, jogaik

The paradise of the South African elite

The Ponte Tower was built during the apartheid regime, exclusively for the use of the white population of South

residential area was established for the black servants and consisted of rooms with hardly any sunlight. Naturally, there was a separate entrance and staircase in the building so that they would not obstruct the white residents even accidentally. That is why it is clear that at that time, Ponte was a monumental symbol of white supremacy, oppression and the apartheid regime itself, in the eyes of many black people. While the whites lived in luxury, the black lived in slums so called 'Bantustan', under inhuman conditions.

Sin City

By the 1980s, it became clear that the apartheid regime could not be maintained. A number of international sanctions had been imposed on South Africa in reaction to the brutal instruments used by the whites to oppress the black population. Due to the sanctions, the economy of South Africa got into a difficult situation and the country became almost totally isolated from the rest of the world. Another factor contributing to the fall of the regime was that the whites were unable to keep pace with the increase in the black population. Politically driven

demonstrations and disturbances became increasingly frequent in the country. The whites tried to respond with various liberal reforms to save what they could, but they were unsuccessful. In the 1990s, they had no other choice but start negotiations with the leaders of the black resistance, including Nelson Mandela, on overall change. The long expected turn, which led to abolition of the apartheid regime, finally occurred in 1994. However, that systemic change was not as peaceful as it seemed to be. Across the whole country, public safety deteriorated drastically and crime reached unprecedented levels, especially in Johannesburg, the most densely populated town in the country. Violent crimes, armed robberies and murders became almost every day events in Johannesburg, which soon turned into the most dangerous place in the world. The police helplessly watched the events taking place in the town. The gangs practically controlled parts of the town and conducted a war against the law enforcement agencies. In that situation, many white families decided to flee Johannesburg, and many even left the country, fearing for their lives and being afraid of the vengeance of the black population.

szinte alig voltak: a kulturális, politikai és gazdasági életből teljesen ki voltak zárva, mozgásukat és munkavállalásukat erősen korlátozták és szabályozták. A fehérek lakta városokba, városrészekbe csakis engedéllyel léphettek be, emellett egy külön belföldi útlevéllel kellett közlekedniük. A szigorú törvények értelmében a Ponte toronyházat meg se közelíthették, csak azok kaptak belépési engedélyt, akiket fehér családok béreltek fel, hogy vezessék a háztartásukat, takarítsanak, mossanak és főzzenek. A fekete cselédeknek külön lakhatási rész is ki volt alakítva, olyan szobák, ahova alig jutott be a napfény. Természetesen az épületbe külön bejáratuk és lépcsőjük volt, hogy még véletlenül se álljanak a fehérek útjába. Ezért nem véletlen, hogy a Ponte akkoriban sok fekete afrikai szemében a fehér felsőbbrendűség, az elnyomás, illetve maga az apartheidrendszer monumentális szimbóluma volt. Míg a fehérek luxusban, addig a feketék nyomornegyedekben, úgynevezett bantustánokban éltek, ahol embertelen körülmények uralkodtak.

Sin City – a bűn városa

A '80-as évekre nyilvánvalóvá vált, hogy az apartheidrendszer nem fenntartható. Dél-Afrika ellen ugyanis számos nemzetközi szankció került bevezetésre, amiért a fehér vezetés brutális eszközökkel elnyomta a fekete lakosságot. A szankciók miatt Dél-Afrika gazdasága nehéz helyzetbe került, az ország pedig teljesen elszigetelődött a külvilágtól. A rendszer vesztéhez az is nagyban hozzájárult, hogy a fehérek képtelenek voltak lépést tartani a fekete lakosság szaporulatával. Emellett egyre gyakoribbakká váltak a politikai indíttatású tüntetések és zavargások is az országban. A fehérek ezért különböző liberális reformokkal próbálták még menteni a menthetőt, de hiába. A '90-es években már kénytelenek voltak elkezdni tárgyalni a fekete ellenállás vezetőivel, köztük Nelson Mandelával, az átfogó változásokról. 1994-ben végül

Sky-high slums

The Ponte Tower began to lose its residents at the end of the 1980s and it became almost totally abandoned after the end of the apartheid regime. The huge skyscraper stood empty in the heart of Johannesburg for some time, until the criminals noticed it. Various criminal gangs moved into the building and its surrounding area, which made it the most dangerous district in Johannesburg. It became so dangerous that even the police did not dare approach it. Simultaneously with the appearance of the criminals, prostitutes, drug users and homeless people also moved in. According to some estimates, by the beginning of the new millennium, more than 10,000 people were living illegally in the building, which was originally designed to accommodate only 3,500. There was an infamous brothel on the 13th and 14th floors, which also functioned as a centre of human trafficking in Johannesburg. Due to drug users and alcoholics, the number of murders and suicides also increased drastically in the tower, as people trying to escape their hopeless situations simply jumped out of the building. By the new millennium, the building was so run down that huge rats and other rodents occupied the lower levels and, as nobody removed the waste, a great pile of it was growing in the internal atrium of the building, reaching up to the fifth floor. Due to these

bekövetkezett a várva várt fordulat, ami eltörölte az apartheidrendszert. A rendszerváltás azonban korántsem volt olyan békés, mint amilyennek tűnt. Országszerte ugyanis drasztikusan romlott a közbiztonság, a bűnözés hihetetlen méreteket öltött, különösen Johannesburgban, az ország legnépesebb városában. Az erőszakos bűncselekmények, a fegyveres rablások, gyilkosságok szinte mindennaposá váltak Johannesburgban, amely rövid idő alatt a világ legveszélyesebb helyévé vált. A rendőrség tehetetlenül nézte végig a városban zajló eseményeket. A rablóbandák gyakorlatilag városrészeket vontak az ellenőrzésük alá, háborút folytatva a rendvédelmi szervek ellen. A kialakult helyzet miatt rengeteg fehér család elköltözött Johannesburgból, sokan pedig az országot is elhagyták, féltve életüket és tartva a feketék bosszújától.

Égbe emelkedő nyomornegyed

A Ponte toronyház elnéptelenedése már a '80-as évek végén elkezdődött, az apartheid felszámolása után pedig szinte teljesen kiürült. A hatalmas felhőkarcoló egy ideig teljesen üresen állt Johannesburg szívében, amíg a bűnözők szemet nem vetettek rá. A különböző bűnbandák szó szerint megszállták az épületet és a környékét,

amely Johannesburg legveszélyesebb negyedévé vált. Olyannyira, hogy még a rendőrség sem merte betenni a lábát ide. A bűnözők megjelenésével egyidejűleg a prostituáltak, a kábítószer-fogyasztók és a hajléktalanok is beköltöztek. Egyes becslések szerint a 2000-es évek elejéig több mint tízezer ember lakott illegálisan az épületben, amit eredetileg 3500 ember elszállásolására terveztek. A 13. és 14. emeleten hírhedt bordélyház működött, amely egyben az emberkereskedelem egyik központja volt Johannesburgban. A kábítószeresek és az alkoholisták miatt a gyilkosságok, majd az öngyilkosságok száma is drasztikusan nőtt a toronyházban, ahonnan csak egyszerűen leugrottak a kilátástalanságból menekülő emberek. A 2000-es évek elejére az épület olyannyira lepusztult, hogy az alsó szinteket hatalmas méretű patkányok és más rágcsálók lepték el, mivel senki sem szállította el a szemetet, ami az épület belső átriumában, egészen az ötödik emeletig tornyosult fel. Mindezek miatt a johannesburgiak gyakran csak szeméttelpnek, égbe emelkedő nyomornegyednek, illetve a pokol tornyának hívták az épületet.

A remény és újjaéledés szimbóluma

Egy idő után természetesen a városvezetést és a kormányt is aggasztotta a toronyház sorsa, amely mind a mai napig Afrika egyik legmagasabb lakóházának számít. Az épület ugyanis a város szívében áll, gyalog pedig pár percre van Johannesburg üzleti és bevásárlóutcáitól. Számos elképzelés született az épület sorsáról. Köztük olyan vad ötletek is voltak, miszerint az egészet egy hatalmas börtönné kéne átalakítani, vagy csak egyszerűen le kellene az egészet rombolni. A fordulóponthoz végül 2007-ben következett be. A toronyházat ugyanis megvette egy ingatlanbefektető cég, amely elkezdte kipucolni, majd rendbe tenni az épületet. A munkálatokat nagyban felgyorsította a 2010-es foci-vb rendezése, mivel a toronyház

INTERESTING

facts and events, the local Johannesburg people often referred to the building as a garbage dump, a sky-high slum or the tower of inferno.

A symbol of hope and revival

Naturally, after a while the city management and the government also began to worry about the fate of the tower, which is still one of the tallest residential buildings in Africa. The building is in the heart of the town, just a few minutes on foot from the business and shopping streets of Johannesburg. Many ideas have been floated about the future of the building, including some wild thoughts about turning the whole building into a huge prison or even destroying it all. The final turning point occurred in 2007, when the tower was acquired by a real-estate investment company, which began to clean up and refurbish the building. The

works accelerated rapidly in relation to the hosting of the world football championships in 2010, because the ultra-modern stadium called Soccer City, which was the venue for the opening match and many other important games, including a quarter final, was constructed very near the tower. Restoring public safety in Johannesburg became an urgent task and almost all the illegal residents were cleared from the tower. The flats were refurbished, permanent security was put in place at the entrance and a biometric entry system was installed. After that, demand for the homes began to grow, primarily among the affluent middle classes and workers. Consequently, the building was fully refurbished and some parts of it were converted into social premises and exhibition halls. Within a short time, the tower became a popular tourist attraction and regular tours around the building are organised, presenting its history, past and present. These days the Ponte Tower is one of the most secure residential buildings in Johannesburg and has become a symbol of hope and re-birth for many local residents.

közelében építették fel a Soccer City-nek elnevezett ultramodern stadiont is, ahol a nyitómérkőzés mellett több csoportmeccset és egy negyeddöntőt is játszottak. A közbiztonság rendbe tétele ezért rendkívül sürgetővé vált Johannesburgban, tehát a toronyházból teljesen kisöportték az illetékteleneket. A lakásokat rendbe rakták, az épület bejárataihoz állandó őrséget állítottak, emellett biometrikus beléptetési rendszert szereltek fel. Mindezek után a lakások iránt hirtelen megnőtt a kereslet, elsősorban a tehetősebb közép- és munkásosztály körében. Az épület tehát teljesen megújult, egyes részeit közösségi helyekké, kiállítási termekké alakították át. Emellett rövid időn belül közkedvelt turistalátványosság lett belőle, ezért rendszeresen tartanak túrákat az épületben, bemutatva annak történetét, múltját és jelenét is. A Ponte toronyház mára Johannesburg egyik legbiztonságosabb lakóépülete, és sok helyi lakos szemében egyben a remény és az újjáéledés szimbólumának számít.

BEFEKTETÉS BIZTONSÁGGAL

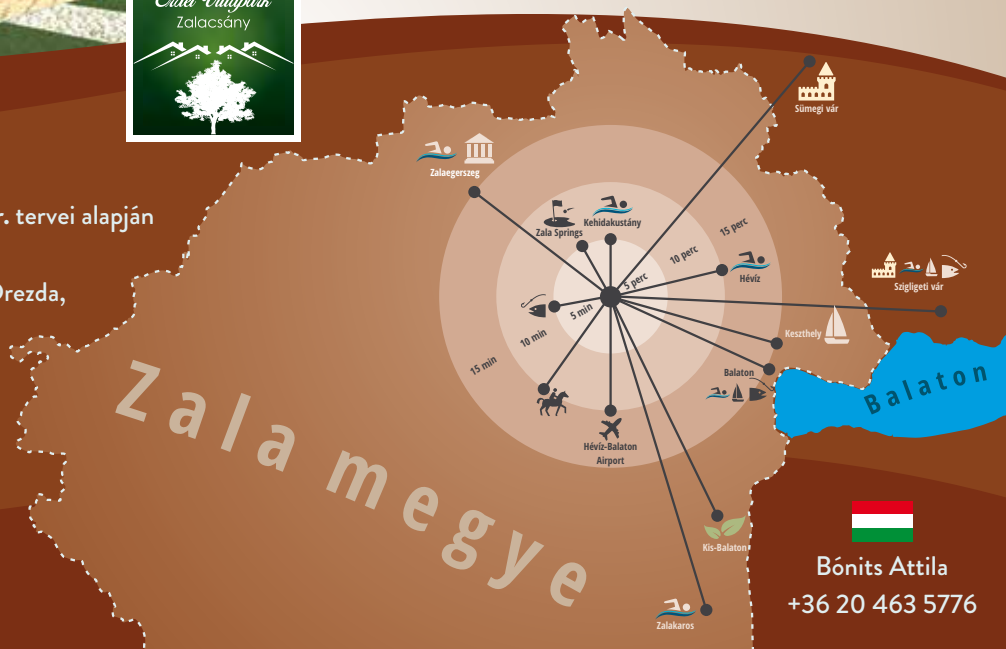
Erdei Villapark

- egy nyugodt életérzés

A hévízi gyógy- és kulináris régió közepén és a kis-balatonai természetvédelmi terület közelében a zalacsányi Erdei Villapark idilli kisugárással és nyugalommal kényezteti a látogatót. A Batthyány-kastély, a Batthyány-kúria és egy természetes erdőfolt által körülvéve az Erdei Villapark csodálatosan simul bele a festői szépségű Zala-Völgy vidékébe.

Zalacsányban egy 18 szakaszos, Robert Trent Jones Jr. tervei alapján épült exkluzív golfpálya is megnyílt a múlt évben. A sármelléki nemzetközi reptéren keresztül Berlin, Drezda, Düsseldorf, Lipcse, Erfurt, Hamburg és Frankfurt átszállás nélkül megközelíthető. A villapark harmadik, befejezési fázisa a korszerű anyagok és technológiák, valamint a kitűnő színvonalú ingatlanüzemeltetési szolgáltatások (biztonság, takarítás, karbantartás, kertészet stb.) révén garantálja a magas értéknövekedési potenciált.

Bónits Attila
+36 20 463 5776

Joal-Fadiouth

Christians in the Shadow of Baobab Trees

Keresztények a baobabfák árnyékában

by Zsolt Répásy

Szerző: Répásy Zsolt

By religion, the population of Senegal reflects a rather uniform picture. 94% of the population are Sunni Muslim, 4% Roman Catholic and the remaining 2% have tribal religions. However, in Thies County, there is an exception that is markedly different from the rest. The residents of Joal-Fadiouth, situated 110km south of Dakar, are mostly Christian.

A shell town with a shell road

The local Serer people are especially proud that people of different religions live side by side in full peace and harmony. Joal-Fadiouth is in fact two separate settlements. Joal is a small town on the mainland, and Fadiouth is a small fishing village on an island, accessible over a long wooden bridge. There are no paved roads or vehicles in Fadiouth; everyone walks or travels on carts. In fact, the village was built on shells. Looking at the ground, you can see tiny white shells underfoot, everywhere, covering everything. These shells are used in construction and as an additive to mortar. The crackling noise of the shells accompanies each of our steps, creating a very special atmosphere.

Szenegál lakossága a vallást tekintve elég egységes képet mutat. Az ország 94%-a szunnita muszlim, 4%-a római katolikus és a maradék 2% törzsi vallású. Azonban az országban, Thies megyében van egy kivétel, ami élesen eltér ettől a statisztikától: A Dakartól 110 km-re délre fekvő Joal-Fadiouth lakosai főként keresztények.

Kagylóváros kagylóúttal

Az itt lakó szerer népcsoport különösen büszke arra, hogy a különböző vallásúak tökéletes békében és harmóniában élnek egymás mellett. Joal-Fadiouth esetében tulajdonképpen két külön településről beszélünk: Joal a szárazföldi városka, Fadiouth pedig a szigeten található kis halászfalu, ahova egy hosszú fahídon lehet „bejutni”. Fadiouth-ban nincsenek aszfaltozott utak, járműforgalom, mindenki gyalog jár, esetleg szekéren. A falucska tulajdonképpen kagylókra épült. Ha lenézünk a földre, a lábunk alatt mindenhol apró, fehér kagylót látunk, ez borít mindent, ezt használják építkezésnél is pluszadalékként a malterhoz. Egészen különleges hangulata van, ahogy minden lépésünket az apró kagylók sercegő hangja kíséri.

Senegal's Largest Fishing Port

Not only is its religious composition interesting, the climate of the settlement is rather interesting too as the town is wedged between the dry Sahel zone and the wetter and more humid Casamance. Due to its special climate and its situation in an estuary, the majority of Fadiouth, approximately 3,000 hectares, is temporarily flooded each year. The area around the estuary is covered with mangroves, and the rest of the area has baobab and acacia trees. As it is Senegal's largest fishing port, the main

Szenegál legnagyobb halászkikötője

A településnek a vallási összetétele mellett klímája is meglehetősen érdekes, hiszen a száraz Száhelövezet és a csapadékosabb, párás Casamance közé ékelődik be. A sajátos éghajlata és amiatt, hogy egy tölcse-torkolatban fekszik, Fadiouth nagy részét, mintegy 3000 hektárnyi területet minden évben időszakosan elönt a víz. A torkolat környéki részeket mangrove, a többit baobabfák és

akác-fák tarkítják. A fő bevételi forrást a halászat jelenti – tekintve –, hogy ez Szenegál legnagyobb halászkikötője, valamint a mezőgazdaság és a turizmus. A halászatot a mai napig a hagyományos, ősi, manuális módszerekkel végzik, sőt még most is a „pirogue” nevű halászcsonakokat használják. Ezeknek a hosszúkás, keskeny halászcsonakoknak, melyeket jellemzően egy fatörzsből vájnak ki, lapos az alja, így könnyen partra lehet húzni. A sziget keleti részében található több száz fapolcon szárítják ki a kifogott halakat, mielőtt a környező országokba szállítanák.

INTERESTING

source of income is fishing, followed by agriculture and tourism. Still traditional, ancient, manual methods are used in fishing and the old-style fishing boats called 'Pirogues' are also in use. These long, narrow fishing boats, each usually carved from the trunk of a tree, have very flat bottoms and therefore they

can be easily pulled onto the shore. The caught fish is dried on hundreds of wooden shelves in the eastern part of the island before being transported to the surrounding countries.

Cemetery of Muslims and Christians

We arrived in the village in the afternoon and I felt that we had landed in an extended, never ending, siesta. It may have been down to the heat, but it could also be an everyday occurrence there. We met very few people in the streets; the locals seek shelter from the burning sunshine in the shady parts of tiny streets and alleyways. They talk with each other, play board games and relax. Most of them looked at us with resignation, occasionally with suspicion, which made us feel like intruders. Of course, the salesman felt, or at least behaved, differently towards us: they were good humoured,

patient, yet pushy and interested. For many reasons, Fadiouth is special and unique in Senegal, though perhaps the cemetery on the hilltop is its most interesting spot. The sight itself attracts the attention of visitors, because the ancient baobab trees towering over the graves create a rather special atmosphere. What makes this cemetery truly special is that it is the only cemetery in the country where Muslims and Christians are buried together, in one place. That is another good example of how seriously the residents of Fadiouth take religious peace and peaceful coexistence.

Muszlimok és keresztények temetője

A faluba délután érkezünk, és olyan érzésem van, mintha egy elnyújtott, soha véget nem érő sziesztába csöppentünk volna. Lehet, hogy a hőség teszi, de az is lehet, hogy itt ilyenek a mindennapok. Az utcán kevés emberrel találkozunk, a nap égető sugarai elől az apró utcácskák, sikátorok árnyékos részeibe húzódnak vissza az itteniek. Beszélgetnek, táblás játékokat játszanak, pihennek. Többnyire rezignáltan, néhol gyanúsan

méretegnek minket, ami miatt szinte betolakodónak érezzük magunkat. Az árusok persze nem így érznek, vagy legalábbis nem így viselkednek velünk: kedélyesek, türelmesek, de közben rámenősek, érdeklődők. Fadiouth sok szempontból különlegesnek és egyedinek tekinthető Szenegál-szerte, de talán a legérdekesebb a domb tetején levő temető. Már maga a látvány is megragadja az idelátogató figyelmét, hisz valami egészen különleges hangulatot árasztanak a sírok fölé magasodó matuzsálemi baobabfák vagy közismertebb nevén majomkenyér-fák. De, ami igazán különlegessé teszi a temetőt, az az, hogy ez az egyetlenegy temető az országban, ahol egy helyen nyugszanak muszlimok és keresztények. Ez is jó példa arra, hogy Fadiouth lakosai mennyire komolyan veszik a vallási megbékélést és békés egymás mellettélést.

Salt Treasures of the Pink Lake and Algae

by Zsolt Répásy
Szerző: Répásy Zsolt

Só és alga A rózsaszín tó kincsei

It may sound like fantasy, but there are lakes with pink water and not just one. These marshmallow-coloured wonders of nature exist in Australia, Spain, Canada, Bolivia, New Zealand and also in Senegal. Accompanied by a few similarly adventurous companions with whom I visited Senegal and a number of world heritage sites, I was fortunate enough to be able to visit the latter.

Akármennyire is meseszerűen hangzik, létezik olyan tó, amelynek rózsaszín a vize. És nem is egy. Ausztráliában, Spanyolországban, Kanadában, Bolíviában, Új-Zélandon és Szenegálban is megcsodálhatjuk a természet vattacukorszínű csodáit. Utóbbinál volt szerencsém járni néhány hasonlóan vállalkozó kedvű útitársammal, akikkel bejártuk Szenegált, és meglátogattunk számos világörökségi helyszínt.

'Punch-coloured' Micro-algae

Very special micro-organisms, the *Dunaliella Salina* Algae, are responsible for this special colouring of the water, which varies in a lot of shades from pink with an orange tinge to punch-type pink, depending on the levels of sunlight. This alga is a green micro-alga, which exists mostly in salty waters. There are very few creatures which live in water with a high salt content, but this alga is one of them. It not only lives in such an environment but also produces high concentrations of beta-carotene and glycerol, making a red pigment while absorbing sunlight and causing the amazing pink colour of the lakes, which is a lot more intensive in the dry season, from November to June, than in the wet season.

Shea Butter Protection

The salt content of the Senegali pink lake, i.e., Lake Retba, or as the locals call it in French 'Lac Rose', is quite high, reaching up to 40% in some places. The lake is situated approximately one hour to the south-east of the capitol city of Dakar and is separated from the Atlantic

„Puncsszínű” mikroalgák

A víz egészen különleges színéért – ami a narancsos hatású rózsaszíntől egészen a puncsra emlékeztető rózsaszínig sokféle árnyalatot felvehet a napfény mennyiségétől függően – egy különleges mikroorganizmus, a *Dunaliella salina* alga a felelős. Ez egy zöld mikroalga, amely leginkább sós

INTERESTING

vizekben található. Kevés olyan élőlény létezik, amely akár igen magas sótartalmú vízben is megél, ez az alga ezen kevesek közül az egyik. Teszi ezt úgy, hogy magas koncentrációjú béta-karotint és glicerolt termel. Piros pigmentet „állít elő” a napfény elnyelése közben, ez adja a rózsaszín tavak egészen elképesztő színét, amely a száraz évszakban – novembertől júniusig – sokkal intenzívebb, mint az esős évszakban.

Sheavajas védelem

A szenegáli rózsaszín tó, azaz a Lake Retba, vagy ahogy a helyiek franciául hívják, a Lac Rose sótartalma egészen magas, néhány helyen eléri a 40%-ot is. A tó Dakartól, az ország fővárosától körülbelül egyóránnyira található északkeletre, az Atlanti-óceántól egy földnyelv választja el. Felülről, madártávlatból biztosan

lélegzetelállító látvány lehet. Két négyzetkilométer a területe, és bár szinte állandóan dolgoznak itt sólepárlók reggeltől napnyugtáig, mégsem épült egy település sem a tó partján.

Bár a trópusokon édesvízben

Ocean by a spit of land. It must be a breath-taking sight from above with a bird's eye view. Its area covers two square kilometres and, while salt pans are almost constantly at work from dawn to dusk, no settlement have been established on the shore of the lake

Although it is not advisable to swim in fresh water or still water in the tropics due to the large number of parasites, you can safely take a dip

in this lake because hardly anything survives in it due to the high salt level. However, you must be careful not to spend too long in the water as it can easily irritate and burn your skin. Many of the locals who spend longer periods in the water, primarily those who earn their income from working the salt pans, use Shea butter to protect their skin.

Beyond the Salt Hills

A relatively small number of the local workers are from Senegal; the majority come from Mali, Guinea, Burkina and Bissau-Guinea. Each year approximately

és állóvízben nem tanácsos fürdeni a számos parazita miatt, ebben a tóban teljes biztonsággal megmártózhatunk, hisz alig él meg benne valami a magas sókoncentrációja miatt. Vigyázni kell azonban, hogy ne időzzünk benne sokáig, mert a bőrt könnyen irritálhatja és kimarhatja. A „helyiek” közül sokan hosszú időt töltenek a vízben, főleg azok, akik sólepárlással keresik a napi betevőre valót. Ők sheavajjal kenik be bőrüket védelem gyanánt.

A sóhegyeken túl

Az itt dolgozók viszonylag kis része szenegáli, Maliból, Guineából, Burkinából és Bissau-Guineából származik többségük. Évente körülbelül 24.000 tonna sót hoznak fel a tó fenekéről, amit aztán elsősorban halak tartósítására használnak. Többféle finomságú

24 thousand tonnes of salt is taken from the lake and used primarily for fish preservation. On the lake shore, salt is sold in various consistencies, covering the full range from very rough to finely ground. The salt content of 'Lac Rose' is similar to that of the Dead Sea and is even higher in the dry season. In addition to the colour of the lake, tourists are attracted to the, still manual, process of salt evaporation and processing. As soon as we arrive, some salesmen appear trying to sell us various jewellery souvenirs, wooden statues and other gifts. The official language of the country is French and it is difficult to get anywhere with English in this part of the world. You need to spend only a few hours by the lake because it is not suitable for swimming. Salt mounds and salt hills line the shore, forming a unique and special local relief and making this unusual sight even more striking.

sót árulnak a parton, az egészen durvától a finom „őrleményig”. A Lac Rose sótartalma a Holt-tengeréhez hasonló, száraz évszakban meg is haladja azt. A turistákat a tó színén kívül a mai napig manuálisan végzett sólepárlás és feldolgozás folyamata vonzza ide. Ahogy megérkezünk, azonnal megjelenik pár árus, akik különböző ékszereket, ajándéktárgyakat, fából készült szobrokat és más szuveníreket próbálnak eladni. Az országban a francia a hivatalos nyelv, az angollal nehéz boldogulni a világ ezen részén. Pár órát elegendő itt eltölteni, hisz a tó strandolásra nem alkalmas. A part mentén sódombok, sóhegyek váltják egymást, mint egyfajta különleges, helyi domborzat, még szürreálisabbá téve az amúgy sem megszokott látványt.

In comparison to the multi-faceted, multi-coloured face of Africa, only the large variety of festivals could be more attractive to tourists. Gastronomic, historic, musical, theatrical and dance festivals are held, and pictorial traditions and male beauty contests follow one for your diary.

by **Ildikó Karakai**

Afrika ezerszínű arcánál csak a fesztiválok sokasága lehet vonzóbb az utazóknak. A fekete kontinensen egész évben váltják egymást a gasztro, történelmi, zenei, színházi és táncos fesztiválok, ahogy a festői hagyományok és a férfiszépségversenyek is. Ízelítőül mutatunk néhányat, amiknek időpontját már most ideje bevésni a naptárba!

Szerző: **Karakai Ildikó**

SAVE THE DATES!

Mentsd el a dátumokat!

African Festival Craze

Afrikai fesztiválőrület

Panafest, Cape Coast, Ghana **25 July – 2 August**

As its name also suggests, 'Panafest' is a pan-African historic theatrical festival. The festival was held first in the 1980s, focusing primarily on

the 500 years of trade in slaves and the traces of that period left on the African diaspora. The celebration is that all those events have now passed into history. In addition to dance and musical performances and shows, the programme includes visits to old coastal ports, and towns built by Dutch, British and Portuguese colonists on

Panafest, Cape Coast, Ghana **július 25. – augusztus 2.**

A Panafest, ahogy neve is sejteti, egy pán-afrikai, történelmi színházi fesztivál. Az 1980-as évektől tartják meg, elsősorban a rabszolga-kereskedelem 500 évére és arra fókuszál, hogy ez az időszak milyen nyomot hagyott az afrikai diaszpórán. Azt ünneplik, hogy mindez már a múlté. Tánc- és zenei bemutatók, előadások mellett a régi, part menti erődök, a holland, brit és portugál telepések által épített atlanti-óceáni városok meglátogatása szerepel a programban. Ezek azok a helyek, melyek a XV. századtól fontos szerepet játszottak a rabszolga-kereskedelemben. A résztvevők évről évre ellátogatnak az Assin Mansóba is. Ez az erőd gyakorlatilag egy börtön, itt fűrdették meg a Nnonkonsuóban, a Rabszolga-folyóban az összegyűjtött afrikaikat, hogy aztán szétválogassák és hajóra rakják őket.

the Atlantic Ocean coast. Those are the places that played an important role in the slave from the 15th Century. Attendants at the festival also visit Assin Manso each year. This fort is really a prison; it was used to bathe the Africans collected in the river of Nnonkonsuo or 'Slave River' before they were selected and put onto the ships

Wodaabe Gerewol & Cure Salée, In-Gall, Niger 19-26 September

Wodaabe is the nation of taboos. They are tall, lithe, beautiful Nigerian men with faces painted red, white and black, wild and staring eyes and dazzling teeth. 'Gerewol' is the annual male beauty contest of these nomadic men. At the end of the rainy season, they travel to the southern end of Sahara for the festival, mostly to In-Gall, which then grows from a small settlement of 500 residents to a place with a population of 50 thousand. Shepherds with their herds add to their number, as do the tourists. There is a festival of produce, a market, a tribal festival and, naturally, the main attraction, the beauty contest with a lot of flirting and matchmaking. Men do not only flaunt themselves: they dance and sing and test their strength in the heat of the desert for hours. Naturally, the jury consists of women, who can also pick husbands for themselves and, if they like a man, simply point at him.

Wodaabe Gerewol & Cure Salée, In-Gall, Niger szeptember 19–26.

A Woodabe a tabuk népe. Magas, ruganyos, szép nigeri férfiaké, pirosra, fehérre, feketére festett arccal, vad és tág szemekkel, vakító fogakkal. Nos, ezeknek a nomádoknak az évenkénti szépségversenye a Gerewol, amelyen csak férfiak indulnak. A Szahara déli végébe utaznak ezért, leginkább In-Gallba, mely a fesztivál idején, az esős időszak után az 500 fős kis településből 50 ezressé válik. Pásztorok a nyájaikkal éppen úgy duzzasztják, mint a turisták. Van természetfesztivál, piac, törzsi fesztivál, és persze a fő attrakció a szépségverseny sok-sok flörttel, párok összehozásával. A férfiak nemcsak

pávaskodnak: táncolnak és énekelnek, erejüket is összemérik a forró sivatagban órákon át. A zsűrit persze nők alkotják, akik férjet is választanak maguknak. Ha megtetszik nekik egy férfi, rámutatnak. Ha a vonzalom kölcsönös, a férfi egy lopótökből tejet visz a nő családjának, aztán három tehenet ajándékoz hozományul. Többnyire.

Felabration, Lagos, Nigéria október 9–15.

Ez egy funkzenei fesztivál, amely Fela Cutinak, Afrika lüktető szívének zenei munkásságát és életét ünnepli, valamint hatalmas befolyását a nigériai társadalomra. Minden évben a legendás zenész és aktivista születésnapján tartják, gyakorlatilag egyhetes monstre koncertsorozat, olyan zenéssel, mint az afrobeat, a hip-hop, az R&B, a jazz és még több műfaj, nigériai és nemzetközi előadókkal. De szigorúan Fela szellemében, akinek múzeuma is van. Egykori házában megnézhetjük a ruháit, szaxofonját, régi – főként '70-es évekből – képeit, háztartási eszközeit, a ház tetején pedig rendszeresek a bulik.

Mawazine Fesztivál, Rabat, Marokkó május 12–20.

Alighanem ez Afrika legnagyobb bulija. Fellépett már itt 2002 óta a Deep Purple, Stevie Wonder, Kylie

EVENTS & PROGRAMMES

When the attraction is mutual, the man takes milk in a bottle-gourd plant to the female's family, which is followed by a gift of three cows as dowry. Alternatively, at least, that is most often the case.

Felabration, Lagos, Nigeria **9-15 October**

This is a funk music festival, celebrating the musical work and life of Fela Cuti, Africa's beating heart and a huge influence on Nigerian society. The festival is held each year on the

Purple, Stevie Wonder, Kylie Minogue, Quincy Jones, Elton John and Whitney Houston have performed there, along with a large number of African, Indian, European, Caribbean and South American musicians. More and more artists are also invited from the Middle East. The concerts are held concurrently on eight stages of various sizes, from the large to the very intimate. They are set up in different parts of the town and also in Sale, which is a short tram journey from Rabat. In its own right, Rabat is also a world heritage site and has many 12th Century buildings. That allows visitors to explore and discover the historic

birthday of the legendary musician and activist; in practice, it is one-week, non-stop, concert series with music like Afrobeat, Hip-Hop, R&B, Jazz and other genres, presented by Nigerian and international performers. The whole festival is dedicated to the spirit of Fela, who also has a museum. For tourists, his clothes, saxophone and paintings, mainly originating from the 1970s, and even his domestic appliances are on exhibition in his former home and parties are held there regularly, on the roof of the building.

Mawazine Festival, Rabat, Morocco **12-20 May**

This is most probably the greatest party in Africa. Since 2002, Deep

parts of the city between concerts. Although the opening and closing concerts are given by world famous musicians, in the meantime you may also listen to many exciting genres such as Reggae, Spirituals, Berber Fusion, Rock Tuareg Blues, Congo Style Soul or Uzbek folk music, to mention only a few.

Snaky Oyster Festival , Knysna, South Africa **7-16 July**

This is a popular sport and lifestyle festival, offering more than one hundred events over ten days. It is a family friendly event with marathons, mile-long swims, canoe competitions and golf. There is also a cooking competition, whisky tasting, live

Minogue, Quincy Jones, Elton John és Whitney Houston is rengeteg afrikai, indiai, európai, karibi és dél-amerikai zenész mellett. De egyre több művészt hívnak a Közel-Keletről is. Nyolc színpadon játszanak egyszerre, a nagytól az egészen intimig. Ezek a város különböző részein vannak, meg Saléban, amely egy rövid villamosútra fekszik Rabattól. Rabat egyébként világörökségi helyszín sok XII. századi épületének köszönhetően, így két koncert között a történelmi városrészeket is felfedezhetjük. Jóllehet a nyitó- és a zárókoncerteket a világ legnagyobb nevei adják, rengeteg izgalmas irányzatot hallgathatunk a köztes napokon: reggie, spirituálék, berber fúziós rock, touareg blues, kongói soul, üzbég népzene, hogy csak néhányat említsünk.

Knysnai Osztrigafesztivál, Knysna, Dél-Afrika **július 7–16.**

Népszerű sport- és életmódfesztivál, több mint száz eseménnyel tíz nap alatt. Családbarát esemény, maratonokkal, mérőföldes úszással, kenuversenyekkel és golfal. De van főzőverseny is, whiskykóstoló, élőzene, gasztrosznob ételek és persze osztriga minden mennyiségben. Meg borfesztivál éjszakai piaccal, ahol a legmenőbb dél-afrikai pincészetek mutatkoznak be, természetesen a hozzájuk illő falatokkal.

Nyege Nyege Fesztivál, Njeru, Uganda **szeptember 1–3.**

Képzeld el, hogy lebegsz a Níluson, és közben pszichedelikus zenét hallgatsz, a partról pedig kuduro ritmusát hozza a szél. Ez a Nyege Nyege nemzetközi zenei fesztivál a Nile Discovery Beachen, Jinjában. Zöld trópusi erdőben, saját stranddal, a tájat díszítő szobrokkal. A fesztivál még csak az idén kétéves, de a szervezők ambíciója az, hogy ez legyen a referencia, ha afrikai zenéről van szó Ghanától Szomáliáig, Etiópiától Dél-Afrikáig. A fellépők között amerikaiakat, oroszokat, japánokat, mexikóiakat és németeket is találunk, mert a cél a párbeszéd az afrikai diaszpórával az egész világból.

music, gastro-snob food and, naturally, oysters, in infinite quantity. To top it all, there is a wine festival with a night market, where the most prominent South African wine merchants present themselves and snacks are served to match the wines.

Nyege, Nyege Festival, Njeru, Uganda 1-13 September

Imagine floating on the Nile and listening to psychedelic music with a rhythm of Kuduro music borne from the shore by the wind. This is the 'Nyege' international music festival on Nile Discovery Beach, in Jinja. It is held in a green tropical forest with a private beach and statues decorating the landscape. The festival will be held this year for only the second time, though it is the ambition of the organisers to make it a reference for African music from Ghana to Somalia and from Ethiopia to South Africa. The performers include American, Russian, Japanese, Mexican and German musicians, as the festival intends to create a dialogue with the African diaspora from across the whole world. You can also watch films dedicated to African music or learn more about East and West African cuisine, taste African-Asian fusion food or meet African tailors who can make your most original party clothing, in the form of the local costume, tailored to you personally.

De nézhetünk afrikai zenéről szóló filmeket, megismerkedhetünk a kelet- és nyugat-afrikai konyhával, afrikai-ázsiai fúziós ételekkel, meg afrikai szabókkal, akik elkészítik nekünk a helyi viseletet személyre szabva, életünk legeredetibb partiruháját.

lábánál fekszik. A színpadokat hívogató úszómedencék, zöldellő növények övezik, az oázisban pedig találunk egy amfiteátrumot is. A tájat babzsákok, heverők, kanapék pettyezik, nyugodtan lehet fekvé is élvezni a zenét, ha éppen nem

Oasis Fesztivál, Marrákes, Marokkó szeptember 15–17.

„Táncolj valahol máshol!” - ez a jelszó, és valóban: akik már jártak az Oasis Fesztiválon, azt mondják, olyan ez, mint egy ibizai afterparti, csak éppen a sivatag inspirálta a Szahara északnyugati csücskében. Fiatal fesztivál, csak tavalyelőtt találták ki. A helyszín most egy privát üdülőhely, a The Source, mely az Atlasz-hegység

akarunk táncolni. Néhányan a korábbi fellépők közül: Guy Gerber, DJ Harvey, Derrick Carter, Ellen Allien, Adriatique, Carl Craig, DJ Tennis vagy Axel Boman.

Hermanus Bálnafesztivál, Hermanus, Dél-Afrika szeptember–október

Több helyen tartják ezt a környezeti, művészeti fesztivált a Gearon's Point környékén. A reflektorfényben a tengeri mélységek teremtményei és a zenészek állnak. A szervezők szerint ez a legjobb hely a világon szárazföldi bálnalesre, évről évre százezren jönnek a fesztiválra, hogy élvezzék a festői tájat, a bálnák látványát és hallgassák az élő zenét. De vannak kerékpár- és úszóversenyek, klasszikus autók mérik össze az erejüket, szerveznek éjszakai futást és még sok más eseményt is.

Kilifi Új Év, Kilifi, Kenya december 30–31. – január 1.

Hátizsákkal érkezni a trópusokra technozenére, sátorban vagy ökokonyhóban köszönteni az új évet – valószínűleg kevés menőbb

Oasis Festival, Marrakesh, Morocco 15-17 September

'Dance somewhere else' – this is the slogan and in fact, anyone who has already visited the Oasis Festival says that it is like an Ibiza after party, only held in the North-West corner of the Sahara and inspired by the desert. It is a very new festival, begun only two years ago. The venue is 'The Source', a private resort, situated at the foot of the Atlas Mountains. The stages are surrounded by inviting pools and green vegetation, and the oasis also offers an amphitheatre. The landscape is spread with beanbags, couches and sofas; you can also lie down to enjoy the music if you do not feel like dancing. Here are a few of the earlier performers: Guy Gerber, DJ Harvey, Derrick Carter, Ellen Allien, Adriatique, Carl Craig, DJ Tennis or Axel Boman

Hermanus Whale Festival, Hermanus, South Africa September-October

This environmental and arts festival is held at several venues around Gearon Point and highlights the creatures of the ocean depths and the musicians. According to the organisers, this is the best place in the world to watch whales from the land; hundreds of thousands arrive at the festival each year to enjoy the picturesque landscape, the sight of the whales and to listen to live music. The event also includes cycling and swimming competitions, a race of classic cars, night runs and may other interesting activities.

Kilifi New Year, Kilifi, Kenya 30-31 December - 1 January

Arriving with a rucksack at a tropical venue to listen to techno music, and welcoming in the New Year in a tent or in an eco-hut: few other parties could top that experience. All this takes place on a beautiful beach section in the South of Kenya. Performers arrive from East Africa and across the whole world. The organisers welcome guests with a drink in a forest campsite before the 36 hour, non-stop party begins, to end with the first sunrise of the New Year, enabling the sun to regain its power after a few hours of rest in the shade. However, before that, you can still boogie on the beach in the moonlight and a huge effigy of the Sea of Fire is burnt. Everyone is expected to bring only a tent, their craziest gear and their wild-child character. Everything else

buli van ennél. Mindez egy gyönyörű strandszakaszon, Kenya déli részén. Kelet-Afrikából és az egész világból érkeznek fellépők. A szervezők egy erdei kempingben hideg itallal várják a vendégeket, aztán kezdődik a 36 órán át tartó nonstop buli, ami az új esztendő első napfelkeltségével ér véget, hogy az árnyékban töltött néhány óras pihenő után újból erőre kapjon. De előtte még boogieznak a holdfényben a strandon, és elégetik a Tűztenger hatalmas bábuját. Mindenkitől azt várják, hogy csak a sátrát, a legörültebb szerelését és a legvadabb gyermeki énjét vigye magával. Minden más otthon maradhat. Bár azért némi pénz például valószínűleg nem árt.

Festima, Dédougou, Burkina Faso 2018. február

Fesztivál, évszázados tradícióval. Kétévente télen krokodilok, majmok, ébenfacsszerű madarak lepik el Dédougou utcáit. De nincs mitől tartani, mindez csak azt jelenti, hogy megkezdődött a Nemzetközi Maszk és Művészeti Fesztivál (FESTIMA). A kéthetes eseményen egész Nyugat-Afrika maszkjai felvonulnak, Beninből, Elefántcsontpartról, Maliból, Nigériából, Togóból éppúgy, mint Szenegálból. Mindegyik csoportban zenészek kísérik az álarcos táncosokat, akik ritmusra vonulnak végig a városon. A vad színekkel festett maszkok közt

may be left at home. Naturally, a little money is unlikely to hurt.

Festima, Dedougou, Burkina Faso **01/02/18**

A festival with a century-long tradition. Every two years, the streets of Dedougou are filled with crocodiles, monkeys and ebony-beaked birds. There is nothing to be afraid of though, as the parade only signals the start of the 'International Festival of Masks and Arts'. At the two-week event, the masks of West Africa, from Benin, the Ivory Coast, Mali, Nigeria, Togo and as well as Senegal, are presented. In each group, the dancers, wearing masks, proceed across the town to accompanying music. The masks, painted with wild colours, include representations of animals and spirits. According to local belief, anyone who wears one of those masks will

also turn into an animal or spirit. The dancers therefore perform their parts, jumping and dancing through the night to great effect. Usually, this hypnotic show is watched by hundreds of thousands of people, most of whom are locals though, these days, increasing numbers of visitors arrive from African and America. During the cabaret nights of the festival, viewers can listen to the tales of stand-up comedians, while, elsewhere, on the hundreds of market stalls, craftwork such as woven baskets, carved pumpkin dishes, batik clothes, necklaces, bracelets and, naturally, painted masks, are on sale.

találhatunk állatokat, szellemeket is. A helyi hiedelem szerint, aki ezeket az álarcokat felölti, maga is állattá vagy szellemé változik. A táncosok ennek megfelelően ugrálják, pörgik át az éjszakát, nagy port verve. Rendszerint több mint százezren nézik a hipnotikus show-t, a legtöbbször helyiek, de egyre többen jönnek Európából és Amerikából is. A fesztivál kabaré éjszakáin mesemondók történeteit hallgatják a nézők, a piacon száz standnál lehet kézműves tárgyakat, fonott kosarakat, faragott tőkedényeket, batikolt ruhákat, nyakláncokat, karkötőket és persze festett maszkokat kapni.

Naturtex®
www.naturtex.hu

Álmai márkája

Márkaboltok:

Budapest, Erzsébet krt. 9. | Budapest, MOM Park, Alkotás u. 53. | Körmen, Szabadság tér 8. | Szeged, Somogyi u. 15.
Szekszárd, Rákóczi u. 15. | Veszprém, Kossuth L. u. 6.

Soup Made From Peanuts

Gastronomic Delicacies from West Africa

Leves földimogyoróból

Gasztrokülönlegességek Nyugat-Afrikából

by Anna Hajdú
Szerző: Hajdú Anna

Tourists enjoying the African sun on a beach in Ghana or watching the animals of the continent on a safari in Senegal, will soon build up an appetite. However, Europeans who are not used to the African heat can only dream of a light and refreshing meal because the traditional West African cuisine includes extremely spicy, nutritious meals, rich in carbohydrates. Here are few of the rich delicacies!

Ha egy ghánai strandon élvezik az afrikai napot vagy éppen egy szenegáli szafarin ismerkednek a kontinens állatvilágával, hamar farkaséhesek lehetnek az utazók. Az afrikai hőséghez nem szokott európaiak azonban hiába vágynak ilyenkor könnyű, frissítő fogásra, ugyanis a nyugat-afrikai konyhára hagyományosan a tápláló, szénhidrátban gazdag és hihetetlenül csípős fogások jellemzőek. Ismerkedjünk meg néhány kiadós gasztrokülönlegességgel!

Thieboudienne

The Senegali, Thieboudienne is quite a light meal compared to those we have already mentioned. This simple, one pot, rice dish, is made special by the addition of fish, marinated in parsley, onions, lemon and herbs. After marination, the fish is cooked in tomato purée, together with lettuce and cabbage and the rice is mixed into the dish food before it is served.

A szenegáli tiéboudienne a fentiekhez képest könnyed fogás. Ennek a rizses egytálételnek a különlegességét a petrezselyemben, hagymában, citromban és más fűszernövényekben pácolt hal adja. A halat később paradicsompürében salátával és káposztával összekeverve főzik meg, a rizst pedig a tálalás előtt keverik az ételhez.

Jolloff

rice

Jolloff rizs

This simple Senegali rice dish is made everywhere in West Africa, though Nigerians are especially proud of their own version. How do they make it? They use a large amount of sweet and hot chilli, tomatoes and onions, which are turned into a mash in which rice is cooked, then flavoured with bay leaves, ginger, cumin and guinea pepper. The latter is a West African spice which tastes similar to black pepper, but is also reminiscent of cardamom and coriander. Guinea pepper was an important export item of the region in the 14-15th Century. It was also popular in Europe under the name "grains of paradise".

Nyugat-Afrikában mindenhol készítik ezt az egyszerű, szenegáli rizses ételt, de a nigériaiak különösen büszkék saját variánsukra. Hogyan készítik őket? Pépesre dolgoznak nagy mennyiségű édes és csípős chilit, paradicsomot és hagymát, majd ebben a folyadékban főzik meg a rizst, amelyet babérlevéllel, gyömbérrel, római köménnyel és guineai borssal ízesítenek. Ez utóbbi nyugat-afrikai fűszer, melynek íze kissé hasonlít a feketeborsra, de emlékeztet a kardamomra és a korianderre is. A 14–15. században a térség igen fontos exportcikke volt a guineai bors, Európában is kedvelték, és „paradicsomi magvak” néven ismerték.

Földimogyoró-leves

A térség konyhájának meghatározó fogása a földimogyoró-leves.

Minden országban és persze minden családban egy kicsit máshogyan készítik, de sokkal több a közös vonás, mint a különbség. A legtöbb nyugat-afrikai étel lelke a hagyma, a paradicsom, valamint a tetemes mennyiségű és erejű chili. A földimogyoró-leves elkészítéséhez is a nagyobb darabokra vágott

csontos húsdarabokat párolják össze hagymával, paradicsommal és chilivel – ez utóbbi ízesítő adja a legtöbb nyugat-afrikai étel gerincét. A levesbe kerül még földimogyoró-paszta, sőt akár szárított vagy friss hal is. Mint a legtöbb nyugat-afrikai fogásba, ebbe is gyakran tesznek egy-egy leveskockát. Mielőtt azonban a nyugati multicégek elárasztották volna az afrikai piacot, a helyiek maguk is készítettek ételízesítőt, a sumbalát. Ehhez alapanyagul az őshonos néré nevű fa magvai szolgálnak. A fermentáció során intenzív, mély aromát kapott magokat kicsi golyókká gyúrnak, amiket közvetlenül tálalás előtt morzsolnak az ételbe.

Fufu

Nem csupán a fentebb említett, földimogyorószósszal készült leves állandó kísérője ez a selymes, ruganyos, de az európai ízlésnek talán kissé túl semleges aromájú kása. A fufu alapanyaga kasszava és sütőbanán, de néha más magas gluténtartalmú zöldségféléből is készítik. A megtisztított és felvágott

Peanut Soup

Peanut soup is very widespread common dish in the cuisine of the region. Each country, and of course each family, prepares it slightly differently, but there are more common features than differences. Most West African foods are based on onions, tomatoes and a large amount of hot chilli. To make peanut soup, chunks of meat on the bone are cut into big pieces and are fried with onions, tomatoes and chilli. The latter spice appears in the base of most West African meals. Peanut paste and dried, or fresh, fish are also added to the soup and stock cubes are also commonly used, as in other West African dishes. Before the western multinationals invaded the African market, the locals prepared their own seasoning, known as 'sumbala'. Sumbala was made from the seeds of an indigenous tree called Nere. The seeds gain a deep, intensive

flavour during fermentation, and are then rolled into small balls, which are sprinkled onto the food directly before serving.

Fufu

This velvety, flexible mash with a flavour neutral to European taste buds, is a permanent companion of not only the soup made with the peanut sauce described above, but of other dishes, too. Fufu is made from cassava and plantain, though sometimes it is also made from other vegetables with a high gluten content. The cleaned and chopped ingredients are sieved into water and then worked into a sticky, elastic mash, in a wooden mortar or in a pot over the fire. In this region, almost all soups and ragout dishes are served on a portion of fufu. Traditionally, no cutlery is used but the elastic mash serves as a spoon with which to consume the food. As the mash is soft and the soup is liquid and hot, eating the meal can be a real conjuring trick.

Abunubunu

This Ghanaian favourite will definitely interest lovers of exotic food because it is full of fist-sized African snails and vivid green imogara leaves. To make abunubunu, the beef or goat meat is steamed with tomatoes, onions, a little garlic, ginger and chilli. In West Africa the extremely hot, tiny, yellow and malformed, scotch bonnet peppers are used, which make even spicy food lovers sweat. This meaty ragout is enriched with fish, snails and crabs and then the cooked and minced imagara leaves give the soup a bright green colour. This soup may seem odd to our taste, not only due to its unusual ingredients but because, in an African custom, the meat is not cooked until it is tender.

Kenkey

Kenkey is a popular dish made using strongly scented, fermented maize flour. Part of the flour is pre-cooked in water and then mixed with the raw portion. The mixture is rolled into fist-sized balls and then wrapped in dried maize leaves. The thus shaped, large dumplings are boiled in water on a low heat. Kenkey is eaten as a soup, as a ragout garnish, or on its own, with Shito sauce. To make Shito sauce a large amount of onions and garlic, minced into vegetable oil, are caramelised and then the flavours are softened using tomatoes. Ground chilli, dried fish and crab are also added to the sauce.

African Breakfast- Koose and Koko

A savoury doughnut, made from peeled and dried beans with onions and chilli peppers then fried in oil is a staple component of breakfast in Ghana. The beans must be soaked for three days before their skins can be removed. A similar dish is also made in Nigeria and is called 'Akara'. The other favourite, known simply as 'Koko' is not exactly designed for those on a diet. It is a thin silky mash made of maize flour. Koko is served heavily sugared and sprinkled with peanuts.

alapanyagot vízben megsűrik, majd fáradtságos munkával egy famozsárban vagy még egy lábasban a tűz fölött nyúlós, ragadós péppé dolgozzák. Egy-egy adag fufura szedve fogyasztják szinte az összes levest, ragut errefelé. Külön érdekesség, hogy hagyományosan evőeszközt sem használnak, hanem a nyúlós masszát kanálként használva fogyasztják el az ételt. Mivel a massa lágy, a leves meg folyékony és forró, valódi bűvészműtatvány egy-egy étkezés.

Abunubunu

Ez a ghánai kedvenc minden bizonnyal kielégíti az olvasó egzotikum iránti igényét, mert tele van öklömnyi afrikai csigákkal és harsogó zöld tarólevéllel. Az abunubunához a marha- vagy kecskehúst megpárolják a paradicsommal, hagymával, kevés fokhagymával, gyömbérrel és chilivel. Nyugat-Afrikában a különösen erős, apró, sárga és göcsörtös scotch bonnet nevű paprikát használják, amely igencsak megizzasztja még a csípős ízekkel jó barátságban állókat is. A húsos ragut szárított hallal, csigával és rákkal dúsítják, majd megfőzött és ledarált tarólevéllel teszik ragyogó zölddé a levest. Nem csupán a szokatlan összetevők miatt lehet furcsa ízlésünknek ez a leves: afrikai szokás szerint nem főzik puhára benne a húst.

Kenkey

A kenkey erős illatú, fermentált kukoricalisztből készülő népszerű étel. A liszt egy részét vízben kissé előfőzik, majd összekeverik a nyersen maradt adaggal. Ezt a keveréket öklömnyi gömbökké dolgozzák össze, majd szárított kukoricalevélbe burkolják. Az így kapott formás és méretes gombócokat lassú tűzön, vízben kifőzik. A kenkey-t levesek, raguk köretként, de magában, a shito nevű mártással is szokás fogyasztani. A shitomártáshoz nagy mennyiségű növényi olajban darált hagymát és fokhagymát barnítanak, majd paradicsommal lágyítják az ízeket. A mártásba kerül még őrölt chili, darált, szárított hal és rák is.

Afrikai reggeli - koose és koko

A ghánai reggelek állandó szereplője a hántolt és ledarált szárazbabból hagymával, chilipaprikával készült, olajban sült sós fánk. A bab héjától három napos áztatás után lehet megszabadulni. Nigériában is készítenek hasonló ételt, annak akara a neve. Nem diétázóknak való az egyszerűen koko névre hallgató kedvenc sem, amely egy híg, selymes, kukoricalisztből készült kása. A kokót alaposan megcukrozva, földimogyoróval megszórva tálalják.

These days the large cities of the world, and even the smaller ones, have significant numbers of Chinese, Thai, Italian and Mexican restaurants, not to mention those serving French, haute cuisine or the global distribution of the American hamburger cult. Yet, as I travel the world, I have never come across anywhere specialising in African gastronomy.

A világ nagyvárosai, sőt, ma már a kisebbek is, telis-tele vannak kínai, thai, olasz és mexikói éttermekkel, nem is szólva a francia elit konyha és az amerikai hamburgerkultusz globális térhódításáról. De eddig bármennyit is jártam a világban, nem találtam egyetlen nyugat-afrikai gasztronómiára specializálódott helyet sem.

Pack Rat in Paprika Sauce

by Tamás Szűcs
Szerző: Szűcs Tamás

West African Gastronomy
Bozótpatkány paprikás szaftban
Nyugat-afrikai gasztronómia

Let's take a chance!

Let's admit that the majority of western tourists visiting West Africa never try eating the local food. Anyone visiting that part of the world is usually not poor and can easily afford to spend EUR 10-20 on lunch. For such a price, you will find a nice western meal in a pleasant western style restaurant in the large towns and the national parks, close to the attractions. The meals we are served there are such that we know or at least think we know what the ingredients are and we hope that even though they may

not meet the HACCP requirements, the conditions under which they are prepared are at least relatively acceptable. In many cases, we could be fooling ourselves and the tasty morsels purchased in such restaurants may be more dangerous to our digestive systems than the street food sold by the small dirty stands in the markets or by the roadside. Naturally, EUR 10-20 would also be unaffordable to the locals. However, even the ingredients of the local food are often not very attractive to us.

Merjünk kockáztatni!

Valljuk meg, a Nyugat-Afrikába vetődő nyugati turisták legnagyobb része sem kóstolja meg soha azt, amit a helyi lakosság eszik. Aki oda elvetődik, az ugyanis általában nem szegény ember, vagy legalább is 10-20 euró egy ebédért nem vágja földhöz. Márpedig ilyen áron kellemes, nyugatias étteremben, kellemes, nyugatias ételt lehet kapni a nagyobb városokban, nemzeti parkokban, látványosságok közelében. Olyan dolgot, amiről legalább tudjuk – vagy legalábbis tudni véljük –, hogy miből van, és bizakodunk benne, hogy ha a HACCP-előírásoknak nem is felel meg, de legalább relatíve elfogadható körülmények között készül. Reményünk általában hiú. Az ilyen éttermekben beszerzett kellemes falatok gyakran sokkal veszélyesebbek a bélműködésünkre, mint az utcai kis piszkosok első látásra elég veszélyesnek tűnő darabjai. Arról nem is beszélve, hogy a helyieknek a 10-20 euró megfizethetetlenül drága lenne. A helyi élelmiszereknek viszont általában számunkra már az alapanyagai sem túl bizalomgerjesztők.

Sztenderd paradicsom- paprika íz

Kezdjük a hallal, ami valamilyen furcsa módon minden ételbe belekerül. Mivel a forró klímán friss halról csak a tenger vagy a tavak közvetlen közelében lehet szó, általában tartósított, vagyis füstölt jószágok kerülnek a levesbe. A ragacsos, látványra is undorító izéknek átható bűzük van, és ízük mindent átjár, ami kellemetlen egyenhalízt kölcsönöz szinte bárminek, amit enni fogunk. De mibe kerül a hal? Paradicsomos-paprikás szaftba természetesen. És itt van a nyugat-afrikai éttermek elterjedésének másik gyakorlati akadály. Talán egyedül az amerikai hamburgerláncok azok, amelyekről nem várjuk el, hogy többféle étellel is rendelkezzenek. Minden egyéb étteremnél alapfunkció, hogy számos eltérő ételt lehessen benne kapni. Nos, a világnak ezen a táján alapvetően egyféle fogás van. Piros szaft, benne valami állat, amit ráöntenek valamire. Az állat mibenléte és a nyakon öntött szénhidráttartalmú köret változhat, ha nem is nagyon. Mi maximum hármat figyeltünk meg egy helyen. A halon kívül belekerülhet még kecske, nagy ritkán birka, valamiféle szárnyas, illetve a némileg misztikus „bush meat”, vagyis bozóthús.

Standard **tomato-** **paprika** flavour

Let us begin with fish, which somehow manages to find its way into almost every dish. As, in a hot climate, fresh fish is only available by the sea or the lakes, in general it is preserved, i.e., smoked or dried fish which is used in soups. The sticky things, that are revolting even to look at, have strong smell and their aroma penetrates into everything, giving an unpleasant fish flavour to almost anything we eat. Where does the fish end up? In a tomato-paprika sauce, naturally, which may help explain a practical impediment to the spread of West African restaurants. Perhaps only the

American hamburger chains are not expected to offer a variety of dishes. In every other restaurant, it is a basic requirement that they should serve various, different, dishes. Well, in this part of the world there is practically only one dish. Red sauce, with some variety of animal in it, which is then poured onto some kind of carbohydrate containing garnish. The animal and the sauce may sometimes vary, even if only slightly. We managed to find three versions in one place. Apart from the fish, goat or, rarely, mutton, or some kind of poultry and or slightly mystical 'bush meat' may also be used.

Monkey and Rodent Meat

What is bush meat? It is practically anything that you can catch in the bush. Our more romantic readers are now picturing Bambi, a doe-eyed gazelle, shot by the nasty hunter. The reality is a lot more disappointing, at least in this part of Africa. Bambi has already been consumed by the grandparents of the present population and antelope-sized animals are very rare even in specifically designated national parks, never mind the bush. What can be found there are

a few monkeys, which are attracted to forage in human communal refuse and therefore are easy to catch, and a lot of rodents of the size of a large rat. It is the latter which generally provides the raw material for bush meat. At this point the general resistance of tourists towards West African food becomes even more understandable. Who would be willing to eat a rat? Well I, for one. There was nothing wrong with its taste and considering the local conditions, the place could also be described as hygienic. What created a slightly unpleasant feeling, even in me, was the local custom that animals are not really skinned before they are put into the pot. The fur is burned off more or less but the follicles and the skin are left and they are not very appetising!

Majom- és rágcsálóhús

De mi is a bozóthús? Nagyjából bármi, amit a bozóton le lehet vadászni. Romantikus lelkületű olvasóink lelki szemei előtt itt bizonyára megjelenik Bambi, az őzikeszemű gazella, akit a csúnya vadász elejt a puskájával. De a valóság ennél azért sokkal kiábrándítóbb, legalábbis Afrikának ezen a részén. Bambit itt már a mostani lakosság dédszülei megették. Antilop méretű állatot még a külön erre fenntartott nemzeti parkokban is csak elvétve lehet látni, nemhogy csak úgy a bozóton. Ami van, az néhány majom, ami még dézsmálja az emberi települések

szemetét, és ezért könnyebben el lehet kapni, meg jó sok rágcsáló, amolyan nagyobbacska patkányféle. Többségében tehát az utóbbiak adják a bush meat alapanyagát. Ennél a pontnál aztán még érthetőbbé válik a turisták általános idegenkedése a nyugat-afrikai táplálékoktól. Mert ugyan ki lenne hajlandó patkányt enni? Hát, például én. Az ízével nem volt gond, sőt, a helyi viszonyok mellett higiénikusnak is volt mondható a hely. Ami viszont még engem is némileg kellemetlenül érintett, az a helyi szokás, hogy az állatot nem igazán bőrozzik le, mielőtt a fazékba teszik. A szőrét még úgy-ahogy leégetik, de a szőrtüszők és a bőr ott maradnak. Azok pedig nem valami gusztusosak.

Fake chicken stew

Bush meat is often caught by the locals themselves. One evening gave us good proof of that. Arriving in one village late in the evening, we were served some poultry with fufu. In reply to our query about the food, we received the somewhat mysterious response that unfortunately the late news of our arrival had left no time to visit the market, hence what we had been served.

Not much later, we discovered that they were not nicely fattened domestic chickens but that the locals caught two pigeons flying and crazily cooing in the area. All that remained was to solve the mystery of the large yellow thing covered by the sauce.

That turned out to be fufu. In taste, appearance and use fufu resembles our potatoes, more specifically mashed potato. It may be made from manioc, otherwise known as cassava, or from yam. The fufu made from the latter resembles mashed potato than the manioc version.

To make it, the boiled tubers are..... pounded with sticks in a large bucket until they turn into purée. When the stew-like sauce is not poured onto fufu, it is put into small pastry forms made of maize and are much less tasty than fufu (naturally, that it is a personal opinion). Many interesting things may also be used in a soup, from palm oil to hazelnut paste, which should not be confused with Nutella, as it is not sweet, but surprisingly, tastes like peanuts. The main ingredients, however, are still paprika and tomatoes, which are not indigenous there either and which give a stew type taste to the whole food. If you close your eyes and savour the taste, you could imagine that you are eating chicken stew with mashed potatoes. Of course, you will need a vivid imagination and the ability to exclude any outside stimulus.

Fufu-sauce-bush meat combination

The whole atmosphere in general is very far from what you would expect in a traditional European restaurant. The roughly constructed wooden stools and tables are sometimes standing in waste and there is no sign of any cutlery. You eat with your hands. Even the locals know that you must wash your hands before eating, so generally you are

given a bowl and some rather corrosive detergent to wash your hands before and after eating. If you are not careful, the unique taste of the detergent will mingle with the tastes of strong smoked fish, hot paprika and boiled rat. I can imagine that our cost-conscious Hungarian readers are now wondering how much that pleasure costs. As I mentioned before, the 'European style' restaurants operate at European prices in that region, too. Well, in a roadside canteen, a fufu, sauce and meat combination generally costs no more than HUF 600 in the region. Naturally, you cannot put a price on such an experience.

Fufu-szaft-bozóthús kombó

A környezet ugyanis általában – nos mondjuk így – messze van attól, amit egy hagyományos értelemben vett európai étteremtől elváránk. Az összetákolts faszékek és asztalok néha kimondottan a szemétként állnak, evőeszközök pedig se híre, se hamva. Kézzel eszünk. Azt azért a helyiek is tudják, hogy ezt kézmosásnak kell megelőznie, így általában adnak egy lavórfélét, meg valami erősen

maró hatású, Ultra jellegű mosóport, amivel lemoshatjuk előtte és utána a kezünket. Így, ha nem vigyázunk, az erős füstölt hal, csípős paprika és főtt-patkány-ízhez kapcsolódik az Ultra mosópor utánozhatatlan aromája is. Anyagi magyar olvasóink, gondolom, már eddig is azon morfondíroztak, hogy mindezt az örömet mennyiért is osztják. Mert ugye, mint írtam, az európai értelemben vett éttermek e vidéken is európai árakkal dolgoznak. Nos, egy fufu-szaft-húsféle kombót egy útszéleitetőben a régióban általában nem mérik 600 forintnál drágábban. De az élmény, az ugye, megfizethetetlen.

Hamis csirke-pörkölt

A bozóthús beszerzéséről pedig gyakran maguk gondoskodnak a helyiek. Egy este ennek szép bizonyítékát is adták. Későn érkezünk egy faluba, ahol a fufu mellé valami szárnyast szolgáltak fel. Azt a némileg talányosnak tűnő útmutatást kaptuk hozzá, hogy sajnos későn szóltunk, így piacra már nem jutottak el, ezért galambot kapunk. Nem sokkal később jöttünk rá a megoldásra: ezek nem szépen hizlalt háziszárnyasok voltak, hanem a környéken csak úgy szállidos és őrült módon turbékoló jóságokból kaptak el nekünk kettőt. Most már csak a sárga nagy valami rejtélyét kell megoldani, ami a szaftban ázik. Az egy fufu. Ízre, kinézetre, sőt felhasználásra a fufu a mi krumplinknak, illetve leginkább is a krumplipürének felel meg. Alapanyaga pedig lehet a manióka – más néven kasszava – vagy a jamgyökér. Ez utóbbiból készült fufu sokkal inkább krumplipürészerű, mint a maniókaverzió. A feldolgozás pedig úgy történik, hogy a főtt gumókat egy nagyobbacska vödörben botokkal törik pürészerűvé. Amikor pedig nem fufura öntik a trutyit, akkor kukoricából készül kis sütiformákra kerül a szaft, amelyek – ez persze meglehetősen önkényes megállapítás – sokkal kevésbé finomak, mint a fufu. Magába a levesbe is sok érdekesség kerülhet a pálmaolajtól a földimogyoró-pasztáig. Ez nem tévesztendő össze a Nutellával, nem édes, hanem meglepő módon, földimogyoró ízű. De a legfőbb alkotóelem mindenképpen az – itt sem őshonos – paprika és paradicsom, amitől az egésznek azért van egy kis pörköltsztaftos stichje. Szóval, ha becsukjuk a szemünket, és csak az ízeket élvezzük, akkor akár azt is gondolhatnánk, hogy csirkepörkölt eszünk krumplipürével. Ehhez persze azért kell egy elég élénk fantázia, és a külvilágból érkező ingerek kizárására való képesség.

French Baguette for Breakfast

Choice usually exists only at midday or in the evening. The mornings are also different there. Of course, when tourists stay in a good hotel, even in a not so comfortable part of the world, they do not have any problems with breakfast. The same also applies to European tourists visiting West Africa. As the region is mostly based on the ruins of the French colonial empire, the hotels serve continental breakfasts: breads, more specifically baguettes, butter and jam, with coffee or tea. If you ask very nicely, you may also get an egg. If breakfast is not included in your room rate, you will have to pay some 2,000 West African Fracs (CFA), equivalent to approximately HUF 1,000. The price does not seem very high, until you learn how much the served food actually costs. You can find out if you leave your hotel and try to purchase the same in one of the breakfast bars in the street, just 50 metres away.

The menu is almost identical everywhere, although the rest is simpler. Clearly, the French loved the baguette so much that they taught their subjects to produce excellent ones even in the most remote parts of their empire. You can find the same authentic French baguette in the most remote small town in Benin that you would find in a boulangerie in Paris. The only difference is that here it costs approximately HUF 50. For the same price, you also get a teabag, locally known as a 'Lipton', or coffee. The latter is served in a bowl, with a huge amount of condensed milk. Two eggs would cost you another HUF 50.

Francia bagett reggelire

De ez a választék általában csak délben és este áll rendelkezésre. A reggeli itt is más. Persze ha a turista jó szállodában lakik a világnak akár egy annyira nem jó részén is, a reggelire nincs gondja. Így vannak ezzel azok az európai turisták is, akik Nyugat-Afrikába utaznak. A szállodákban, mivel jórészt a francia gyarmatbirodalom romjain járunk, kontinentális reggeli van: kenyér, pontosabban bagett, vaj, lekvár. Mellé kávé vagy tea. Ha nagyon szépen kérjük, esetleg tojás is kerülközik. Mindezért, ha nincs benn a szálloda árában, elkérnek 2000 valutaközösségi frankot, ami úgy ezer forint. Az ár nem is tűnik olyan magasnak. Egészen addig, amíg meg nem tudjuk,

mennyibe is került a felszolgált ételkészlet valójában. Ezt akkor tudhatjuk meg, ha kimerészkedünk a szállodák kapuin, és az előttük mintegy ötven méterrel elhelyezkedő utcai reggelizőhelyek egyikében próbáljuk meg ugyanazt beszerezni.

A körítés egyszerűbb, a menü azonban szinte ugyanaz. A bagettet a franciák láthatóan annyira szerették, hogy birodalmuk legtávolibb sarkaiban is megtanították alattvalóikat arra, hogy azt kiválóan készítsék. Benin legeldugottabb kisvárosában is éppolyan autentikus francia kenyeret kaptunk, mintha egy párizsi boulangerie-ből vettük volna. Csak éppen mintegy 50 forintnyit kóstált. Mellé ugyanennyiért járt lógatós tea, helyi neve „Lipton”, vagy kávé – ez utóbbi mély tányérban felszolgálva, istentelen mennyiségű sűrített tejjel. Két tojás megint egy ötvenes.

Doughnuts in a Nigerian Village

Occasionally, we wanted to immerse ourselves even deeper into the experience of the local breakfasts and that is when we had a real surprise. Firstly, a really shocking experience was waiting in a small Nigerian village, where a woman was making a kind of doughnuts for breakfast. They were not at all like 'lángos' we are used to in Hungary, but it was still really tasty.

They were made from millet flour, were slightly thicker than in Hungary and were sprinkled with powdered hot spices. It was much cheaper than a baguette as we bought a bag full of them for HUF 125 worth of West African Francs. We had plenty for both of our breakfasts and even for elevenses, too. Slightly further south, the doughnuts are made from wheat flour (who knows where that comes from) and have the same taste, aroma and texture as those I purchase in Budapest, at the Stadionok metro station. They may be smaller in size but they unbeatable on price. One doughnut costs HUF 12.5. We loved them!

Lángos egy nigeri faluban

Mi viszont néha még ennél is mélyebbre szerettünk volna merítkezni a helyi reggelizés élményvilágában. Bizony ekkor lepődtünk meg igazán. Az első mellbevágó élmény egy kis nigeri faluban ért, ahol a néni reggelire lángost sütött. Ez a fajta nem egészen olyan, mint az itthoni, de kimondottan finom. Köleslisztből készül, kicsit vastagabb,

mint a hazai, és csípős port szórnak rá. Ez messze nem olyan drága dolog, mint a bagett, 125 forintnak megfelelő frankért már egy teljes zacskónyit adtak. Kettőnknek bőven elég volt reggelire, sőt tízórára is. Kicsit délebbre, ahol már – ki tudja honnan – búzalisztból készül a lángos, pontosan olyan ízre, illatra, állagra, mint amit a Budapesten, a Stadionok metróállomásnál szoktam reggelizni. Méretre kisebb, cserébe árban verhetetlen: darabja 12,5 forint! Mi imádtuk.

Zöldes, sűrű trutyi

Egy togói faluban pedig megnézhattuk, mit is kapnak reggelire azok, akiket a gyarmatosítás szele alig csapott meg. A reggeli ott igen korán elkészül, hiszen az asszonyok már napkelte körül a konyhában szorgoskodnak. Főzik a kukoricakását. A zöldes, sűrű lé önmagában nem túl kellemes, ezért megbolondítják némi, na jó, rém sok cukorral. Így mondjuk ehető. De azért volt ennél rosszabb is, amikor reggelire is kukoricafufut kaptunk, csípős-keserű füstölt hallével. Az valahogy nagyon nem fogott. És hogy ezek után mi volt a reveláció? Visszatérni Ghánába, az angolszász kultúrkörbe, és egy jó vagy inkább közepesen jó szállodában végre a tojás mellé kolbászt és sült szalonnát reggelizni.

Thick greenish gunk

In a Togo village, we found out what those people who had been barely affected by the wave of colonisation had for their breakfasts. The breakfast is made very early because women are busy in the kitchen from dawn. They cook a maize porridge, which is a thick, greenish gunk, which is not too pleasant in itself, so has a lot of sugar added to it. That makes it edible. We had something worse too when we were served maize fufu with spicy, bitter, smoked fish soup for breakfast; that somehow did not go down too well. With what to follow all that? A return to Ghana to a British influenced cultural environment, finally to eat sausage and bacon with eggs for breakfast, in a good or satisfactory good hotel.

XXII.
MAGYAR BOROK ÚTJA
RALLYE

2017. augusztus 25-27.

3 NAP
250 RÉSZTVEVŐ
15 PINCÉSZET
15 ÜGYESSÉGI FELADAT

Regisztrálj és fedezd fel velünk a Nyugat-Dunántúli és a határon túli pincészeteket!

További információ
www.borokutja.hu | www.facebook.com/borokutja

In Europe, you would most probably pay little attention to photos of men wearing elegant, colourful, carefully selected European clothes. However, what about when the photos show variously aged, African men staring at you directly through the lens with pride and self-assurance? If you also notice that in the background there are dilapidated buildings, walls riddled with bullet holes and more poverty than wealth, you may quite rightly ask who these showy people are and what kind of a person affects this exhibitionist style?

A stílus maga az ember

A SAPE rétegekultúrája

Clothes Make the Man

by Gergely Pap
Szerző: Pap Gergely

The SAPE Culture

Who are they?

In French, they are called, 'les sapeurs', i.e., style-makers, members of SAPE. The 'Société des Ambianceurs et des Personnes Élégantes' is a fashion and movement spread primarily through larger towns in the two Congo republics. The movement involves people from various backgrounds, usually earning moderate incomes and therefore residing primarily in poorer neighbourhoods. They tend to earn their income from such average occupations as taxi driving, waiting table or couriering, which still provides

Mégis kik ők?

Nevük franciául „les sapeurs”, vagyis az ízlésformálók, akik a SAPE tagjai. Ez a „Société des Ambianceurs et des Personnes Élégantes”, amely elsősorban a két Kongó nagyvárosaiban hódító divat és mozgalom. Közöttük a legváltozatosabb háttérű emberek találhatók, akik rendszerint szerény jövedelemmel bírnak, és ennek megfelelően elsősorban a szegénynegyedek lakói. Foglalkozásuk szerint a legátlagosabb keresetforrásból élnek: taxikosok, éttermi felszolgálók, kifizetőiük. Ez tehát még nem ad magyarázatot arra, hogyan váltak „szapórré”.

Különbözőségük sok hasonlatosságot rejt: az

no explanation of how they became 'sapeurs'.

Their diversity masks a great deal of similarity as they all share a wish to bring a new style of existence into their everyday world of poverty. That is reflected, not only in extremely expensive clothes but also in a European style social life, with regular gatherings, meetings and discussions in restaurants or beer halls. They intend to show an alternative, a more peaceful lifestyle, more worthy of men in the, often introvert, African political and social environment. In contrast to the background aggression and violence present in everyday life in Africa, they represent a truly outstanding manifestation of non-violent, peaceful and personal human relations.

SAPE is not a modern story

The roots of the movement go far back in time, into the stormy days of Africa and especially of the two Congos, i.e., Brazzaville and Kinshasa. The 19th Century passed in the spirit of colonisation there too, with Brazzaville Congo, the smaller in territory, was controlled by the French, while the Belgians controlled the significantly larger, Kinshasa Congo. The Europeans clearly enjoyed themselves in the two countries and employed many Africans in their households. That is when the habit of dressing the African house servants in European clothes in the spirit of Europeanism and civilisation and of encouraging of the Africans around them to dress in the European style began. Great amounts of second-hand clothing were imported and the first 'sapeurs' saw an opportunity to dress elegantly also catch up with the Europeans through adopting this new clothing style. The movement really began to grow in the 1960s, which is when it was named 'SAPE'. From the beginning, a major role in the movement was played by Papa Wemba who, alongside being the greatest master of African Rumba, promoted the ideas of openness, European thinking and integration in

Gondosan megválogatott színes és elegáns, láthatóan európai öltözetű emberek fényképei nyilván nem keltenének bennünk különösebb figyelmet és érdeklődést – itt Európában. De mi van akkor, ha a képeken a legkülönbözőbb korú, afrikai férfiakat látjuk, akik büszkén és öntudatosan állnak a lencse elé, és néznek farkasszemet velünk? S ha még arra is felfigyelünk, hogy a háttérben bizony romos épület, esetleg golyószabdalta házfal és sokkal inkább a szegénység, mint a jólét köszön vissza, joggal tesszük fel a kérdést: kik is ezek az úrhatnámok, és milyen ember rejtőzik a magamutogató stílus mögött?

a közös bennük, hogy a szegénység hétköznapiában új életstílust kívánnak felmutatni,

ami messze nemcsak a méregdrága ruházkodásban ölt testet, hanem az európaihoz

the two countries that had become independent in the 1960s, until his death in 2016. During the civil wars and military conflicts that plagued the two countries between the 1970s and 1990s, the 'SAPE' movement was pushed into the background, though it gained momentum once more after the millennium. Today the followers of the movement appear regularly in numerous reports, articles and even books and studies.

hasznos társasági életben is, rendszeres összejövetelekben, találkozókban, éttermi vagy sörözői beszélgetésekben. A sokszor befelé forduló afrikai, politikai és társadalmi környezetben alternatívát kívánnak mutatni, egy békésebb, emberhez méltóbb életvitel lehetőségét. Az afrikai hétköznapiakban jelen lévő agresszió és erőszak ellenében az erőszakmentesség, a béke, az emberi kapcsolatok személyes alapú alakításának esélyét képviselik – valóban feltűnő módon.

A SAPE nem mai történet

A mozgalom gyökerei a távolabbi múltba nyúlnak vissza, Afrika és különösen a két Kongó, vagyis a Brazzaville és Kinshasa Kongó viharos történetébe. A XIX. század itt is a gyarmatosítás jegyében telt el, míg a területileg kisebb Brazaville Kongó francia, a nála nagyságrendileg nagyobb Kinshasa Kongó pedig belga uralom alatt állt. Az európaiak láthatóan jól érezték magukat a két országban, és helyi háztartásukban sok afrikait

foglalkoztattak. Innen terjedt el a szokás, hogy utóbbiakat európai ruhába öltöztessék, majd az európaizálás, a civilizáció jegyében arra ösztönözzék a hozzájuk közelebb álló afrikaiakat, hogy kezdjenek maguk is európai módon öltözködni. Ehhez pedig rengeteg használt ruha érkezett ide. Ennek ízt és a felzárkózás esélyét látták meg az első sapeurök az új öltözködésben, ami később a '60-as években már mozgalommá vált. Ekkor kapta nevét is: SAPE.

Mindebben kezdettől fogva nagy szerepe volt Papa Wembának, aki az időközben, a '60-as évek elején függetlenségüket elnyerő két országban a nyitottság, az európai gondolkodás és a felzárkózás eszméjét is hirdette, miközben az afrikai rumbazene legnagyobb, 2016-ban eltávozott mestere volt. A polgárháborúk és katonai konfliktusok kínozták két országban a '70-es és '90-es években a SAPE kétségtelenül a háttérbe szorult, de a 2000-es években ismét erőre kapott. Ma már számos riport, újságcikk, sőt könyv és tanulmány is foglalkozik követőivel.

What is the message?

Let us not read more into this than there really is! Who wouldn't dream of leaving behind an often dull, depressing and hopeless ordinary, everyday situation to step across into another world and stand out from the crowd? The words of the 'sapeurs' reveal just that; the main objective of their elegant, European-style, clothes is to make them stand out from their environment and take them into a lifestyle which goes beyond their everyday lives. A window opens to the world through their showing off and boisterousness, which is not so very unusual in African life and reality when compared to the norms of old Europe. The clothing and playful behaviour are a contrast to the aggressive African world and its frequent struggles.

'SAPE' calls on the residents of the two, often opposing, Congos to respect the requirement for peace.

Mi hát az üzenet?

Ne lássunk ebben többet, mint ami: a sokszor sivár, lehangelő és kilátástalan hétköznapiak horizontján

való túllépés, a messzebb tekintés és az átlagból való kitűnés vágya ugyan kiben ne lenne meg? A sapeurök szavaiból kiderül, hogy az európai

Let us hope that the 'sapeurs' contribute something to the new ways and means of peaceful and open co-operation in other African countries which are seeking their new positions in the world in this age of

globalisation. For so long now, they, themselves, have been trying, in one way or another, to live in that spirit and define their place in life and in the world: the clothes helping to make the man.

elegancia szabályainak is megfelelő, de környezetükben feltűnő öltözetük és a hétköznapiakból kilépő életsílusuk elsősorban ezt szolgálja. Egyben ablakot nyit a világra a feltűnés és a harsányság révén, de ez az afrikai hétköznapiakban és valóságban korántsem annyira szokatlan, mint a vén Európából nézve. Sőt, az öltözet és a bohókás viselkedés maga is ellentéte az agresszív, sokszor a túlélésért való küzdelmet jelentő afrikai világnak.

A korábban egymással is harcban álló két Kongó lakóit a béke parancsára figyelmezteti a SAPE. Talán a békés, nyitott, a globalizáció korában új helyüket kereső afrikai országok új lehetőségeinek és útjának felmutatására pedig talán a sapeur-ök is hozzátettek valamit. Hiszen korukat megcáfolva ők már évtizedek óta kimondva, kimondatlanul e gondolatok jegyében igyekeznek élni, megfogalmazni helyüket az életükben, a világban. Így válik stílus és ember egyggyé.

Tropical[®]

FASHION

edited by Anita. Sz. K.

LOUIS VUITTON
CAPUCINES BB, €3,650
WWW.LOUISVUITTON.COM

GUCCI
ROSE PRINT MID-HEEL PUMP, \$750
WWW.GUCCI.COM

→ **GUCCI**
SYLVIE FLORAL JACQUARD TOP
HANDLE BAG, €2.390
WWW.GUCCI.COM

↙ **MANOLO BLAHNIK**
XACACTUS, €895
WWW.MANOLOBLAHNIK.COM

↗ **BALENCIAGA**
BLANKET SQUARE M LEATHER
TOTE, €1,995
WWW.MYTHERESA.COM

↗ **ALBERTA FERRETTI**
MULES, €785
WWW.ALBERTA FERRETTI.COM

→ **CHANEL**
CAMELLIA
WWW.CHANEL.COM

↗ **SALVATORE FERRAGAMO**
FLOWER BRACELET, €398
WWW.FERRAGAMO.COM

↗ **CHANEL**
SUNGLASSES
WWW.CHANEL.COM

↗ **PHILOSOPHY DI LORENZO**
SERAFINI
BORSA TRACCOLA, €260
WWW.PHILOSOPHYOFFICIAL.COM

↗ **SOSPIRO**
ERBA PURA
EAU DE PARFUM, €200
WWW.NEROLI.HU

↙ **ALEXANDER MCQUEEN**
HOBNAIL ANKLE BOOT, \$3,550
WWW.ALEXANDERMCCQUEEN.COM

↗ **MIU MIU**
SHOULDER BAG, €1,700
WWW.MIUMIU.COM

↘ **GUCCI**
DIONYSUS GG BLOOMS MINI
BAG, €1,350
WWW.GUCCI.COM

→ **FENDI**
BACKPACK, €2,200
WWW.FENDI.COM

↗ **GUCCI**
PRINCETOWN LEATHER SLIPPER,
€650
WWW.GUCCI.COM

↘ **M·A·C COSMETICS**
CANDY YUM YUM FRAGRANCE, \$57
WWW.MACCOSMETICS.COM

↗ **DOLCE & GABBANA**
VANDA SATIN CLUTCH, €2,950
WWW.DOLCEGABBANA.COM

↗ **PANDORA**
MAGNOLIA BLOOMS STUD
EARRINGS, €45
WWW.PANDORA.NET

↗ **M·A·C COSMETICS**
LIPSTICK CANDY YUM YUM, \$17
WWW.MACCOSMETICS.COM

↙ **DOLCE & GABBANA**
PRINTED LEATHER
PUMPS, €875
WWW.DOLCEGABBANA.COM

↗ **TIFFANY & CO.**
FLOWER RING
WWW.TIFFANY.COM

↗ **LOUIS VUITTON**
TWIST MM, €2,900
WWW.LOUISVUITTON.COM

7 **GUCCI**
FLORAL EMBROIDERED SWEATSHIRT, €1,500
WWW.GUCCI.COM

↑ **MARNI**
FLORAL-PATCHWORK SCUBA DRESS, €1,390
WWW.MYTHERESA.COM

**"I must have flowers,
always, and always."
Claude Monet**

7 **ETRO**
TRIBAL-PRINTED TUNIC DRESS, €910
WWW.ETRO.COM

7 **AQUAZURRA**
FLORA 105 EMBELLISHED SUEDE SANDALS, €695
WWW.MYTHERESA.COM

7 **VALENTINO**
EMBROIDERED JACQUARD VISCOSE DRESS, €2,890
WWW.VALENTINO.COM

↑ **ALEXANDER MCQUEEN**
FLORAL-PRINTED COTTON DRESS, €2,895
WWW.MYTHERESA.COM

↳ **DIANE VON FURSTENBERG**
LONG SLEEVE ASYMMETRIC
HEM DRESS, €548
WWW.DVFCOM

→ **ROBERTO CAVALLI**
BELL HEATHER BLAZER,
\$1650
WWW.ROBERTOCAVALLI.COM

↑ **DOLCE & GABBANA**
LUCIA FLORAL LEATHER
HANDBAG, €1,750
WWW.MYTHERESA.COM

→ **ROBERTO CAVALLI**
BELL HEATHER STRAIGHT FIT
TROUSERS, €950
WWW.ROBERTOCAVALLI.COM

↑ **DOLCE & GABBANA**
PRINTED CHIFFON SILK DRESS, €2,550
WWW.DOLCEGABBANA.COM

↑ **GUCCI**
FLORAL SNAKE PRINT SILK DRESS,
€1,890
WWW.GUCCI.COM

Örök élmények, varázslatos pillanatok!

Pihentető felüdülésre vágyik?
Szeretne végre kirobbanó formában lenni?
Eddig nem találta meg a megfelelő ajánlatot?

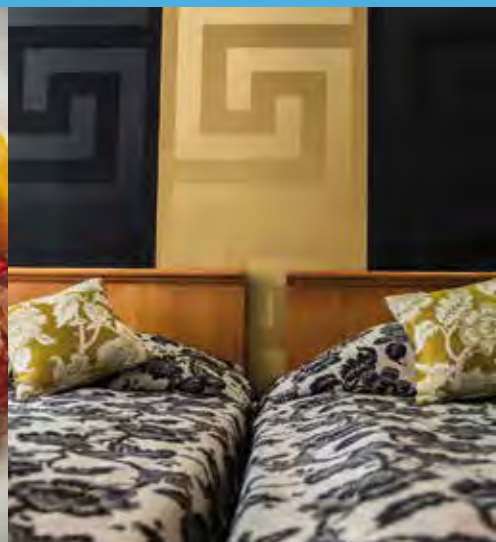
Akkor készüljön fel a 2017-es év
legnagyobb kihívásaira egy revitalizáló
wellness hétvégén, a ráckevei felnőttbarát
Duna Relax & Event Hotelben,
a gyerekmentes pihenés szakértőjénél!

Foglaljon most és mi ellazulását
különleges bánásmóddal,
extra csomag lehetőségekkel
és kedvezményekkel honoráljuk!

A Relax csomag tartalma

- Közvetlenül a folyóra néző, erkélyes szoba
- Bőséges büféreggeli
- Különleges ízvilágú svédasztalos vacsora
- Puha frottír köntös
- Antik Római wellness birodalom
- Szauna program
- Úszómedence
- Pezsgőfürdő, Hidromasszázs, Gejzír
- Teabár

További részletek a www.wellnesshotel.hu oldalon.

‘Colourful, Friendly, Rich’

Ghana, through the eyes of Sena Dagadu

„Színes, barátságos, gazdag”

Ghána, Sena Dagadu szemével

She has two home countries, but cannot mingle in either without being spotted. She stands out in her home country because she looks light, and in Hungary because she looks dark. Sena Veronika Dagadu was born in Ghana though, as her mother is Hungarian, came to Hungary to study. To our benefit, she has remained here and has made a successful career in music as the singer of ‘Irie Maffia’. We asked her about her other homeland and the contrast between the two countries she considers home.

by **Barbara Bernáth**

Két hazája van, azonban egyik helyen sem tud feltűnés nélkül elvegyülni. Szülőföldjén azért nem, mert fehérnek számít, itthon pedig azért nem, mert színesnek. Sena Veronika Dagadu Ghánában látta meg a napvilágot, édesanyja magyar származásának köszönhetően azonban hazánkba utazott, hogy nálunk tanuljon. Szerencsénkre itt is ragadt, és sikeres zenei karriert futott be az Irie Maffia énekesnőjeként. Szülőföldjéről és a két hazája közötti kontrasztról kérdeztük.

Szerző: **Bernáth Barbara**

How often do you visit Ghana?

– More or less each year, and in general I spend one or two months there. Whenever possible, I combine pleasure with business and, alongside the time spent with my family and friends, I dedicate time to my career, too, as I also sing in Ghana. Originally, I went to Ghana only for the family but my career has picked up there too and I am always very busy. That is why recently I have realised that two months are probably not enough. (she laughs)

Are your name and music known as well in Ghana as in Hungary?

– I would not say that everyone knows my name but there are many who like my music there, too.

In just a few words, how would you describe your homeland?

– Colourful, friendly, rich.

Milyen gyakran jársz haza Ghánába?

– Nagyjából évente hazajárok, és általában egy-két hónapot biztosan kint is töltök. Általában összekötöm a kellemest a hasznossal, és a családommal, illetve a barátokkal töltött időm kívül még foglalkozom a karrieremmel is, ugyanis kint is zenélek. Eleinte csak a családom miatt mentem, mióta kint is beindult a karrierem, mindig nagyon sok dolgom van Ghánában. Éppem ezért az utóbbi időben azt vettem észre, hogy a két hónap kezd kevés lenni. (nevet)

Ghánában is olyan sokan ismerik a neved és a zenéd, mint itthon?

– Azt mondjuk nem mondanám, hogy mindenki ismeri a nevem, de igen, kint is sokan szeretik a zeném.

Ha lehetne pár szóval jellemezni a szülőfölded, akkor mit mondanál?

– Színes, barátságos, gazdag.

A két ország nagyon különbözik kulturálisan. Vannak olyan ghánai szokások, hagyományok, amelyeket a magyar emberek furcsállnának vagy nem értenének?

Nagyon sok különbség van a két ország között, ha jobban belegondolok

The two countries are very different culturally. Are there Ghanaian habits and traditions that would seem strange or incomprehensible to a Hungarian person?

– There are many differences between the two countries and, if I think about it more carefully, there are almost only differences. We have different eating habits and eat different things. People think differently and the air is also different (laughter). The festivities are different and we celebrate differently, with a lot more noise and colour. Ghana is a very musical country; it is the home of drums so you hear many drums played. I have, stored in my memory, the exotic rhythms that I absorb whenever I am in Ghana, to be used later in my music. Perhaps the only thing the same is that people love football in Ghana as much as they do in Hungary. (laughter)

What festivities are there in Ghana?

– Clearly, the secular celebrations have become a tradition in Ghana too, but we also have many other festivals like the harvest festivals. In addition, many celebration days

relate to various turning points in the lives of people, such as birth, naming ceremonies, death, entering adulthood and weddings; those events are accompanied by special customs and celebrations and we can easily say that Ghanaians can always find a reason to celebrate.

Have you ever thought about what you would be doing now and where you would be, if you had not come to Hungary in 2001 and stayed here?

szinte csak az van. Mások az étkezési szokások, másokat esznek, másképp gondolkoznak az emberek, még a levegő is más (nevet). Mások az ünnepek, és ezeket másképp ünnepelik meg, sokkal hangosabban, szívesebben. Nagyon muzsikuss ország, Ghána a dob szülőföldje, így rengeteg dobolást hall kint az ember. Ezeket az egzotikus ritmikákat, melyeket minden kintlétem alatt magamba szívok, elraktározom, és később felhasználom a zenéimnél. Az egyetlen azonosság talán az, hogy Ghánában is imádják az emberek a focit, pont úgy, mint Magyarországon. (nevet)

Milyen ünnepek vannak Ghánában?

– Nyilván a világi ünnepek kint is hagyománynak számítanak már, de ezeken kívül nagyon sok fesztivál van, mint például az aratási fesztiválok. Ezenkívül rengeteg jeles nap kapcsolódik az emberek életében a különböző fordulópontokhoz, gondolok itt a születésre, a névadásra, a halálra, a felnőtté válásra vagy az esküvőre. Ezekhez az eseményekhez külön szokások és ünnepek kapcsolódnak, szóval mondhatjuk, hogy a ghánai emberek mindig találhatnak okot az ünneplésre.

Gondolkoztál már azon, hogy mi lenne veled, ha nem ültél volna fel 2001-ben arra a repülőre, ami Magyarországra hozott, és nem maradtál volna itt? Mivel foglalkoznál, vagy hol tartanál akkor?

– Nem tudom, nyilván nem így lenne. De valószínű, hogy akkor is valahogy

– I do not know. Obviously, I would do something different! It is likely though, that somehow, I would have still chosen music or I would be working in my mother's jewellery shop, helping her.

Talking of jewellery. I have read that in Ghanaian culture jewellery, especially pearls are very important. Is that really so?

– Yes, the demand for pearls in Ghana has a long history, stretching back to slaving times, when pearls arrived in the country from all over the world, in trade. As pearls are valuable and their value increases with time, they often are gathered into family collections and legacies. The pearls pass on from women to their daughters and granddaughters in inheritance. That habit still lives on today in many families. People wear jewellery every day in Ghana. Each little item has a meaning and each colour and shape sends out a message to the world.

On the subject of women: how true is the African stereotype that, on the continent, women are burdened by rules, oppressed and are not equal to men?

– Look, I think each stereotype is based on something, and that is why it becomes part of general knowledge. I, however, do not think that it is completely so, especially not today. It varies by county though and, in Ghana, it depends on the ethnic group to which you belong. There are ethnic groups in which all inheritance passes down the maternal line, making women more important than men. In those places, women are often the keepers of the families, as it is mainly the women who work in the markets. Women are present in politics as well as in the economy so, locally, in Ghana we are not oppressed at all.

Which ethnic group do you belong to and what are your characteristics?

– I belong to the 'Ewe' ethnic group. We are very clever! (laughter) More seriously, this ethnic group has given the world many scientists, teachers and intellectuals, of whom we are very proud. Our language is also special, because it is not similar to any other

a zene felé kanyarodtam volna, illetve édesanyám ékszerboltjában dolgoznék, neki segítenék.

Apropó, ékszer. Olvastam, hogy a ghánai kultúrában nagy jelentőséget tulajdonítanak az ékszereknek, főleg a gyöngyöknek. Ez tényleg így van?

– Igen, régre nyúlik vissza a gyöngyök iránti nagy kereslet Ghánában, egészen a rabszolgatartó

Ha már a nőknél tartunk: mennyire igazak Afrikára azok a sztereotípiák, melyek szerint a kontinensen a nőknek rengeteg szabályt kell betartaniuk, elnyomásban élnek, és nem egyenlőek a férfakkal?

– Nézd, szerintem minden sztereotípiának van alapja, azért kerül a köztudatba. De szerintem ez nem teljesen így van, pláne nem manapság. Egyébként ez országonként változik,

időig, amikor a kereskedelem miatt elkezdtek beáramlani az országba a gyöngyök a világ minden tájáról. Mivel a gyöngy sokat ér, és idővel nő is az értéke, nagyon sok helyen családi gyűjteményekben, örökségekben halmozzák fel a kis köveket. Ezeket a kincseket adják aztán az asszonyok lányaiknak, unokáiknak örökség gyanánt. Ez a szokás a mai napig él rengeteg családban. Az emberek egyébként a mindennapokban is hordják az ékszereket. Minden apróságnak jelentése van, minden színnel, formával az emberek üzennek valamit a kívüllagnak.

Ghánában meg attól függ, hogy melyik népcsoporthoz tartozol. Nem egy népcsoportnál anyai ágon öröklődik minden, úgyhogy a nők ezáltal fontosabbá válnak a férfiaknál. Ezeken a helyeken még nem ritka az sem, hogy a nők a családfenntartók, mert a piacokon legfőképpen nők dolgoznak. A gazdaságon kívül még a politikában is jelen vannak a nők, úgyhogy Ghánában szerencsére egyáltalán nem vagyunk elnyomva.

És te melyik népcsoportba tartozol, mi jellemző rátok?

– Én az Ewe népcsoporthoz. És mit lehet tudni rólunk? Hát, hogy nagyon

Ghanaian languages, at all. We are also powerful in black magic.

Have you ever been involved in black magic?

– No, I have never tried or studied anything like that.

As far as I know, every name has an important meaning in Ghana. What does your name mean?

‘– Sena’ means ‘gift of God’, ‘God gives’.

And what does the name of your daughter, ‘Kekeli’ mean?

It means ‘a large and natural light’ such as moon, sun or starlight.

What would you advise tourists planning to visit Ghana? What should they visit?

– Ghana is very multifaceted so, when you travel you will encounter different ethnic groups and different cultures every few kilometres. When you visit Ghana, you should arrive with an open mind. I would suggest that tourists get to know the local people; be open and curious. They should see how

the locals live, what they eat and what music they listen to, how they dress and what they think of the world. I think that is the best way to discover and understand Ghana.

okosak vagyunk! (nevet) Komolyra fordítva a szót, nagyon sok tudós, tanár és intellektuális ember jön közülünk, erre nagyon büszkék vagyunk. Különleges még a nyelvünk, ugyanis egyáltalán nem hasonlít a többi ghánai nyelvhez. És erősek vagyunk a fekete mágiában is.

Te foglalkoztál valaha fekete mágiával?

– Nem, én soha nem próbáltam, és nem is tanultam ilyesmit.

Úgy tudom, Ghánában minden névnek komoly jelentése van. A te neved mit jelent?

– A Sena azt jelenti, hogy Isten ajándéka vagy Isten ad.

És a kislányodé, Kekelié?

Nagy, természetes fényt jelent, például Hold, Nap vagy csillagfény.

Mit tanácsolsz azoknak az utazóknak, akik Ghánába készülnek? Mit érdemes megnézni?

– Ghána nagyon sokszínű, ezért ahogy utazunk, néhány kilométerenként teljesen más népcsoporttal és más kultúrával találkozunk. Szóval oda nagy nyitottsággal érdemes érkezni. Én azt mondanám, hogy ismerkedjenek az odaérkezők a helyiakkal, legyenek nyitottak és kíváncsiak. Nézzék meg hogyan élnek az ottani emberek, mit esznek, milyen zenét hallgatnak, hogy öltözködnek, mit gondolnak a világról. Szerintem így lehet leginkább felfedezni és megérteni Ghánát.

Mert a világon mindennél jobban szereted őket

Már most gondoljon a nyárra
és foglalja le nyaralását
akár egy hétre is kedvezményes
csomagajánlatunk alapján!

OXIGÉN HOTEL *****SUPERIOR
FAMILY & SPA NOSZVAJ

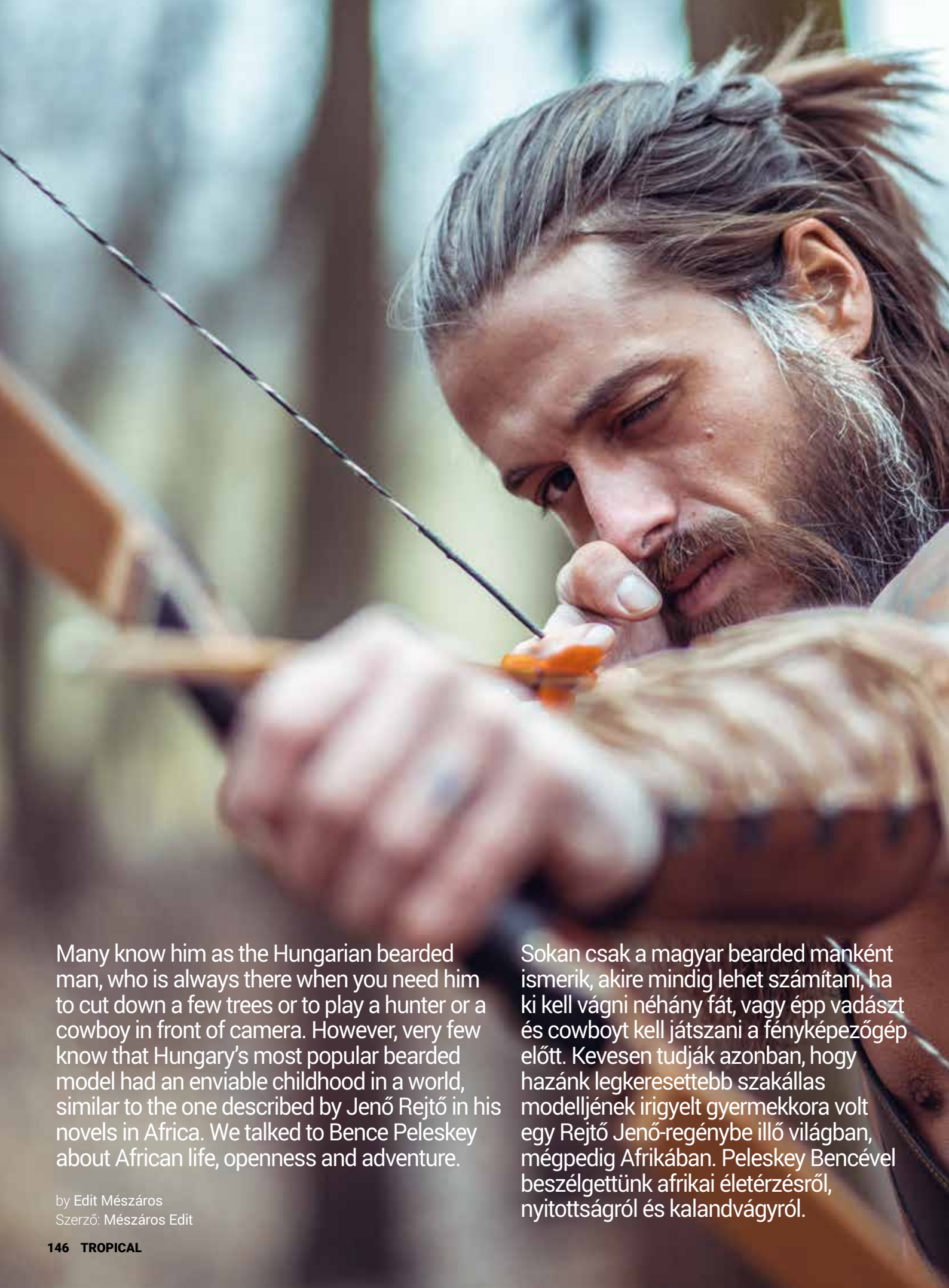
Szállás erdőre néző gyerekbarát select és select plus szobákban, amelyet modern, rusztikus stílusban megálmodott, elegáns bútorok, otthonosságot sugárzó textíliák díszítenek. Óriási, kényelmes franciaágyaink, sok puha díszpárnával pihentető alvást és nyugodt, kellemes éjszakát biztosítanak vendégeinknek.

www.oxygenhotel.hu

Mennyei wellness élmények szülőknek!

A családi wellness részleg használata vendégeink részére korlátlan és díjtalan:

- Eredeti japán onsen (fürdő) hangulatát idéző kétféle beltéri élménymedence, sokfunkciós masszázselemekkel, valamint a vízesést formázó húsz méter hosszú úszómedence.
- A wellness részleg különleges panorámaszaunával, aromaszaunával, japán gőzkabinnal, infrasaunával, sókabinnal, élmény- és masszázshanyokkal, melegített padokkal és Kneipp-kúrával igazi kényeztető élményeket kínál
- A felnőtteket körpanorámás pihenő, napozóterasz várja kilátással a különleges japánkertre, meditációs kertre, illetve az ősfás parkra, a Bükk-hegység magaslataira.
- A szállodában fürdőköpeny bekészítés és szaunalepedő és fürdőtörölköző áll rendelkezésére.
- Beauty szalonunk különleges arckezelésekkel indiai és ayurvédikus testkezelésekkel, masszázsokkal fokozza a wellness élményt.
- Online masszázsfoglalás a recepción az egyik legújabb szolgáltatásunk!

Many know him as the Hungarian bearded man, who is always there when you need him to cut down a few trees or to play a hunter or a cowboy in front of camera. However, very few know that Hungary's most popular bearded model had an enviable childhood in a world, similar to the one described by Jenő Rejtő in his novels in Africa. We talked to Bence Peleskey about African life, openness and adventure.

by Edit Mészáros
Szerző: Mészáros Edit

Sokan csak a magyar bearded manként ismerik, akire mindig lehet számítani, ha ki kell vágni néhány fát, vagy épp vadászt és cowboyt kell játszani a fényképezőgép előtt. Kevesen tudják azonban, hogy hazánk legkeresettebb szakállas modelljének irigyelt gyermekkorra volt egy Rejtő Jenő-regénybe illő világban, mégpedig Afrikában. Peleskey Bencével beszélgettünk afrikai életérzésről, nyitottságról és kalandvágyról.

Life in a Rejtő novel

Interview with Bence Peleskey

Élet egy Rejtő-regényben

Interjú Peleskey Bencével

Many people dream of an exciting and special childhood such as yours may have been in Africa. When, and how, did you end up in Algeria?

– My parents are doctors and, although they did not plan to go to Algeria, that is where we ended up. We lived in a tiny village, twenty kilometres from the coast, at the foot of the Atlas Mountains, familiar from Jenő Rejtő's novels. All you had to do was to open your window to see the Atlas in front of you. It was dramatically beautiful. My first memories are of Algeria because I was only four years old when we went there. While I was of kindergarten age, I stayed at home with my mother, though I did start school there. In the morning, I studied at an Arabic school, in the afternoon I continued in a French school and finished in the evening with my Hungarian mother. My days were really quite busy. My father loves fishing, so we often visited the coast, which was truly untouched; it was very rare that we met anyone at all there. Naturally, we also visited the surrounding countries. When we went south, we found ourselves in the Sahara, in the Hoggar Mountains, which is a very different world.

As a European child, you obviously stood out from the crowd. How did your classmates accept you at school?

– I was dropped into deep water immediately. The good thing was that, as we all began school together, they were also scared. I remember

that quite a few Bruce Lee films were being shown on TV at that time and, in the breaks, we would fight. Well, mostly I was involved because, why fight among yourselves when there is a foreigner available (laughter). Aside from that, I do not remember any other outstanding event other than the usual children's stuff, and the teachers were also nice people. What made me lucky was that they loved my parents and everybody knew that I belonged to them. On one occasion, they searched for me throughout the town before they found me at the local baker's, busy making the dough for bread (laughter). It was easy to get on with everybody because they were very inclusive.

Finding yourself in such a remote world as a European child must have been a great experience. What did you find strange at the beginning?

– When it snowed in winter, for example. No one wanted to believe it because it is difficult to imagine that it snows in Africa. As a child, one of the first warnings they gave me was that I should not lift up rocks because there may be scorpions or spiders underneath. What happens if you tell a child not to do something? Of course, I looked under every stone. (laughter) We also experienced a plague of locusts. We had seven eucalyptus trees in our garden and I can still see my mother, hopping up and down screaming, one morning, because all trees were moving.

Sokan vágnak olyan izgalmas és különleges gyerekkorra, mint amilyen neked lehetett Afrikában. Mikor és hogyan kerültél Algériába?

– A szüleim orvosok, és bár nem pont Algériába készültek, de végül ott kötöttünk ki. A tengerparttól húsz kilométerre, egy apró faluban laktunk, a Rejtő Jenő regényekből ismerős helyeken az Atlasz hegység lábánál. Csak kinyitottuk az ablakot és ott vonult az Atlasz a szemünk előtt. Iszonyatosan gyönyörű volt. Nekem az első emlékeim Algériából vannak, mivel mindössze négyéves voltam, amikor kimentünk. Óvodás koromban otthon maradtam anyával, de az iskolát már ott kezdtem el. Délelőtt arab sulis volt, délután francia, este pedig magyar anyával, kicsit sűrűek voltak a napjaim. Édesapám nagyon szeret horgászni, így sokat jártunk a tengerpartra, ami ott valóban érintetlen volt, csak néha-néha botlottunk bele bárkibe is. Persze körbejártuk a környező országokat is, mikor délre indultunk, akkor ott volt a Szahara, a Hoggar-hegység, ami egy teljesen más világ.

Európai gyerekként biztos kitűntél a sorból. Hogyan fogadtak el az iskolában a társaid?

– Engem azért egyből a mélyvízbe dobtak. Az volt a szerencsém, hogy mivel mind együtt kezdtük az iskolát, ők is meg voltak szeppevenve. De arra emlékszem, hogy akkoriban elég sok Bruce Lee-film ment a tévében, és a szünetben állandóan gypáltuk egymást. Vagyis inkább ők gypáltak engem, mert hát ugye mégse egymást, hanem inkább a külföldit. (nevet) De igazából nem tudok olyan kirívó esetet mondani, csak a szokásos gyerekek közötti szekálás ment, a tanárok is nagyon jó fejek voltak. Az volt a szerencsém egyébként, hogy anyáékat nagyon szerették, épp ezért mindenhol tudták, hogy hozzájuk tartozom. Volt

(laughter) We also experienced a sand storm and an earthquake. Ramadan is another great experience and what happens during those 40 days is amazing. You eat nothing from dawn until dusk, when a real feast begins. We had such orgies of flavours that I have never tasted since. I loved it. We tried everything. The other Hungarian families enjoyed African food less. They all longed for Hungarian flavours and did not experiment a lot. We always tried everything and tried to discover new things. The culture is completely different. I am convinced that I still carry something of a mix of cultures.

Well, it is clear that you had a truly adventurous childhood. What did you bring back from Africa?

– After returning home, I finished secondary school and moved on. I went to Israel for two years, I lived in New Zealand, Malta, the US, London, Paris, Ireland and Panama. I have visited places across the whole world. I think that it was there in Algeria that this lifestyle for me began. It gave me a more open approach to the world and made me more inclusive. I would like to think that there are few people in the world who are more liberal than I am. The dream of adventure definitely comes from back then. To begin life in Algeria as white European people took a great deal of courage on the part of my parents too. At that time, there was no internet, so for us, the discovery of the world had to be executed in a very classic and romantic way, which is, go and explore it for yourself.

Among so much travel, does your heart draw you back to Africa? Have you been back to Algeria since?

– Unfortunately, not. I have made friends with many Algerian gyros stand owners in Miskolc and they have told me that Algeria has changed a lot. I am naturally very curious about what it is like now. For a while, visiting the country was not recommended, though these days I often think that I should go back. It is strange that, as I talk to you, flashes of memories come back to me and, even though much may have changed, I can still see everything, right here, in front of me.

olyan, hogy már az egész városban kerestek, végül a helyi pékségben találtak meg, mert éppen dagasztottam a kenyeret. (nevet) Szóval mindenkivel össze lehetett spanolni, nagyon befogadók voltak.

Európai gyerekként beleszöppenni egy ilyen távoli világba biztos nagy élmény lehetett. Mi az, ami eleinte furcsa volt?

– Például, amikor télen esett a hó. Amit ugye senki nem akart elhinni, mert nehéz elképzelni, hogy Afrikában havazik. Gyerekként az első volt, amit mondtak nekem, hogy ne emelgessem a köveket, mert skorpiók, pókok lehetnek alatta. De hát mit csinál egy gyerek, ha ilyet mondanak neki? Persze, hogy az összes kő alá benéztem. (nevet) Sáskajárást is megéltünk, volt hét eukaliptuszfa a kertünkben, és még most is előttem van az a kép, amikor egyik reggel anya hatalmasat ugrik

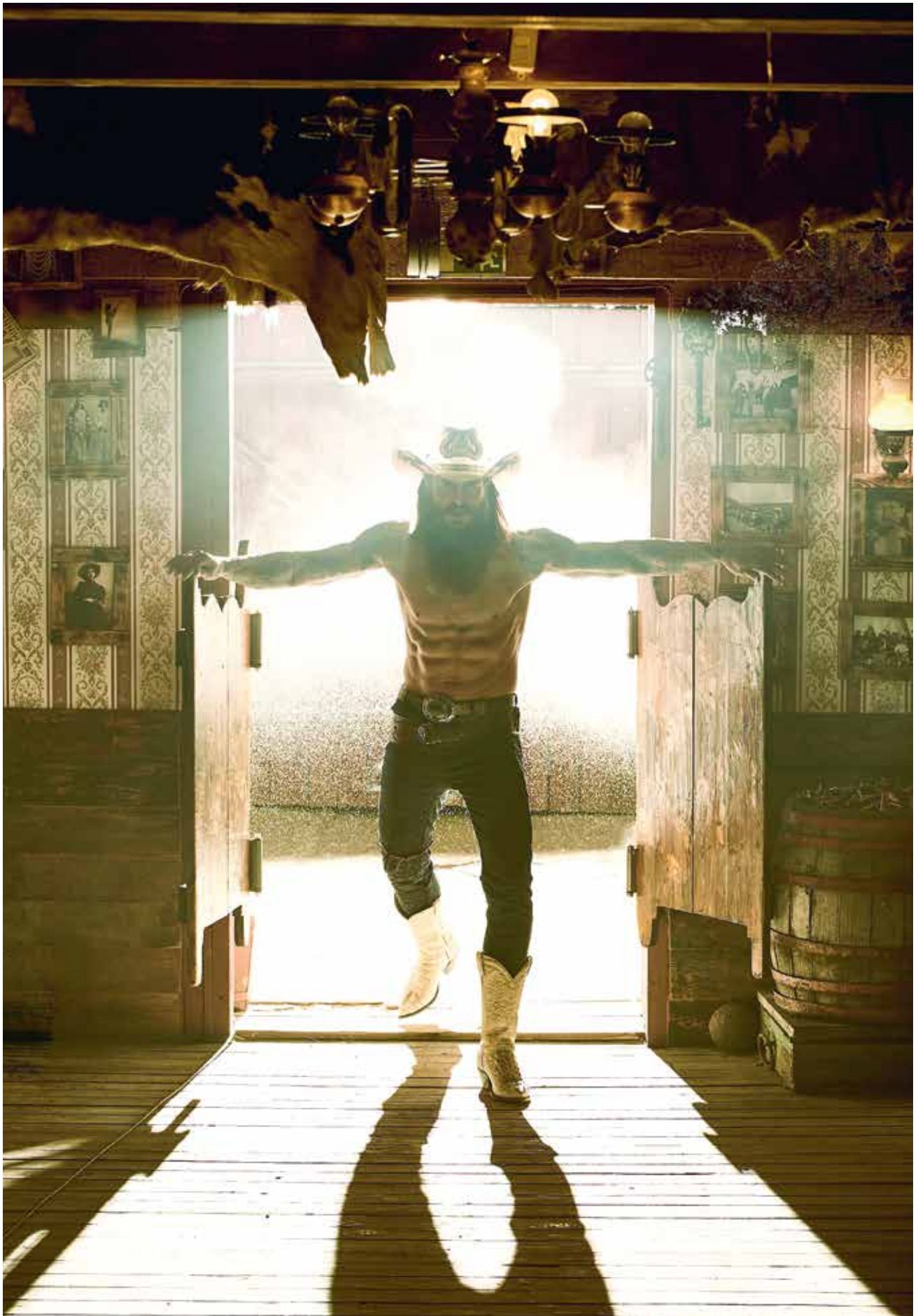
sikítva, mert az összes fa mozgott. (nevet) De átéltünk homokvihart és földrengést is. A ramadán is hatalmas élmény, hihetetlen, hogy mi megy ott 40 napig. Napkeltétől semmi, aztán este kezdődik az igazi ereszd el a hajam. Ott olyan ízorgiák voltak, amilyeneket azóta se kóstoltam. Imádtam. Mi mindent kipróbáltunk. A többi magyar család kevésbé élvezte az afrikai ételeket, mindenki a hazai ízekre vágyott, nem nagyon kísérleteztek, mi azonban mindig mindent kipróbáltunk és felfedeztünk. A kultúra is teljesen más, viszont bennem biztos, hogy valami keveredés van.

Azt már látjuk, hogy igazán kalandos gyerekkorod lehetett. Mi az, amit magaddal hoztál Afrikából?

– Miután hazajöttünk, elvégeztem a középiskolát, aztán mentem tovább: Izraelbe költöztem két évre, éltem Új-Zélandon, Máltán, Amerikában, Londonban, Párizsban, Írországbán, Panamán. Bejártam szinte az egész világot. És szerintem nekem ez ott, Algériában indult el. Adott egy nyitottabb világképet, elfogadóbb lettem, nálam liberálisabb ember kevés él a földön. Ez a kalandvágy pedig biztos, hogy onnan jön. Azért fehér, európai emberként Algériában elkezdni egy életet nagy bátorságra vall a szüleimtől is. Akkoriban ugye még nem volt internet, úgyhogy nálunk valahogy ez a vágy, hogy felfedezzük a világot, nagyon megmaradt a maga klasszikus, romantikus módján: csak menni és felfedezni.

És a sok utazás mellett visszahúzott már a szíved Afrikába? Jártál azóta Algériában?

– Sajnos nem. Viszont Miskolcon nagyon sok algír gyrosossal összebarátkoztam, és ők is mondták, hogy rengeteget változott Algéria. Úgyhogy nagyon kíváncsi vagyok, milyen lehet most. Egy darabig ugye nem nagyon volt ajánlott kiutazni, most már viszont erősen gondolkodom, hogy vissza kellene menni. Furcsa, hogy most, ahogy beszélünk, villannak be az emlékek, és bár biztos sok minden változott, de még mindig magam előtt látok mindent.

MEN'S CHALLENGE

Extreme Adventures in Africa

Extrém kalandok Afrikában

by Gergely Pap
Szerző: Pap Gergely

It is not only the natural beauty and the multi-coloured culture of Africa, which offer unique experiences to the lovers of the black continent; there is also something for those who are seeking real adventure or extreme sport. Here are a few things you might like to try in Africa once you have finished your safari.

Afrika már csak természeti szépségeivel és ezerszínű kultúrájával is páratlan élményt tud nyújtani a fekete kontinens szerelmeseinek, de itt azok is megtalálják számításaikat, akik igazi kalandokra és extrém sportokra vágnak. Összegyűjtöttünk néhány nem hétköznapi elfoglaltságot, amit Afrikában űzhetünk, ha a szafarit már kipipáltuk.

Cápaetetés Gansbaai-ben

Gansbaai a cápák szerelmeseinek a Mekkája. A Fokvárostól nem messze található halászfalu ugyanis hemzseg a cápáktól, ezért sok turista látogat el ide, hogy ketrecbe merülve láthassák az óceánok csúcsragadozóját. A ketrecmerülés lényege, hogy a cápákat a lehető legközelebb

csalogassák az emberhez, ehhez haldarabokat és vért használnak, amitől a cápák vérszomjassá válnak. Hiába a ketrec, a cápaesés ettől még nagyon veszélyessé tud válni. A cápák ugyanis teljesen beindulnak, miután megérik a vér szagát a vízben, turbófokozatba kapcsolnak, hogy villámgyorsan lecsapjanak a csalíra. Ilyenkor gyakran előfordul, hogy a cápák a

búvárruhába öltözött embert nézik ki áldozatuknak, ezért hihetetlen nagy erővel tudnak nekirontani a ketrecnek, megpróbálva szétmarcangolni a rácsokat, hogy felfalják a bent levőket. Szerencsére, az eddigi tudomásunk szerint ketrecmerüléses cápabaleset még nem volt, de egy dolog biztos: hajmeresztő élmény tud lenni ezektől a nagytestű ragadozóktól egy karnyújtásnyira lenni.

Bungee Jumping at Victoria Falls

Bungee jumping has become a classic extreme sport and is also one of the most dangerous that has ever been invented. In the jump, the ankles of the participant are strapped together and a long, elasticated rope, called a 'bungee', is fixed to them to enable them to jump from a very high spot. The sport is popular across the world, but the Victoria Falls, on the border of Zambia and Zimbabwe, and its surrounding area is by far one of the best spots for Bungee Jumping lovers. Since the bridge over the Zambezi was constructed near the Falls in the 1990s, hundreds of tourists have jumped from it each year, conquering their fear of death and enjoying the experience of the free-fall. However, before you jump, you must check that the rope is in good condition and has been secured correctly; otherwise you might find yourself in the river Zambezi, along with the crocodiles. A few years ago, an Australian woman had an accident while jumping at the Falls. Her rope snapped, but miraculously she survived the accident with only minor scratches and she was not eaten by the crocodiles.

Bungee jumping a Viktória-vízesésnél

A bungee jumping mára klasszikus extrém sportnak számít, és egyben az egyik legveszélyesebb is, amit kitaláltak. Az egész abból áll, hogy összekulcsolják az ember bokáját, amihez egy hosszú kötelet rögzítenek, hogy leugorhasson egy nagyon magas helyről. Világszerte űzik ezt a sportot, de Zambia és Zimbabwe határán található Viktória-vízesés környéke messze az egyik legjobb hely a bungee jumping hódolóinak. Azóta, hogy a '90-es években felépült a vízesés közelében lévő híd, minden évben több száz turista ugrik le innen, hogy leküzdje halálfélelmét, és átadja magát a szabadesés élményének. Nem árt azonban ugrás előtt meggyőződni arról, hogy a kötel jó állapotban van-e és jól rögzítették-e, különben könnyen a krokodiloktól hemzsegő Zambézi folyóba találhatjuk magunkat. Pár éve egy ausztrál nővel esett meg a vízesésnél, hogy ugrás közben elszakadt a rögzítőkötele. Csodával határos módon azonban kisebb karcolásokkal túlélte a balesetet, és a krokodilok sem falták fel.

Feeding Sharks in Gansbaai

Gansbaai is a Mecca for shark lovers. This fishing village is not far from Capetown and the surrounding seas are full of sharks. That is why numerous tourists visit the place to observe the top ocean predator from a cage lowered down into the water. The main point of cage diving is to attract the sharks as close to the observer as possible using a mixture of pieces of fish and blood called 'chum' which make the sharks fierce and hungry. Despite being in a cage, observing sharks can be very dangerous. The sharks become extremely agitated when they smell blood in the water and become almost turbo-charged in their efforts to catch the bait as quickly as possible. On such occasions, sharks often consider the man in the diving suit their victim and attack the cage with incredible power trying to destroy the bars and eat those inside. Luckily, as far as we are aware, there have been no shark accidents with cage diving yet, but one thing is definite: it is an astonishing experience to be so close to these large sea predators.

Skiing in Namibia

It may sound incredible first, but Namibia is a popular place for skiing, though it is true that, instead of snow and cold, extreme sport lovers should expect to find sand and sweltering heat. The largest and highest sand dunes in the world are situated in Namibia, more specifically around Swakopmund. What makes sand skiing a real extreme sport is that after each slide down a dune, you have to climb up again under your own power in order to repeat the feat. Instead of traditional skis, specially constructed boards are used which allow incredible speeds to be achieved. The still unbroken record for sand skiing was also set in Namibia. In 2010, a German man raced down the dunes at a speed of 92.1 kmh..

Síelés Namíbiában

Elsőre lehet, hogy hihetetlenül hangzik, de Namíbia közkedvelt hely a síelők számára. Igaz, itt hó és hideg helyett homok és tikkasztó hőség várja az extrém sportok kedvelőit. Namíbiában, egészen pontosan Swakopmund környékén találhatóak ugyanis a világ legnagyobb és legmagasabb dűnéi. A homoksíelés attól válik igazán extrém sporttá, hogy minden csúszás után, saját erőből kell megmászni a dűnéket, hogy újra és újra lecsúszhassunk. A hagyományos sílécék helyett itt speciálisan kialakított deszkákat használnak, amelyekkel hihetetlen sebességeket lehet elérni. A homoksíelés máig megdöntetlen rekordját is itt állították fel: 2010-ben egy német férfi 92.1 km/órás sebességet elérve száguldott le a dűnékről.

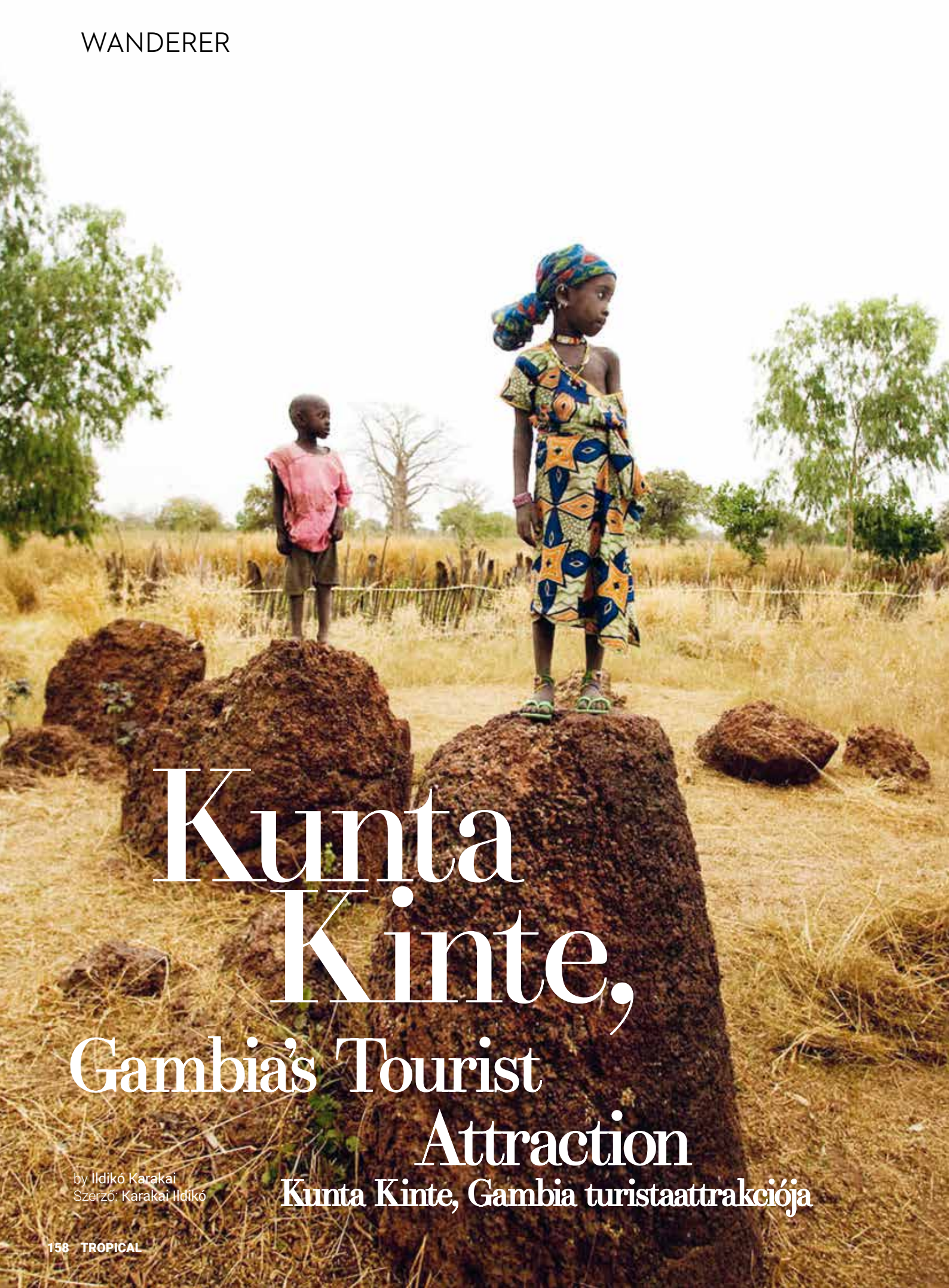
Extreme Ironing in the Blue Hole

Extreme ironing was the brainchild of an Englishman, Phil Shaw, and it has quickly gained popularity among lovers of unusual recreation. This so-called 'sport' requires three things: an iron, an ironing board and an extreme location where it would be absolute madness to do the ironing. Africa offer ideal ground for that sport. Some have done ironing on the edge of a cliff, in the middle of a Bungee Jump or under a waterfall, to get a good photo or video. However, the craziest attempt was made in Egypt, in the famous Blue Hole of the Red Sea. The Blue Hole is a unique spot, more than 200 m. deep, and is considered the Canaan of divers. Only the most experienced divers are advised to dive there, as it is an extremely dangerous place. It is no wonder that it is also called 'the divers' cemetery.'

Extrém vasalás a Kék lyukban

Az extrém vasalás egy angol férfi, Phil Shaw agyából pattant ki, ami mára egyre nagyobb népszerűségnek örvend a nem hétköznapi kikapcsolódás hívei körében. Ehhez az úgynevezett „sporthoz” három dolog kell: egy vasaló, egy vasalódeszka és egy extrém helyszín, ahol alaptól őrültség vasalni. Afrika pedig tökéletes terep ehhez a sporthoz. Voltak, akik egy szikla peremén, bungee jumping közben, vagy egy vízesés alatt kezdtek el vasalni, egy jó fénykép és videó kedvéért. A legőrültebb próbálkozást azonban Egyiptomban, a Vörös-tenger híres Kék lyukában hajtották végre. A Kék lyuk páratlan hely, több mint 200 méter mély, amely a bűvárok Kánaánjának számít. Csak a legrutinosabb bűvároknak ajánlott ide lemerülni, mivel rendkívül veszélyes terepnek számít, ezért nem véletlenül hívják a bűvárok temetőjének is.

Kunta Kinte, Gambia's Tourist Attraction

by Ildikó Karakai
Szerző: Karakai Ildikó

Kunta Kinte, Gambia turistaattrakciója

A series about a slave island

Originally called James Island, the name of this African slaving station has today been changed to Kunta Kinte. It was renamed in 2011, at the suggestion of New York artist Chaz Guest, after a whole generation had grown up watching the television series, 'Roots', which portrayed the struggle of the African slaves. The series, based on Alex Haley's docu-novel written in the 1970s, was re-filmed last year with Malachi Kirby playing the hero, Kunta Kinte, who was captured, enslaved and transported from Africa to the United States. The story portrays his story and those of the subsequent generations of his family.

The story begins at Gambia's greatest tourist attraction, an island in the river Gambia, thirty kilometres from its mouth, where the captured slaves were collected for transportation. That is the last piece of the continent of their ancestors that they ever saw. As the ship approaches, alongside the silhouette of the palm trees, we can also make out the island's fort.

Conquerors, pirates and world heritage

The huge structure of the fort was erected by the first Europeans to arrived in the area in the middle of the 17th Century. They were Baltic Germans, including the Prince of Courland, Jacob Kettler, who used it more as a commercial base than a military one, though it is true that occasionally it was necessary to protect the commercial interests with force.

The fortress and the island changed hands a number of times before the British acquired it from the Dutch in 1664 and named it James Island in honour of the then Duke of York, the future King James II. It was used by the strangely named 'Company of Royal Adventurers Trading to Africa' which first traded ivory and gold at the fort then later switched to slave trading.

In 1695, the French took the fort by force from the British naval garrison. That process of seizure and occupation occurred numerous times and even involved pirates, too. The fort was destroyed and re-built on several occasions and Gambia itself became part of British Senegambia.

In the 19th Century, forts were built on both banks of the river as well as in the estuary. One of those forts later grew into Banjul, the current capital. Attempts were made to block the trade in slaves, which by then had already been outlawed in the British Empire. In the second half of the century, the whole complex lost its significance and was abandoned completely.

Fourteen years ago, the island, the area of which had shrunk, through soil

Sorozat egy rabszolgaszigetről

Eredetileg James-szigetnek hívták, de ma már Kunta Kinte a neve. Egy New York-i művész, Chaz Guest ötletére nevezték át 2011-ben, hiszen egy egész generáció nőtt fel a rabszolgák világáról szóló Gyökerek című sorozaton. Az Alex Haley hetvenes években írt dokuregényéből készült sorozatot tavaly újraforgatták, Malachi Kirbyvel Kunta Kinte szerepében. Ő volt az, akit Afrikából cipeltek Amerikába, és akinek életét az utódaival együtt nemzedékeken át követi a történet.

Kiindulópontja pedig Gambia legnagyobb turistaattrakciója, a Gambia folyóban, 30 kilométerre a torkolattól található sziget, ahol a rabszolgákat összegyűjtötték. Ezt a földdarabot látták utoljára őseik kontinenséből. Ahogy közeledik hozzá a hajó, a pálmafák sziluettje mellett a sziget erődjét is megpillantjuk.

Hódítók, kalózok, világörökség

A hatalmas építményt az első európaiak húzták fel még a 17. század közepén. Pontosabban balti németek, azok közül is Jacob Kettler, Courland hercege, aki nem annyira katonai, mint inkább kereskedelmi bázisként használta. Igaz, a kereskedelmi

"I'll have to see where it is on the map," said the manager of the tropical vaccination institute. Of course, he was not the only person who had never heard of Gambia. Earlier I had also read about it in Jenő Rejtő's books, where it is sometimes referred to as a sort of oasis of civilisation, the Switzerland of Africa, where people escape from the desert and the jungle to do their banking or to enjoy a 'European atmosphere'. Gambia is one of the smallest countries in Africa, more or less the size of two counties in Hungary. This African mini state sits in the west of the continent, surrounded by Senegal, along a 3 mile-wide strip at the mouth of the River Gambia, which flows from Guinea, over a winding course of thousands of kilometres.

„Meg kell néznem a térképen, hol van” - mondta a trópusi oltásokat adó intézet vezetője. Persze, nem ő volt az egyetlen, aki még hírt sem hallotta Gambiának. Korábban én is csak Rejtőnél találkoztam vele, akinél néhány helyen úgy szerepel, mint egyfajta civilizációs oázis, Afrika Svájca, ahová bankügyeket intézni, vagy „Európa-szagot” érezni menekülnek a sivatagból és az őserdőből. Gambia Afrika egyik legkisebb országa, nagyjából akkora, mint nálunk két megye. A kontinens nyugati részén, Szenegálba ékelődött be a Gambia folyó mentén, amely több ezer kilométer hosszan kígyózik Guineából, és amelynek torkolatánál három mérföld szélesen terül el Afrika miniállama.

erosion, to approximately one-sixth of what it had been in its 'golden age', was added to the UNESCO world heritage list.

Slavery in the fort

When a ship docks, children run to greet the passengers among the old cannons that face out to sea. Who knows where they come from? Most likely, they are the children of people working there or of the locals trying to sell textiles and jewellery to the tourists. They are lovely, and will take your hand and walk with you on the

island. They are not pushy but are happy to accept gifts of sweets or money.

The walls of the fortress have survived relatively intact but the administrative buildings have not been so lucky and most of them are only ruins. They include the governor's kitchen, the forge and the isolation cell in which the most disobedient of the future slaves were held. Among the buildings, there are baobab trees and barracks from which the captured slaves were sent overseas.

The fate of the slaves is presented in a small museum, rich in stories. Visitors learn that anyone who managed to escape from the tightly guarded island and was able to swim beyond firing

érdekeket néha fegyverrel is meg kellett védeni.

Az erőd és vele a sziget többször is gazdát cserélt, mígnem 1664-ben holland kézből angolba került. Tőlük kapta a James nevet a yorki herceg, a későbbi II. Jakab tiszteletére. A fura nevű Királyi Kalandorok Afrikában Társaság használta, kezdetben elefántcsonttal és arannyal kereskedtek az erődben, később pedig rabszolgákkal.

1695-ben a franciák foglalták el, miután angol tengerészekkel küzdöttek meg érte. Ez többször megismétlődött, a képet pedig tarkították még a kalózok is. Az erőd többször megsemmisült és újjáépült, Gambia pedig a brit Szenegambia része lett.

A 19. században erődöket emeltek a folyó két partján a torkolatnál is, az egyikből nőtt ki a mai főváros, Banjul. Akkor már útját akarták állni a rabszolga-kereskedelemnek, amit időközben betiltottak a Brit Birodalomban. A század második felében aztán jelentőségét veszítette és ki is ürült az egész épületegyüttes.

14 éve az UNESCO világörökségi listájára került a sziget, melynek területe a talajerózió miatt ma már csak nagyjából a hatoda annak, ami „virágkorában” volt.

Rabszolgasorsok az erődben

Amikor kiköt rajta a hajó, a víz felé fordított régi ágyúk közt gyerekek rohanják meg az utasokat. Az ég tudja, honnét kerülnek elő – valószínűleg az ott dolgozó vagy szötteseiket, nyakláncukat a turistáknak elsózni próbáló környékeliek gyermekei. Helyesek, fogják a kezéd, járnak veled a szigetet. Nem erőszakosak, de ajándékot azért elfogadnak, legyen az édesség vagy éppen pénz.

Az erőd falai meglehetősen épen maradtak fenn, de a többi, igazgatási épület már nem volt ilyen szerencsés. Többnyire csak a romjaik láthatók. Például a kormányzó konyhájáé, a kovácsműhelyé vagy azé a magánzárkáé, amelyet vélhetően a legengedetlenebb majdani rabszolgáknak tartottak fent. Köztük baobabfák és a barakkok, ahonnan útjukra indultak a Nyugat-Afrikában

range could save themselves; they were not pursued and they escaped transport overseas. Visitors can also see how extremely crowded the slave ships were and how few survived the journey.

The legend and heritage of Kunta Kinte

The man, from whom Kunta Kinte Island takes its name, was one of the 98 slaves who arrived on Lord Ligonier's ship in Annapolis, Maryland in 1767. The place, which can also be visited on the 'Roots' tour, is built on his legend and heritage: with fortresses on the banks of the river, the villages replacing them, Juffure and Albreda and with the museums. This world heritage site is a reminder not only of the trade in slaves, but also the trade between Europe and Africa: the Gambia River was the first recognised trading route into the centre of Africa, known since the 15th Century.

Kunta Kinte Island is now a national historic site, with a Portuguese chapel in Albreda, the house of the Maurel brothers in Juffure, the Portuguese ruins of Santo Domingo, the Bullen fortress and the cannons of St Mary's Island. This is perhaps the most frequently visited place in Gambia.

In addition, this tiny country also offers visitors many other wonders. Experience the magic of the ocean in

the winter or the huge exotic trees and the tiny marmosets. You could take part in a two-day tour of the Gambia River National Park and see rhinos and larger monkeys, enjoy a beautiful sunset in Bijilo forest park surrounded by exotic birds (bird watching is a very popular tourist attraction in Gambia) or even visit the ancient stone circles in Senegambia, which are also part of world heritage.

összefogdosott rabszolgák.

Sorsukat egy kisebb múzeum mutatja be, tele történetekkel. Megtudhatjuk például, hogy aki a szigorúan őrzött szigetről meg tudott szökni, és lőtávolságon kívülre sikerült úsznia, az megváltotta magát – nem eredtek a nyomába, megúsza, hogy hajóra rakják. De láthatjuk azt is, hogy a rabszolgahajók milyen rettenetesen zsúfoltak voltak, és megtudhatjuk, hogy az utasaik mekkora része élte túl az utat (minimális).

Kunta Kinte legendája és öröksége

A Kunta Kinte-sziget névadója annak a 98 rabszolgának volt az egyike, akik 1767-ben érkeztek a Lord Ligonier hajóval Annapolisba, Marylandbe. Az ő legendájára és örökségére épül a hely, amely maga is a Gyökerek-túra keretében tekinthető meg: a folyóparti erődökkel, a helyükön létesült falvakkal, Juffure-ral és Albredával meg a múzeummal együtt. De a világörökségi helyszín a rabszolga-

kereskedelem mellett az Európa és Afrika közötti kereskedelemre is emlékezik: a Gambia folyó volt ugyanis az első ismert kereskedelmi útvonal Afrika belsejébe már a 15. századtól.

A Kunta Kinte-sziget ma nemzeti emlékhely, az albredai portugál kápolnával, a Maurel fivérek házával Juffure-ban, Santo Domingo portugál romjaival, a Bullen-erőddel, a St. Mary-sziget ágyúival együtt. Ez talán a lelátogatottabb helye Gambiának.

Pedig az apró ország sok más csodát is kínál annak, aki odalátogat: a téli óceáni varázs, hatalmas egzotikus fák és apró selyemmajmok mellett például kétnapos túrát a Gambia folyó nemzeti parkjában, sok vízilóval és nagyobb majmokkal, varázslatos naplementét a Bijilo erdőparkban különleges madarak társaságában (a madárles nagyon elterjedt turistacsalogató program Gambiában), vagy az ősi senegambiai kőköröket, amelyek szintén a világörökség részét képezik.

“Together We Can
Make a Change!”

Hungarian Humanitarian Missions in Africa

„Együtt tudunk nagyot tenni!”

Magyar humanitárius missziók Afrikában

20	530	540	550	560	570	580	590	600
20	630	640	650	660	670	680	690	700
20	730	740	750	760	770	780	790	800
20	830	840	850	860	870	880	890	900
20	920	930	940	950	960	970	980	990
								1000

For many of us, Africa is no more than a faraway, alien, fantasy world that we know from adventurous stories, frightening television news and travel advertisements promising a paradise on earth. When it comes to the sorry fate of the people there, we may feel no responsibility, nor any urge to help those in need, since they are so far from us. This faraway continent, with both its problems and its beauty, is brought closer to us by the African-Hungarian Union, which, among other things, has an intensive presence on the continent, through its humanitarian projects. Once you learn about their activities, you will never regard Africa as an alien world again: it will seem more like a faraway part of our own world.

by Anna Hajdú

Photos: Edit Mészáros

Afrika legtöbbünk számára nem több mint egy messzi, idegen fantáziavilág, amely kalandos olvasmányélményeinkből, félelmet keltő híradásokból, a földi paradicsomot ígérő utazási hirdetésekéből áll össze. Így ha arról van szó, milyen nehéz az ott élő emberek sorsa, nem érezzük magunkénak a felelősséget, hogy segítsünk a rászorulóknak, hiszen olyan messze vagyunk egymástól. Ezt a távoli földrészt hozza közelebb sajátos problémáival és szépségeivel együtt a Magyar Afrika Társaság, amely többek között humanitárius projektjeivel is intenzíven jelen van a kontinens életében. Aki megismeri a tevékenységüket, már nem idegen világként fog Afrikára tekinteni, hanem mint saját világunk egy távoli vidékére.

Szerző: Hajdú Anna

Fotók: Mészáros Edit

A **hospital** on the city edge

Red dust swirls about on the road that leads from the Kapeke, Uganda to the land where Hungarian words are not unfamiliar. The rich red soil is a very good loam and it is not only cultivated by the locals, but by also the professionals of the Hungarian Trade & Cultural Centre (HTCC) in Uganda.

This is where the model farm that has become a prominent factor in the region was built. Soon, Hungarians will have an even greater role in the region. The African-Hungarian Union (AHU) and the HTCC in Kampala are building a hospital at the farm lot that will ensure permanent medical provision. In Uganda, there are ten doctors for every one million people; there is no well-structured or free medical network, so the importance of the institution cannot be overestimated. When people hear the word 'hospital', they may think of a huge building with well-equipped

Kórház a város szélén

Vörös por kavargó az út felett, amely az ugandai Kapakéből vezet arra a vidékre, ahol nem szokatlan a magyar szó. A dús, vörös föld kiváló termőtalaj, amelyet nem csupán a helyiek művelnek meg, hanem az ugandai Magyar Kereskedelmi és Kulturális Központ (HTCC) szakemberei is. Itt épült meg ugyanis az a mintafarm, amely jól ismert tényezőjévé vált a környék életének. Ám hamarosan még fontosabb szerep jut a magyaroknak ezen a tájon. A farm telkén a Magyar

wards and operating theatres, though the Hungarian hospital in Kapake will look more like a clinic with outpatient attendance, examination rooms and wards capable of handling infusion treatment. Malaria and yellow fever are quite common and often, an injury that could be cured easily in Hungary could be a deadly threat in Africa. Most Ugandan people do not even know the basics of hygiene. Nothing expresses more the local need for this hospital than the fact that as well as the former Minister of Finance, James Mutende, Minister of Industry and Technology was also present at the laying of the institution's foundation stone.

Help from Miskolc

It is great news that the Semmelweis Hospital and University Training Hospital of Miskolc (MISEK) has joined the initiative and is able to support the establishment and launch of the Ugandan hospital with the help of the great stock of good quality, redundant instruments and furniture the hospital has accumulated due to the re-organisation of the past few years. Dr. Tibor Pap, the Director and Chief Physician at the hospital said that, according to their agreement with

Afrika Társaság és a kampalai HTCC kórházat épít, amely állandó egészségügyi ellátást fog biztosítani a régióban. Ugandában egymillió emberre tíz orvos jut, nincs jól kiépített, ingyenes közegészségügyi hálózat, így a létesítmény jelentőségét nehéz túlbecsülni. A kórház szó hallatán talán többen gazdagon felszerelt kórtermekre, műtőkre, óriási épületeknek gondolnak, ám a kapekei magyar kórház inkább egy rendelőintézetre fog emlékeztetni, járóbeteg-ellátással, vizsgálókkal és infúziós kezelésre alkalmas kórtermekkel. Gyakori errefele a malária, a sárgaláz, de sok olyan sérülés is halálos fenyegetést jelenthet, ami idehaza, kedvezőbb közegészségügyi feltételek mellett már könnyen gyógyíthatóan minősül. Az ugandaiaknak sokszor alapvető higiéniai ismeretei sincsenek. Azt hogy mennyire fontos a helyiek életében a kórház, mi sem bizonyítja mint az, hogy a korábbi pénzügyminiszter mellett az ipari és technológiai miniszter,

James Mutende maga is jelen volt a létesítmény alapkövének letételekor.

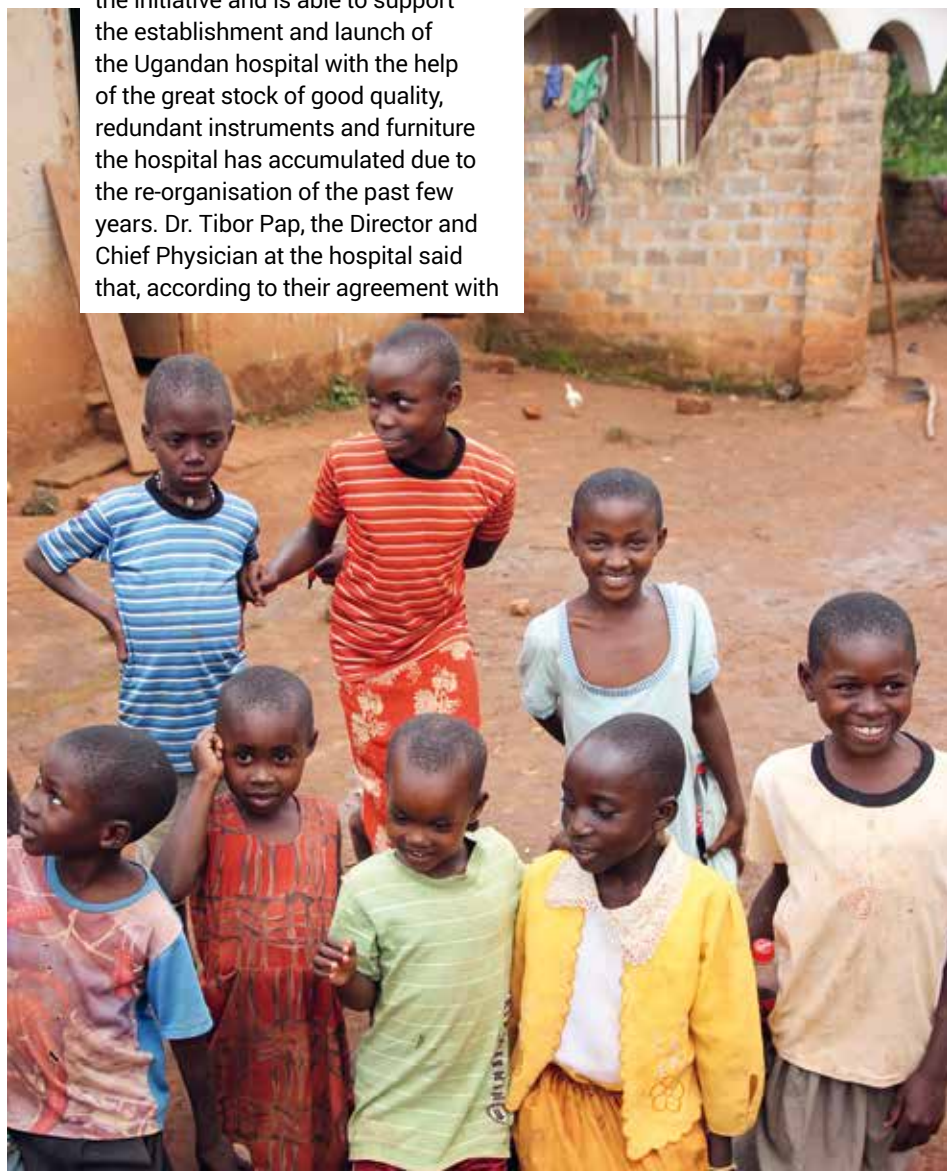
Miskolci segítség

Örömteli hír, hogy a Miskolci Semmelweis Kórház és Egyetemi Oktató Kórház (MISEK) is csatlakozott a kezdeményezéshez, és segíteni tudja az ugandai magyar kórház működtetését. Az elmúlt évek átszervezései miatt nagy raktárkészlet halmozódott fel jó minőségű, de feleslegessé vált műszerekből, bútorokból. A borsodi kórház igazgató főorvosa, Dr. Pap Tibor elmondta, a Magyar Afrika Társasággal kötött megállapodás szerint a MISEK orvosainak, szakdolgozóinak lehetősége lesz missziós tevékenységet folytatni a kapekei intézményben, ami nagyszerű alkalom a tapasztalatszerzésre.

Tanulságos, ha a hazai egészségügy helyzetét az ugandai állapotok tükrében nézzük, mert nyilvánvalóvá válik, hogy minden problémánk ellenére szerencsés helyzetben vagyunk itt, Európa közepén – tette hozzá a főorvos.

Tiszta víz

Nem csupán a kórház megépítésével járulnak hozzá a magyarok Kapeke egészségügyi helyzetének javításához. Gyakori látvány errefelé, hogy apró gyerekek kínálnak óriási, koszos műanyag kannákkal az út szélén. Vízet cipelnek haza. Korábban sok esetben akár kolerával, vérhassal fertőzött vizet tudtak csak gyűjteni nyílt vízforrásokból, folyókból, patakokból, ám nemrég a magyar mintafarm kutatót fűrt a településen. Máthé Attila, a farm agronómusa szerint a víz a

CHARITY

AHU, the doctors and professionals from MISEK will have the chance to do missionary work in the hospital at Kapeke, which is a great opportunity to gain more experience.

"It's edifying if we look at the situation of the home medical care through Ugandan eyes because it becomes clear that, despite all of our problems, we are still in a fortunate position in the middle of Europe," added the Chief Physician.

Clean water

Hungarians are not only contributing to the improvement of Kapeke's hygiene with the building of the hospital but also with the provision of clean water. The sight of small children struggling by the roadside with large, dirty plastic cans is an everyday occurrence here. They used to be carrying home the water they were only able to get from rivers, springs and streams, often contaminated with cholera and dysentery. Now things are different, the Hungarian model farm recently sank a well, which, according to Attila Máthé, the farm agronomist, provides water almost perfectly adequate for drinking according to Hungarian drinking water standards, too. Children still spend a lot of time carrying water but now it is clean. This is a definite improvement!

The price of three bottles of water – the life of one child

It is only a short walk under the banana and jackfruit trees to reach the school, which is close to both the model farm and the hospital under construction. The institution will also play a leading role in the attendance of these children. AHU not only supports children indirectly through its projects, but also supports children in need directly in Uganda and other African countries where there is a lack of an efficiently working social services

magyar szabványoknak is szinte teljes mértékben megfelelő, kiváló ivóvíz. A gyerekek így változatlanul órákat töltenek a vízhordással, ám súlyos terhük legalább nem hordoz fertőzéseket. Ez is valami, sőt nem is kevés.

Három üveg ásványvíz ára – egy gyermek élete

system. The orphanage named after the Ugandan patron saint of children, 'Saint Kizito', can be found in the city of Mbalé in East Uganda. Founded in 1968, by nuns and missionaries, it looks after children from birth to the age of three years; at present, 13 boys and 12 girls are being cared for. That is far beyond the capability of their resources, not to mention the extra burden of the many children who remain in the orphanage after they have turned three years old, as the parents of most of the children, either have died or are very ill. The fortunate ones eventually return to their families or are adopted.

From December, 2015 all Hungarians will be able to help Ugandan children. Through the mediation of the African-Hungarian Union, we can all virtually adopt one or more children and support their upbringing and schooling with a donation of 4,000 HUF/month.

Csak egy rövid sétát kell tennünk banán- és jackfruit fák között ahhoz az iskolához, amely a kapekei magyar mintafarm és az épülő kórház közelében található. Az intézmény ezeknek a gyerekeknek az ellátásában is kulcsfontosságú szerepet fog játszani. A Magyar Afrika Társaság azonban nem csupán közvetetten, hanem célirányosan is támogat rászoruló gyermekeket mind Ugandában, mind több afrikai országban is, ahol nincs olyan állami szociális ellátórendszer, amely hatékonyan működne.

A kelet-ugandai Mbalé városában található Szent Kizitóról, a gyermekek ugandai védőszentjéről elnevezett árvaház. Az apácák és misszionáriusok által 1968-ban alapított létesítményben nulla- és hároméves koruk között gondoznak 13 fiút és 12 lányt, jóval több gyermeket,

Greetings from Ethiopia

The success of the Ugandan programme is assured by the fact that similar personal support systems have been operating in Ethiopia and Mali for some time. Donors have been able to ease the everyday lives of disabled children in Bamako since 2013. The direction of the institution was taken over from an English humanitarian charity, ADD (Action on Disability and Development) by a local couple, Koné and Oumou, who raise disabled children themselves. In June 2015, not only were the disabled children, able to complete their first school year with Hungarian support, but also the students of École Chérifoula who live in poor conditions. Since 2011, Hungarians have also been helping

mint amennyire a forrásaik elegendőek, ráadásul sokan hároméves koruk után is az intézmény lakói maradnak. Több kisgyermeknek meghalt az édesanyja, édesapja, esetleg mindketten súlyos betegek, és nem tudnak gondoskodni róluk. A szerencsések egy idő után visszakérülhetnek családjukhoz, vagy örökbe fogadják őket.

2015 decemberétől a magyar közönség is tud segíteni az ugandai gyerekeknek. A társaság közvetítésével virtuálisan örökbe fogadhatunk egy-egy vagy akár több kisgyermeket is, és havi 4000 forinttal biztosíthatjuk az ellátását, iskoláztatását.

Üdvözlét **Etiópiából**

Az ugandai program sikerét az Etiópiában és Maliban régóta jól működő, személyre szóló támogatási rendszer szavatolja. 2013 óta sérült bamakói gyermekek mindennapjait tehetik könnyebbé az adakozók. Az intézmény vezetését egy helyi

háaspár, a maguk is sérült gyermeket nevelő Koné és Oumou vette át egy angol humanitárius alapítványtól, az ADD-től (Action on Disability and Development). Bamakóban nem csupán a sérült gyerekek, de a nehéz körülmények között élő École Chérifoula diákjai is sikeresen fejezték be 2015 júniusában az első, magyar támogatóikkal közös tanévet. Etiópiában 2011 óta segítik honfitársaink a Johannes érsek nevét viselő alapítvány által támogatott árvákat. Az etióp program helyi koordinátora, Dr. Gebrehawarint maga is egykori támogatott gyermek, rendszeresen küld a távoli Magyarországra beszámolókat a kicsik hogylétéről, tanulmányi előmeneteléről. Minden karácsony táján személyre szóló, színes rajzokkal díszített levelek érkeznek a támogatott gyerekektől örökbefogadó szüleiknek, etióp nyelven, angol fordítással. Mivel a kereszténység egy különleges, archaikus változata szerint él az etiópok több mint hatvan

CHARITY

the Ethiopian orphans of the charity named after Archbishop Johannes. The local co-ordinator of the Ethiopian programme, Dr. Gebrehawarint, is a former support child, himself and he sends frequent reports about the children to Hungary. Every year around Christmas time, the supported children send their sponsors letters in Ethiopian and English, decorated with colourful drawings. Since more than 60% of Ethiopians live according to a special, archaic version of Christianity, the letters are sent after January, which is when they celebrate Christmas.

"Many sponsors wish to get in touch with the child they support and one of them sent a Christmas parcel to a little girl in Ethiopia, even though the professionals of AHU tried to dissuade her because postal services are quite unreliable. But the package did arrive and, moreover, a miracle live video connection was established between Hungary and Ethiopia and the little girl was able to thank her sponsor in person" said Györgyi Szabó, AHU humanitarian co-ordinator.

százaléka, a gyerekek levelei januárt követően indulnak útnak. Náluk ebben a hónapban ünneplik a karácsonyt.

Sok örökbefogadó szülő maga is szeretne közvetlen kapcsolatba lépni a támogatottjával. Egyikük karácsonyi csomagot küldött egy kislánynak Etiópiába, noha az AHU szakemberei igyekeztek lebeszélni erről, mivel a

postai szolgáltatás nagyon bizonytalan arrafelé. A csomag ezzel együtt megérkezett, ráadásul csodával határos módon élő videókapcsolat is létrejött Magyarország és Etiópia között, és a kislány személyesen is megköszönhette támogatójának az ajándékot – mesélte Szabó Györgyi, az AHU humanitárius referense.

INDULHATUNK?

Színesebbé varázsoljuk a utazást.

KAPHATÓ AZ MK LEDER ÜZLETEKBEN:

MK Leder Corvin: 1083 Budapest, Futó utca 37-45.,

MK Leder Duna Plaza: 1138 Budapest, Váci út 178

MK Leder Euro Park: 1191 Budapest, Üllői út 201,

MK Leder Alba Plaza: 8000 Székesfehérvár, Palotai út 1.

MK Leder Balaton Plaza: 8200 Veszprém, Budapest út 20-28

TOUAREG

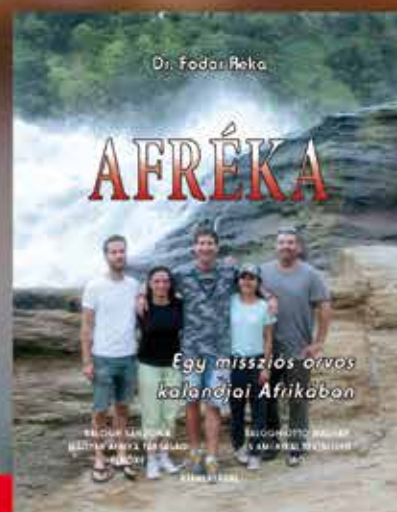
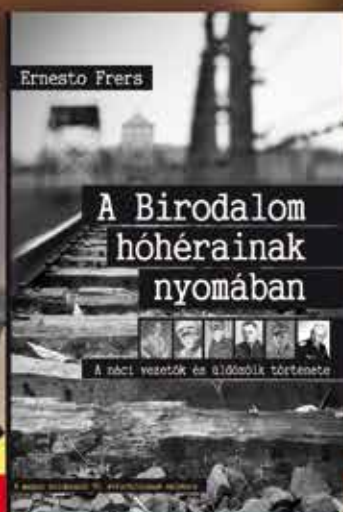
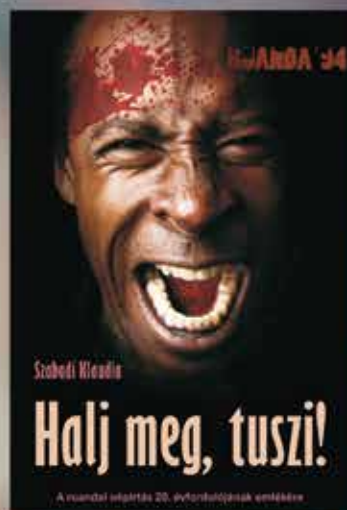
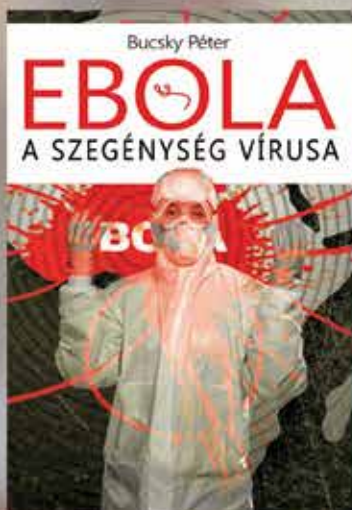
MOST

1 könyv vásárlása
esetén ajándék
1 db exkluzív
Tropical külön
szám magazin.

30%

KEDVEZMÉNNYEL!

Keresse a könyvesboltokban vagy rendelje meg az abcshop.hu oldalon!

Sláger Reggel

Budapest

103,9
MHz

Vágó Piros

Abaházi Csaba

www.slagerfm.hu
fb.com/slagerfmradio

TOMMY HILFIGER